

Gmina Masłów

ul. Spokojna 2

26 – 001 Masłów Pierwszy

tel.: 41 311 00 60

faks: 41 311 00 61

www.maslow.pl

Strategia Rozwoju Gminy Masłów na lata 2015 - 2025

SPIS TREŚCI:

1	ZAŁOŻENIA OGÓLNE STRATEGII ROZWOJU GMINY.....	5
2	POTENCJAŁ SPOŁECZNO- GOSPODARCZY.....	5
2.1	Rys historyczny	5
2.2	Lokalizacja Gminy Masłów	7
2.3	Kapitał techniczny i infrastruktury publicznej.....	10
2.3.1	Dostępność komunikacyjna	10
2.3.1.1	Sieć drogowa	10
2.3.1.2	Komunikacja kolejowa	13
2.3.1.3	Samochodowy transport zbiorowy	14
2.3.1.4	Komunikacja miejska.....	14
2.3.1.5	Komunikacja PKS	16
2.3.1.6	Komunikacja prywatna zbiorowa.....	16
2.3.1.7	Komunikacja prywatna	16
2.3.2	Infrastruktura techniczna	17
2.3.2.1	System zaopatrzenia w wodę.....	17
2.3.2.2	System odprowadzania ścieków	20
2.3.2.3	System unieszkodliwiania ścieków	22
2.3.2.4	System ciepłowniczy	23
2.3.2.5	Sieć gazowa	23
2.3.2.6	System energetyczny	24
2.3.2.7	Oświetlenie uliczne	25
2.3.2.8	Telekomunikacja.....	27
2.3.2.9	Lotnisko	27
2.3.3	Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii	29
2.3.4	Oświata	31
2.3.4.1	Szkoły, przedszkola i żłobki	31
2.3.4.2	Samorządowy Zespół Obsługi Oświaty	33
2.3.5	Placówka Wsparcia Dziennego-Promyczek.....	34
2.3.6	Świetlice wiejskie.....	35
2.3.7	Gospodarka odpadami komunalnymi	36
2.3.8	Sieć dróg gminnych.....	38

2.3.9	Ścieżki rowerowe.....	43
2.3.10	Budownictwo i warunki socjalne	45
2.4	Kapitał atrakcyjności inwestycyjnej.....	47
2.4.1	Dostępność terenów inwestycyjnych.....	47
2.4.2	Zasoby naturalne i bioróżnorodność	48
2.4.2.1	Warunki klimatyczne i środowisko przyrodnicze	48
2.4.2.2	Występowanie złóż mineralnych	49
2.4.2.3	Wody powierzchniowe.....	49
2.4.2.4	Wody podziemne	51
2.4.2.5	Charakterystyka warunków wietrznych.....	52
2.4.2.6	Flora i fauna.....	52
2.5	Kapitał kultury i wizerunku	56
2.5.1	Działalność kulturalna i promocyjna	56
2.5.2	Dostępność mediów publicznych i komercyjnych	59
2.5.3	Turystyka.....	61
2.5.3.1	Ruch turystyczny	61
2.5.3.2	Obiekty noclegowe.....	63
2.5.3.3	Atrakcje turystyczne.....	64
2.5.3.4	Zabytki	67
2.5.3.5	Organizacje wspierające turystykę na terenie Gminy Masłów	68
2.6	Kapitał jakości życia	70
2.6.1	Pomoc społeczna.....	70
2.6.2	Ochrona zdrowia.....	75
2.6.3	Bezpieczeństwo publiczne	76
2.6.4	Obiekty sportowe i rekreacyjne.....	79
2.7	Kapitał ludzki i społeczny	80
2.7.1	Struktura ludności i przyrost naturalny	80
2.7.2	Rynek pracy	83
2.7.2.1	Zatrudnienie	83
2.7.2.2	Bezrobocie	84
2.7.2.3	Działalność gospodarcza	86
2.7.3	Rolnictwo i leśnictwo	91

2.8	Kapitał instytucjonalno – demokratyczny	92
2.8.1	Gmina Masłów.....	92
2.8.2	Urząd Gminy.....	93
2.8.3	Działanie organizacji pozarządowych.....	96
2.8.4	Kapitał źródeł finansowania	97
2.8.4.1	Podstawy gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego	97
2.8.4.2	Aktualna sytuacja finansowa Gminy Masłów	99
2.8.4.3	Szczegółowa analiza dochodów Gminy Masłów	109
2.8.4.4	Szczegółowa analiza wydatków Gminy Masłów	117
2.8.4.5	Wolne środki operacyjne	123
2.8.4.6	Wykonanie budżetu Gminy Masłów w latach 2012 - 2015	124
2.8.4.7	Możliwości finansowania bieżącej działalności i inwestycji	125
3	ANALIZA SWOT	126
3.1	Analiza SWOT – kapitał ludzki i społeczny	126
3.2	Analiza SWOT – kapitał atrakcyjności inwestycyjnej	128
3.3	Analiza SWOT – kapitał kultury i wizerunku.....	129
3.4	Analiza SWOT – kapitał techniczny i infrastruktury publicznej	131
3.5	Analiza SWOT – kapitał jakości życia	132
3.6	Analiza SWOT – kapitał instytucjonalno – demokratyczny.....	134
3.7	Analiza SWOT – kapitał źródeł finansowania.....	135
4	MISJA GMINY.....	136
5	WIZJA ROZWOJU GMINY.....	137
6	CELE STRATEGICZNE W ROZWOJU GMINY.....	138
7	POWIĄZANIE STRATEGII GMINY Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	155
8	KONSULTACJE SPOŁECZNE	158
9	SYSTEM ZARZĄDZANIA STRATEGII	160
9.1	System wdrażania.....	160
9.2	Monitoring i ewaluacja	160
9.3	Aktualizowanie Strategii	161
10	PODSUMOWANIE	162
	ZESTAWIENIE TABEL.....	163
	ZESTAWIENIE ILUSTRACJI.....	165
	ZESTAWIENIE WYKRESÓW.....	166

1 ZAŁOŻENIA OGÓLNE STRATEGII ROZWOJU GMINY

Strategia Rozwoju Gminy Masłów jest podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu Gminy, określającym obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju, w kompetencjach realizowanych przez jej władze. Respektując obowiązujące zasady rozwoju regionalnego w Polsce oraz wyzwania, przed jakimi stoi Gmina Masłów, Strategia uwzględnia potrzeby i oczekiwania całej wspólnoty gminnej. Jest ona dokumentem z jednej strony definiującym najważniejsze przedsięwzięcia społeczne, gospodarcze i środowiskowe, z drugiej zaś zawiera kierunki alokacji zasobów, które w możliwie najlepszy sposób powinny przyczynić się do realizacji pożądanej wizji rozwoju. Rozstrzygnięcia zawarte w Strategii mają na celu określenie listy najsukuteczniejszych przedsięwzięć rozwojowych w tej perspektywie.

Prace nad Strategią Rozwoju Gminy Masłów na lata 2015 – 2025 rozpoczęto od przygotowania diagnozy społeczno-gospodarczej Gminy, w której badaniom poddano sytuację społeczną oraz gospodarczą. Przeanalizowane zostały słabe i mocne strony, a także szanse i zagrożenia jej dalszego rozwoju. Kolejnym etapem było określenie celów i kierunków strategicznych rozwoju Gminy.

Projekt Strategii poddano następnie konsultacjom społecznym, podczas których jej mieszkańcy, a także organizacje pozarządowe i przedsiębiorcy zlokalizowani na jej obszarze mieli możliwość zapoznania się z dokumentem oraz okazję do wyrażenia opinii i uwag.

Przygotowana na tej podstawie szczegółowa analiza potencjału rozwojowego Gminy, celów i kierunków oraz wyniki przeprowadzonych z mieszkańcami konsultacji społecznych posłużyły ostatecznie do określenia misji i wizji Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Masłów na lata 2015 – 2025 jest odpowiedzią na dynamikę zmian społeczno-gospodarczych, zachodzących w obrębie Gminy, jak i w jej otoczeniu, a także wynika z aspektów formalno-prawnych, uzasadniających potrzebę weryfikacji dokumentów strategicznych wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w kraju.

2 POTENCJAŁ SPOŁECZNO- GOSPODARCZY

2.1 RYS HISTORYCZNY

Według dostępnych informacji po raz pierwszy nazwa Masłów pojawia się w 1573 roku. Pochodzi ona od staropolskiej nazwy osobowej – Masło. Gmina Masłów jest jedną

z niewielu najstarszych osad w województwie świętokrzyskim. Po przejściu dóbr biskupów krakowskich na własność skarbu Królestwa za czasów Dyrekcji Górniczej w Kielcach - rok 1816, Masłów należał do tzw. „dóbr górniczych”. W roku 1827 liczył zaledwie 800 mieszkańców. Gmina Masłów posiada bardzo ciekawą historię - min. historia kościoła, okres I i II wojny światowej, okres powojenny.

Gmina Masłów (z siedzibą Gminnej Rady Narodowej w Masłowie) została utworzona od 1 stycznia 1973 r., uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach nr XVII/79/72 z dnia 8 grudnia 1972 r. Do roku 1954, czyli do momentu reformy terytorialnej zmieniającej gminy w gromady, jej obszar terytorialny należał do Gminy Dąbrowa. Po reaktywowaniu gmin w 1973 r. nie przywrócono już gminy Dąbrowa, tworząc jej terytorialny odpowiednik Gminę Masłów. W skład nowo utworzonej gminy weszły obszary sołectw: Barcza, Brzezinki, Ciekoty, Dąbrowa, Wiśniówka, Masłów Drugi (w ramach obszaru którego wydzielone zostało sołectwo Dolina Marczakowa), Masłów Pierwszy, Mąchocice Kapitulne, Mąchocice-Scholasteria i Wola Kopcowa.

Gmina Masłów od roku 1990 posiada swój herb, który jest jednym z jej znaków rozpoznawczych. Herb jest zgodny z zasadami heraldyki: *„Wszystkie pola w tarczy. Górne pole na niebieskim tle znajduje się duża litera M opatrzona skrzydłami mającymi symbolizować tradycje lotnicze gminy. Poniżej górnego pola, w słup dwa pola. W prawym polu na białym tle wyobrażenie kobiety w zapasce z maślnicą, w polu lewym wyobrażenie góry Radostowa oraz trzy jodły na grzbiecie góry”*.

Poniższa ilustracja przedstawia herb Gminy Masłów.

RYSUNEK 1 HERB GMINY MASŁÓW

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

2.2 LOKALIZACJA GMINY MASŁÓW

Gmina Masłów położona jest w północnej części województwa świętokrzyskiego w bezpośrednim sąsiedztwie stolicy regionu – Kielc. Wchodzi w skład powiatu kieleckiego ziemskiego. Zajmuje powierzchnię 85,55 km², z czego 4503 ha stanowią użytki rolne (52,64% powierzchni gminy), w tym 2892 ha to grunty orne (33,8% powierzchni gminy), a ok. 3389 ha stanowią lasy (39,61% powierzchni Gminy)¹. Masłów graniczy z 5 gminami:

- od południowego-zachodu z miastem i gminą Kielce,
- od północy z gminą Zagnańsk,
- od zachodniej i północno-zachodniej strony z gminą Miedziana Góra,
- od północnego-wschodu z gminą Łączna,
- od wschodu z miastem i gminą Bodzentyn,
- od południa i południowego wschodu z gminą Górno.

¹ Źródło: Dane GUS na dzień 31.12.2014r.

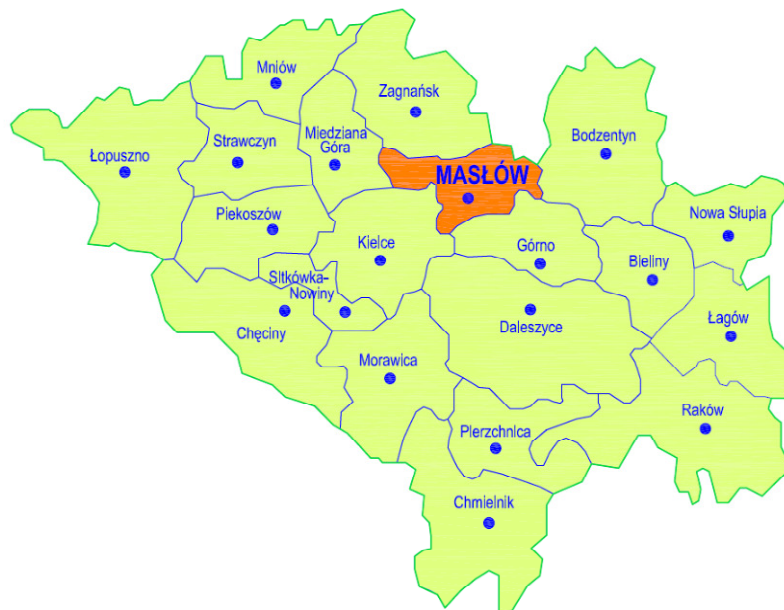
RYСУNEK 2 LOKALIZACJA GMINY MASŁÓW NA TLE KRAJU I WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Źródło: Opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

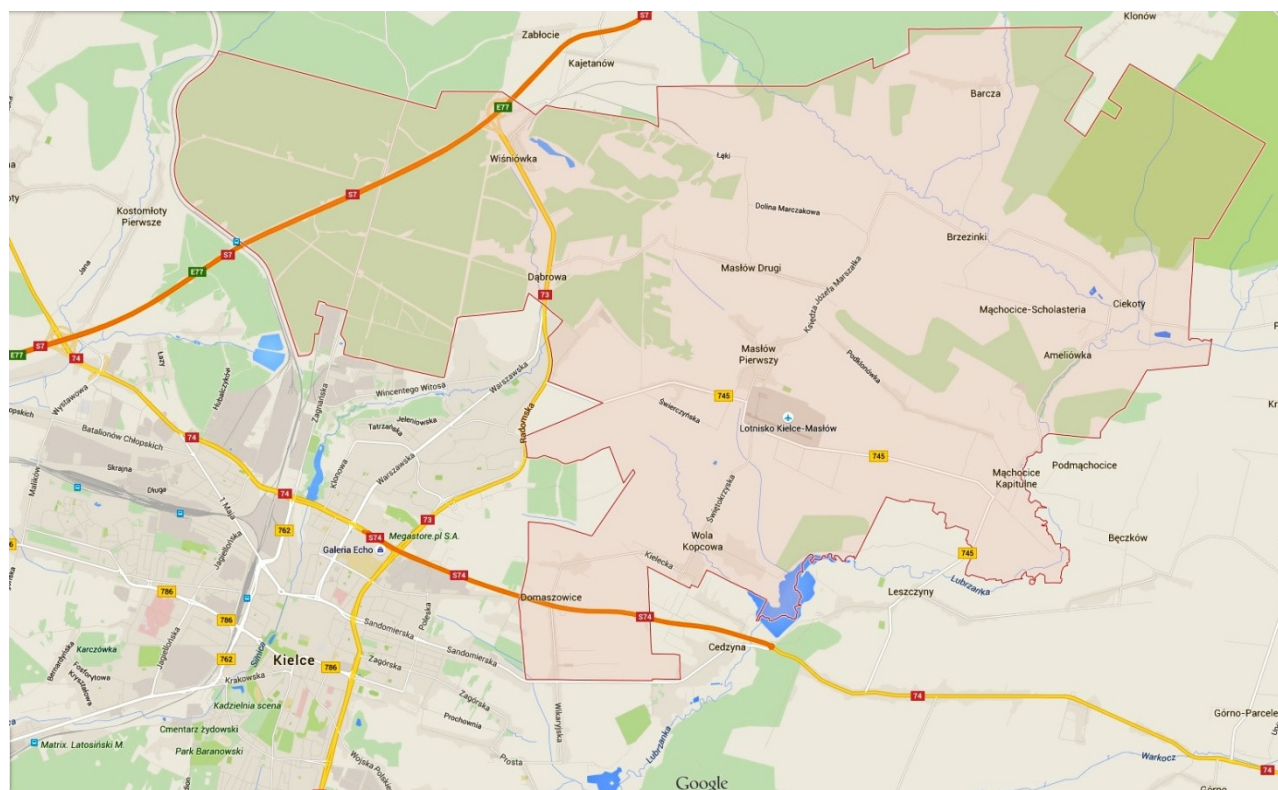

RYСУNEK 3 LOKALIZACJA GMINY MASŁÓW NA TLE POWIATU KIELECKIEGO

Źródło: Opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

RYСУNEK 4 MAPA GMINY MASŁÓW

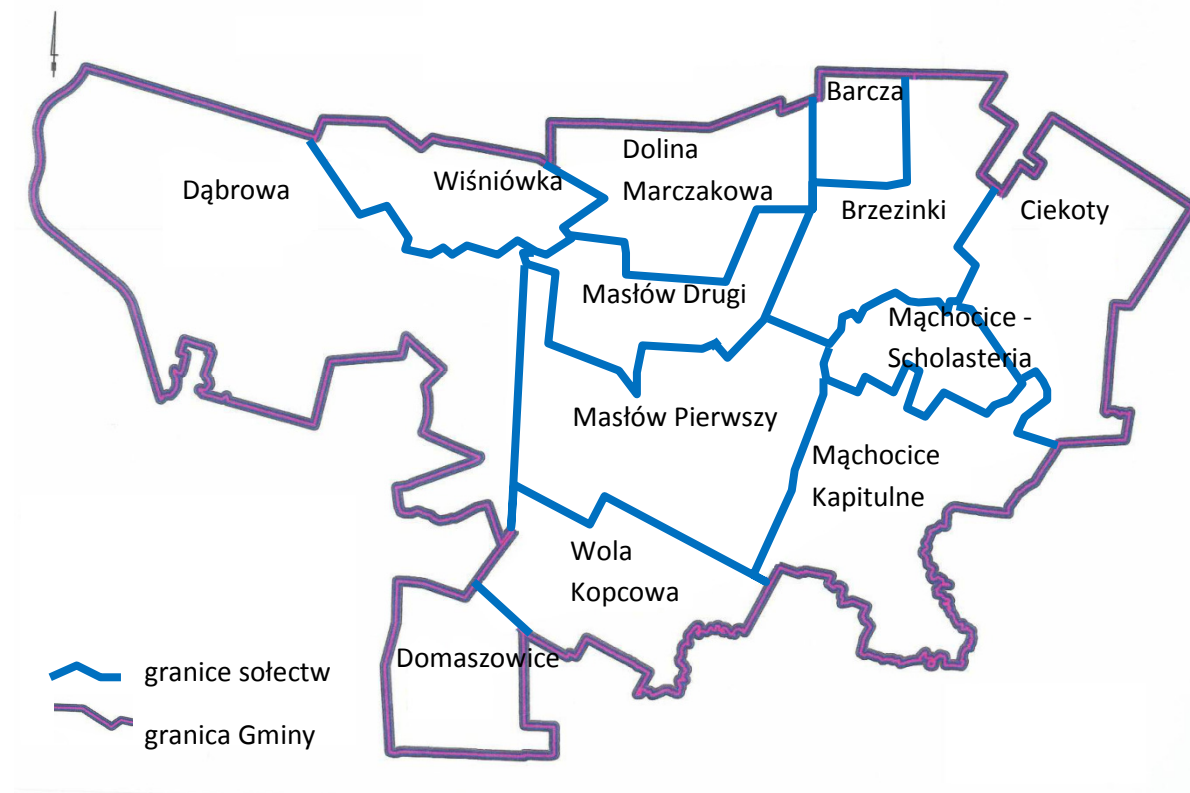

Źródło: Strona internetowa <https://www.google.pl/>

Siedzibą władz gminnych jest miejscowość Masłów Pierwszy, położona w centralnej części Gminy. W skład Gminy wchodzi 12 sołectw: Barcza, Brzezinki, Ciekoty, Dąbrowa, Dolina Marczakowa, Domaszowice, Masłów Pierwszy, Masłów Drugi, Mąchocice Kapitulne, Mąchocice-Scholasteria, Wiśniówka, Wola Kopcowa.

RYSUNEK 5: SOŁECTWA GMINY MASŁÓW

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie, opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

2.3 KAPITAŁ TECHNICZNY I INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ

2.3.1 DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA

2.3.1.1 SIĘĆ DROGOWA

Sieć drogowa na terenie Gminy Masłów składa się z dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych i wewnętrznych. Na podstawie ustawy o drogach publicznych z dnia 21 marca 1985r. drogi krajowe stanowią własność Skarbu Państwa, natomiast drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne są własnością samorządową. Sieć dróg

wewnętrznych zarządzana jest przez zarządców terenu, na którym te drogi są zlokalizowane. Sieć ta stanowi przeważnie własność osób prywatnych lub Gminy i nie jest zaliczana do dróg publicznych.

Podstawowymi elementami sieci drogowej województwa są ww. drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do sieci dróg krajowych przebiegających bezpośrednio przez obszar Gminy Masłów należą:

- droga krajowa nr 7 w ciągu drogi nr E77 Żukowo (droga 20) – Gdańsk – Płock – Warszawa – Kielce – Kraków – Chyżne – granica państwa,
- droga krajowa nr 73 Wiśniówka – Kielce – Busko Zdrój – Tarnów – Jasło,
- droga krajowa nr 74 Droga 8 (węzeł Wieluń) – Bełchatów - Sulejów – Kielce – Opatów – Kraśnik – Zamość – Hrubieszów – Zosin – granica państwa.

Drogi krajowe nr 7 i 74 na odcinkach przebiegających przez teren Gminy Masłów mają status dróg ekspresowych. Sieć dróg krajowych jest zarządzana przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Kielcach.

W chwili obecnej planowana jest budowa wschodniej obwodnicy Kielc stanowiącej alternatywę dla istniejącego przebiegu drogi krajowej nr 73. Zgodnie z założeniami część przebiegu nowej trasy przewidziana jest do umiejscowienia na terenie Gminy Masłów, co zwiększy możliwości komunikacyjne i sieć powiązań drogowych z terenu Gminy do pozostałych części kraju.

Do sieci dróg wojewódzkich należy zaliczyć drogę nr DW745 Dąbrowa – Radlin. Droga znajduje się w większości w obrębie Gminy i stanowi główną drogą komunikacji wewnętrznej na terenie Gminy oraz zapewnia połączenie do dróg krajowych nr 73 od strony zachodniej oraz nr 74 od strony południowo – wschodniej na węźle w Cedzynie.

Z uwagi na rozwój terenów podmiejskich oraz zwiększenie ruchu na drodze DW745, Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich przygotowuje inwestycję polegającą na przełożeniu i przebudowie części istniejącej trasy oraz modernizację pozostałych odcinków drogi.

2.3.1.2 KOMUNIKACJA KOLEJOWA

Dostęp do Gminy Masłów realizowany za pomocą przewozu kolejowego, odbywa się poprzez sieć przebiegającą przez miasto Kielce, które stanowią główny węzeł kolejowy w regionie. Przewozy wykonywane są przez „Przewozy Regionalne” spółka z o.o. (pociągi Regio, InterRegio) oraz PKP Intercity S.A. (pociągi TLK). Pociągi TLK oraz InterRegio stanowią uzupełnienie oferty przewozowej w zakresie komunikacji z innymi regionami Polski. Połączenia te obsługują głównie ruch wykraczający poza teren województwa świętokrzyskiego (16 pociągów TLK, w tym 3 pociągi kursujące tylko raz w roku oraz 1 pociąg InterRegio). Wspomniane pociągi zatrzymują się tylko na większych stacjach: Kielce, Skarżysko Kam., Jędrzejów, Sędziszów, Włoszczowa.

Spółka „Przewozy Regionalne” na zlecenie organizatora kolejowych regionalnych przewozów pasażerskich (Marszałek Województwa), obsługuje połączenia na następujących liniach kolejowych:

- nr 8 (Warszawa Zachodnia – Kraków Główny) i nr 25 (Łódź Kaliska – Dębica): obsługujące na terenie województwa świętokrzyskiego odcinki Kielce – Skarżysko Kamienna – Ostrowiec Świętokrzyski,
- nr 8 (Warszawa Zachodnia – Kraków Główny) i nr 62 (Tunel – Sosnowiec Główny): obsługujące na terenie województwa świętokrzyskiego odcinki Kielce – Sędziszów – granica województwa - Kraków/ Katowice,
- nr 61 (Kielce – Fosowskie): obsługujące na terenie województwa świętokrzyskiego odcinki Kielce – Włoszczowa – granica województwa – Częstochowa².

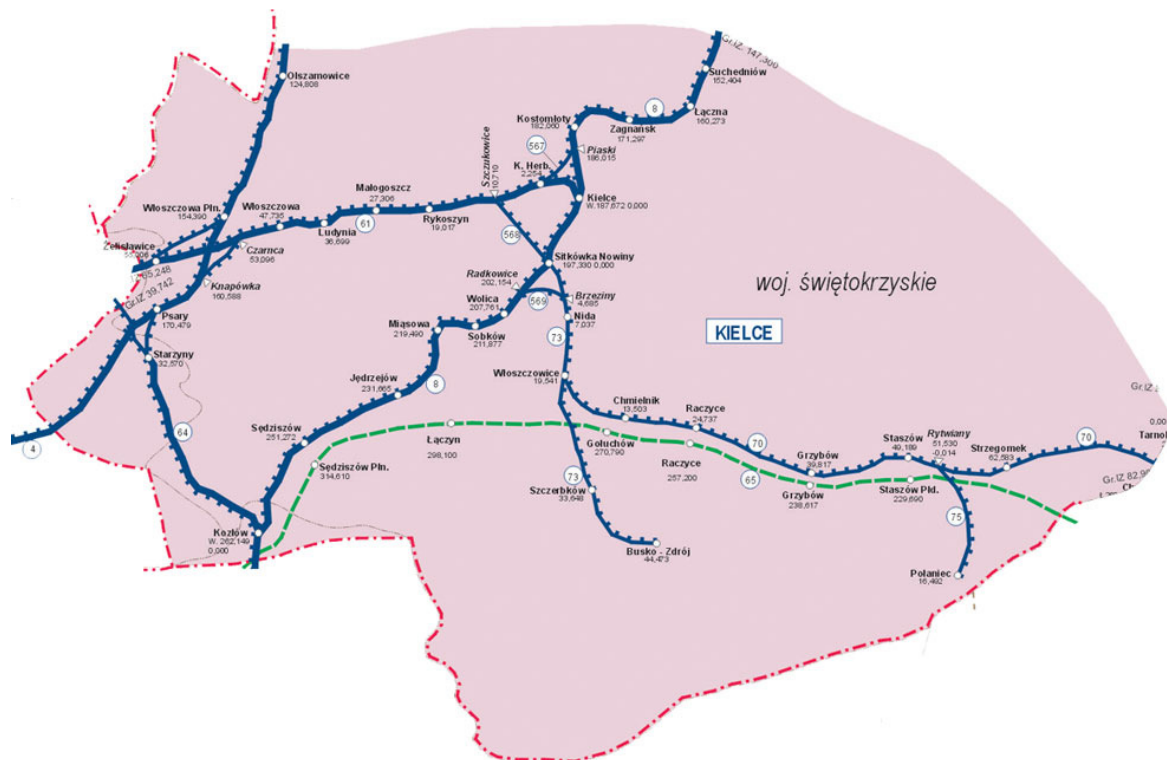
Większość połączeń kolejowych odbywa się w relacjach pokrywających się z odcinkami wymienionymi powyżej. Są to relacje, wynikające z potrzeb lokalnego rynku, gdzie potoki podróży ciągną do większych miejscowości województwa.

Komunikacja kolejowa stanowi połączenie z głównymi miastami sąsiednich województw oraz zapewnia połączenie dla wielu gmin w szczególności ze stolicą województwa Kielcami.

W związku ze stale rozwijającą się komunikacją prywatną (tzw. busy) w chwili obecnej komunikacja kolejowa straciła na znaczeniu, jakie miała jeszcze kilkanaście lat temu.

Poniższa mapa przedstawia strukturę sieci kolejowej w terenie województwa świętokrzyskiego.

² Źródło: Strona internetowa <http://www.plk-sa.pl/>

RYSunEK 7: MAPA LINII KOLEJOWYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM

Źródło: Strona internetowa PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o..

2.3.1.3 SAMOCHODOWY TRANSPORT ZBIOROWY

Transport zbiorowy na terenie Gminy Masłów obsługiwany jest przez trzy główne rodzaje komunikacji tj. komunikację autobusów miejskich zarządzanych przez Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach, komunikację PKS, w tym w szczególności Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Kielcach S.A. oraz komunikację prywatną bus realizowaną przez Świętokrzyskie Zrzeszenie Transportu i Usług w Kielcach.

2.3.1.4 KOMUNIKACJA MIEJSKA

Ze względu na bliskie sąsiedztwo Kielc, będącego jednocześnie głównym ośrodkiem komunikacyjnym w regionie, transport publiczny na terenie Gminy Masłów wykonywany jest przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o., które działa na podstawie umowy podpisanej z Zarządem Transportu Miejskiego na obsługę komunikacji miejskiej w Kielcach i ich obrębie.

Na terenie Gminy Masłów kursują następujące linie autobusowe:

- Linia nr 7: Kielce – Wiśniówka – Zagnańsk,
- Linia nr 10: Kielce – Mąchocice Kapitulne – Mąchocice-Scholasteria – Brzezinki – Ciekoty,
- Linia nr 12: Kielce – Masłów – Brzezinki – Barcza,
- Linia nr 38: Kielce – Wola Kopcowa – Mąchocice Kapitulne – Ciekoty.

Poniższa mapa przedstawia wycinek przebiegu linii autobusów komunikacji miejskiej zarządzanej przez ZTM w Kielcach na terenie Gminy Masłów.

RYSUNEK 8 PRZEBIEG LINII AUTOBUSOWYCH KOMUNIKACJI ZTM W KIELCACH NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Źródło: Strona internetowa <https://www.google.pl/>, <http://sip.ztm.kielce.pl/>, opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

Zgodnie z powyższą ilustracją linie komunikacyjne mają charakter metropolitalny tj. służą zapewnieniu połączenia z Kielcami, będącymi głównym ośrodkiem regionie, natomiast w mniejszym stopniu zapewniają komunikację wewnątrz Gminy. Jedynie linie nr 12 i 38 mogą pełnić funkcje komunikacji lokalnej, gdyż zapewniają dostęp do centrum Gminy tj. okolic Urzędu Gminy, GOKiS itp.

2.3.1.5 KOMUNIKACJA PKS

Linie podmiejskie do końca lat dziewięćdziesiątych obsługiwane były niemal wyłącznie przez przedsiębiorstwa PKS, w szczególności PKS w Kielcach, Ostrowcu Świętokrzyskim i Skarżysku – Kamiennej. Jednakże od chwili transformacji ustrojowej znaczenie PKS w regionie spadło na rzecz komunikacji prywatnej i komunikacji prywatnej zbiorczej.

Obecnie transport PKS ogranicza się głównie do linii dalekobieżnych przebiegających przez teren Gminy i niemal wyłącznie do tras łączących duże miasta z pominięciem ruchu lokalnego.

2.3.1.6 KOMUNIKACJA PRYWATNA ZBIOROWA

Główną i posiadającą największą liczbę połączeń na terenie Gminy Masłów formą transportu zbiorowego jest komunikacja obsługiwana przez prywatnych przewoźników tzw. „busów” w większości zrzeszonych w organizacji społeczno-zawodowej podmiotów gospodarczych świadczących różne usługi w tym transportowe w zakresie przewozu osób autobusami i taksówkami, przewozu towarów – Świętokrzyskim Zrzeszeniu Transportu i Usług w Kielcach.

Najwięcej połączeń występuje przy trasie S7 relacji Skarżysko-Kamienna – Kielce oraz Starachowice-Kielce). Ponadto mieszkańcy Mąchocic Kapitulnych, Mąchocic-Scholasterii, a także Ciekot korzystają z busów kursujących do Bodzentyna lub Psar.

Ta forma komunikacji posiada największą liczbę połączeń, jednakże jakość realizacji usług jest stosunkowo niższa niż pozostałych przewoźników. W szczególności ma to znaczenie w zakresie punktualności przejazdów, obłożenia miejsc w busach, jak również bezpieczeństwa na drogach i stanu technicznego części taboru wybranych przewoźników.

2.3.1.7 KOMUNIKACJA PRYWATNA

Największe znaczenie dla mieszkańców Gminy Masłów ma indywidualna komunikacja. Bliskość do miasta Kielc, w których jest zatrudniona znaczna część mieszkańców Gminy, powoduje, że mieszkańcy wybierają najchętniej tę formę transportu. Na jego wybór ma wpływ przede wszystkim krótki czas przejazdu w porównaniu do środków komunikacji zbiorowej, a także brak konieczności przesiadek w przypadku braku bezpośredniego połączenia busowego lub autobusowego. Kolejnym powodem dla wyboru własnego środka transportu jest całkowita niezależność od komunikacji zbiorowej, co ma szczególne znaczenie w okresach o niskim natężeniu ruchu autobusów i busów, czyli w godzinach wieczornych i w dni wolne od pracy, jak też fakt, iż komunikacja zbiorowa

obsługuje w zasadzie główne drogi w Gminie i nie zapewnia połączeń pomiędzy wybranymi miejscowościami w Gminie.

2.3.2 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

2.3.2.1 SYSTEM ZAOPATRZENIA W WODĘ

Sieć wodociągowa występuje w zasadzie na terenie całej Gminy. Brak infrastruktury dotyczy głównie nowych terenów otwieranych pod zabudowę.

Liczba ludności Gminy Masłów podłączona do sieci wodociągowej wynosi

Sołectwo	2011	2012	2013	2014
Barcza	-	-	-	102
Brzezinki	-	-	-	109
Ciekoty	184	199	194	211
Dąbrowa	984	1003	995	997
Domaszowice	980	988	938	1109
Dolina Marczakowa	-	-	-	-
Masłów Pierwszy	1231	1274	1282	1328
Masłów Drugi	1144	1151	1155	1108
Mąchocice Kapitulne	900	912	910	951
Mąchocice-Scholasteria	286	286	309	297
Wola Kopcowa	991	1032	1029	1145
Wiśniówka	110	109	105	404
Razem	6 810	6 954	6 917	7 761

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

Zużycie wody na terenie Gminy Masłów w ostatnich latach przedstawia się następująco:

		j.m.	2011	2012	2013	2014
Sprzedaż wody		m ³	244 807	239 133	261 851	263 485
1	gospodarstwa domowe	m ³	190 177	187 158	199 836	206 768
2	instytucje	m ³	6 648	6 220	13 626	10 457
3	przemysł i usługi	m ³	47 982	45 755	48 389	46 260

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

Długość czynnej sieci wodociągowej na terenie Gminy Masłów, wg stanu na koniec 2014r. wynosi 103.6 km, z czego 101,1km to sieć eksploatowana przez „Wodociągi Kieleckie” Sp.z o. o., a 2,5 km przez inne podmioty (przewód wodociągowy doprowadzający wodę surową z ujęcia Ciekoty do Stacji Uzdatniania Wody (SUW) Mąchocice Kapitulne – Ameliówka dla potrzeb zespołu ośrodków wypoczynkowych na górze „Ameliówka” – Ameliówka I Przedwiośnie).

Sieci wodociągowe wykonane są głównie z PVC i PE o zakresie średnic $\varnothing 80$ do $\varnothing 300$, czyli magistrale i sieci rozdzielcze. Ponadto w obrębie systemu wodociągowego zlokalizowane są zbiorniki retencyjne do celów zaopatrzenia w wodę strefy I i II.

Stan techniczny sieci wodociągowej jest dobry i nie wykazuje dużej awaryjności (0,10awarii/km sieci), poza 250 metrowym odcinkiem wodociągu PE-110mm w ul. Dębowej msc. Wola Kopcowa (w latach 2012-2015 wystąpiło 8 awarii). W związku z powyższym poza w/w odcinkiem sieci, prace modernizacyjne nie są przewidywane.

Sieć wodociągowa Gminy Masłów zaopatrywana jest w wodę z:

- systemu wodociągowego miasta Kielce (Domaszowice, Dąbrowa, Dąbrowa Osiedle, Dąbrowa Koszarka, Dąbrowa Łąki, Masłów Pierwszy – Świerczyny),
- hydroforni „Jaworze” gm. Zagnańsk (Wiśniówka),
- ujęcia wody podziemnej Wola Kopcowa (Wola Kopcowa, Masłów Pierwszy, Masłów Drugi, Mąchocice Kapitulne, Mąchocice-Scholasteria, Brzezinki, Barcza, Dolina Marczakowi oraz Ciekoty),
- ujęcia wody podziemnej Ciekoty (zespół ośrodków wypoczynkowych na górze „Ameliówka” – Ameliówka i Przedwiośnie oraz kilkanaście sąsiadujących z nimi gospodarstw w msc. Mąchocice Kapitulne), eksploatowanych przez „Wodociągi Kieleckie”.

W perspektywie dla zaopatrzenia w wodę Gminy Masłów przewidziana jest również eksploatacja ujęcia wody podziemnej Mąchocice Kapitulne – Dolne, które obecnie nie jest włączone do systemu wodociągowego Gminy (studnia bez wyposażenia techniczno-technologicznego).

Ujęcie Wola Kopcowa

Ujęcie stanowią dwie wiercone studnie głębinowe (zasadnicza i awaryjna) o głębokości 72 i 80 m. Studnie ujmują wodę z pokładów skał dolomitów dewonu środkowego. Woda ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu poddawana jest uzdatnianiu na SUW zlokalizowanej na terenie ujęcia. Na SUW prowadzony jest kolejno proces napowietrzania, jednostopniowej filtracji (filtry dwuwarstwowe – piasek i warstwa aktywna Defeman) oraz dezynfekcji podchlorynem sodu. Jakość wody uzdatnionej

spełnia normatywne wymagania w zakresie fizyko-chemicznym i bakteriologicznym określone w obowiązującym w *Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz.U. z 2007 Nr 61, poz. 417 z późniejszymi zmianami).

Pobór wody oraz eksploatacja urządzeń do poboru wody z ujęcia Wola Kopcowa w ilości:

- $Q_{max\ r} = 525\ 600\ m^3/rok$
- $Q_{\acute{s}rd} = 1440,0\ m^3/d,$
- $Q_{max\ h} = 60\ m^3/h,$

odbywa się w oparciu o pozwolenie wodnoprawne na pobór wody wydane przez Starostwo Powiatowe w Kielcach decyzją znak: GP.6341.75.2014 z dnia 22.12.2014 roku. Termin ważności pozwolenia wodnoprawnego - 22.12.2024 r.

Eksploatacja ujęcia odbywa się w ramach przyjętych postanowieniem Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach znak ŚR.V.7441-33/04 z dnia 22.02.2005r. zasobów eksploatacyjnych w ilości $Q_e=60\ m^3/h$.

Ujęcie Ciekoty

Ujęcie stanowią dwie wiercone studnie głębinowe głębokości 15 i 19 m. Studnie ujmują wodę podziemną z poziomu mieszanego czwartorzędowo-sylurskiego. Woda ze względu na ponadnormatywną zawartość żelaza, manganu, obecność siarkowodoru i agresywnego dwutlenku węgla poddawana jest uzdatnianiu na SUW Mąchocice Kapitulne-Ameliówka eksploatowane dla potrzeb ośrodków wypoczynkowych przez przedsiębiorstwo Samrelax.

Pobór wody oraz eksploatacja urządzeń do poboru wody z ujęcia Ciekoty w ilości:

- $Q_{max\ r} = 102\ 419\ m^3/rok$
- $Q_{max\ d} = 373,9\ m^3/d,$
- $Q_{\acute{s}rd} = 280,6\ m^3/d,$
- $Q_{max\ h} = 32,4\ m^3/h,$

odbywa się w oparciu o pozwolenie wodnoprawne Starostwa Powiatowego w Kielcach znak: GP.6341.47.2012 z dnia 12.11.2012r. Termin ważności pozwolenia wodnoprawnego do - 11.11.2032 r.

Eksploatacja ujęcia odbywa się w ramach zatwierdzonych (decyzja znak RO.III-7530-9/2002 z dnia 24.04.2002 r.) zasobów eksploatacyjnych w ilości $Q_e = 32,4\ m^3/h$.

Ujęcie Mąchocice Kapitulne – Dolne

Ujęcie wody podziemnej stanowi jedna studnia głębinowa o głębokości 100 m. Studnia ujmuje wodę z dolomitów dewonu górnego. Woda ze względu na ponadnormatywną zawartość żelaza, manganu wymaga uzdatniania, dlatego też docelowo, po włączeniu do eksploatacji woda z ujęcia podawana będzie na SUW Wola Kopcowa.

Pobór wody z ujęcia Mąchocice Kapitulne – Dolne w ilości:

- $Q_{max\ d} = 312,0\ m^3/d$
- $Q_{\acute{s}rd} = 312,0\ m^3/d$,
- $Q_{max\ h} = 13\ m^3/h$,

dopuszczony jest w oparciu o pozwolenie wodnoprawne na pobór wody wydane przez Starostwo Powiatowe w Kielcach decyzją znak: GP.6223-12/10 z dnia 15.12.2010 roku. Termin ważności pozwolenia wodnoprawnego – 15.12.2030r.

Eksploatacja ujęcia odbywa się w ramach zatwierdzonych (decyzja znak ROS.XI-7530/28/98 z dnia 19.05.1998r.) zasobów eksploatacyjnych w ilości $Q_e = 13,0\ m^3/h$.

W związku z zapewnieniem dostaw wody dla zaopatrzenia Gminy Masłów z systemu miasta Kielce nie występują niedobory wody w systemie wodociągowym na terenie Gminy.

2.3.2.2 SYSTEM ODPROWADZANIA ŚCIEKÓW

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Masłów wg stanu na koniec 2014r. wynosi 12,5km, z czego 11,5 km (Domaszowice, Dąbrowa, Dąbrowa Osiedle, Wola Kopcowa – część, Wiśniówka) ciąży do systemu kanalizacyjnego miasta Kielce obsługiwanego przez komunalną oczyszczalnię ścieków w Sitkówce, a 1 km (obszar przy urzędzie Gminy) do przyobiektovej oczyszczalni ścieków w Masłowie Pierwszym.

Całości systemu eksploatowana jest przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne „Wodociągi Kieleckie” Spółka z o.o. W eksploatacji Spółki znajdują się sieci i obiekty stanowiące własność Gminy Masłów, które przekazane zostały do eksploatacji w ramach umowy dzierżawy, jak również stanowiące własność Spółki.

Liczba ludności Gminy Masłów podłączona do sieci kanalizacyjnej wynosi

Rok	2011	2012	2013	2014
Liczba ludności	1 269	1 293	1 288	1 779

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

Ilość odprowadzanych ścieków w ostatnich latach obrazuje poniższa tabela

Odprowadzone ścieki		j.m	2011	2012	2013	2014
		m ³	48 552	49 175	50 912	50 611
1	gospodarstwa domowe	m ³	37 790	36 085	35 494	36 168
2	instytucje	m ³	3 611	3 252	4 002	3 770
3	Przemysł i usługi	m ³	7 151	9 838	11 416	10 673

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie na podstawie danych przygotowanych przez Wodociągi Kieleckie Sp. z o.o.

Stan techniczny istniejącej kanalizacji sanitarnej jest dobry, co związane jest głównie z jej stosunkowo młodym wiekiem. Sieć charakteryzuje się niską awaryjnością – w 2014 roku nie stwierdzono żadnej awarii, nie planuje się również w najbliższych latach prowadzenia prac modernizacyjnych.

Poziom skanalizowania Gminy Masłów jest niski i wynosi na koniec 2014 roku niecałe 20%. Wpływa to negatywnie zarówno na komfort bytowy mieszkańców Gminy (koniczność samodzielnego gospodarowania ściekami, większy koszt oczyszczalni przydomowych lub wywozu taborem asenizacyjnym niż kanalizacji zbiorczej) jak i na środowisko stanowiąc przede wszystkim zagrożenie dla wód podziemnych (nieuszczelne zbiorniki, nielegalne odprowadzanie ścieków do gruntu itp.)

Istniejący układ kanalizacyjny w chwili obecnej podlega rozbudowie w ramach realizowanego przez Spółkę Projektu „Kompleksowa ochrona wód podziemnych aglomeracji kieleckiej” na obszarze sołectw: Domaszowice, Dąbrowa, Wiśniówka, Wola Kopcowa, Mąchocice Kapitulne, Masłów Pierwszy, Masłów Drugi. Do końca 2015 roku w ramach tego Projektu wykonane zostanie 77,7 km grawitacyjno-tłocznej sieci kanalizacyjnej i podłączonych zostanie 6440 mieszkańców. Główna pompownia tranzytowa zlokalizowana jest w Woli Kopcowej, skąd ścieki będą transportowane za pomocą rurociągu tłoczego tranzytowego do kolektora istniejącego w Domaszowicach. Następnie ścieki będą odprowadzane do kolektora w ul. Wikaryjskiej w Kielcach, a dalej na istniejącą oczyszczalnię ścieków w Sitkówce.

Pozostała nieskanalizowana i nieobjęta Projektem „Kompleksowa ochrona wód podziemnych aglomeracji kieleckiej” część terenów Gminy Masłów (północna obejmująca sołectwa: Barcza, Brzezinki, Ciekoty Dolina Marczakowa, Mąchocice-Scholasteria) przewidziana jest do skanalizowania w oparciu o grawitacyjno-pompowy układ kanalizacji sanitarnej z włączeniem do systemu obecnie realizowanego

przez „Wodociągi Kieleckie”. Zakres przedmiotowej kanalizacji stanowi około 36km sieci i około 2000 mieszkańców do podłączenia.

2.3.2.3 SYSTEM UNIESZKODLIWIANIA ŚCIEKÓW

Blisko 90% ścieków z terenu Gminy Masłów trafia do systemu kanalizacyjnego miasta Kielce obsługiwanego przez komunalną oczyszczalnię ścieków w Sitkówce. Pozostałe ścieki (Zespół Szkół, Ośrodek Zdrowia, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, budynek administracyjny i wielofunkcyjny lotniska (łącznie ok. 460 os.) oraz 10 gospodarstw domowych (38os.) zlokalizowanych w pobliżu Urzędu Gminy) trafia do przyobiektowej oczyszczalni ścieków w miejscowości Masłów Pierwszy.

Oczyszczalnia ścieków w Masłowie Pierwszym jest oczyszczalnią typu „WODNIK” SBR-15, czyli sekwencyjny reaktor biologiczny (SBR) o przepustowości $Q_{d\bar{s}r} = 18 \text{ m}^3/\text{d}$ ($Q_{h\text{max}} = 6,5 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{r\text{max}} = 7\ 117 \text{ m}^3/\text{rok}$) i RLM = 100 przystosowany do zintegrowanego usuwania związków węgla, azotu i fosforu. Powstający na oczyszczalni osad nadmierny taforem asenizacyjnym przewożony jest na oczyszczalnię ścieków Sitkówka, gdzie zrzucany jest na ciąg oczyszczania ścieków. Oczyszczalnia nie przyjmuje ścieków dowożonych taforem asenizacyjnym.

Ścieki oczyszczone odprowadzane są poprzez istniejący kolektor deszczowy, przechodzący następnie w otwarty rów melioracyjny do rzeki Strumień w km 3+500. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych do odbiornika spełnia wymagania określone w obowiązującym pozwoleniu wodno-prawnym oraz *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego*. Wyniki jakości ścieków surowych i oczyszczonych w oczyszczalni ścieków w Masłowie Pierwszym (RLM 100) przedstawiono w poniższej tabeli.

Parametr	Jednostka	Wartość średnia		Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18.11.2014 r. /Pozwolenie wodnoprawne
		2014		
		ścieki surowe	ścieki oczyszczone	
BZT ₅	mg/l	281	21	40/40
ChZT	mg/l	601	102	150/150
Zawiesina ogólna	mg/l	163	23	50/50
Azot ogólny	mg/l	Zgodnie z obowiązującymi przepisami, ze względu na wielkość RLM oczyszczalni parametr nie jest normowany		
Fosfor ogólny	mg/l			

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

Eksplatacja urządzeń oczyszczalni oraz wprowadzanie ścieków oczyszczonych do rzeki Strumień prowadzone jest w oparciu o pozwolenie wodnoprawne (znak RO-II.6341.99.2012 z dn. 14.08.2012 r.), którego Spółce „Wodociągi Kieleckie” udzieliło Starostwo Powiatowe w Kielcach. Termin ważności pozwolenia wodnoprawnego - 08.08.2022 r., jednak nie dłużej niż do czasu włączenia ścieków do zbiorczego systemu kanalizacji obsługiwanego przez komunalną oczyszczalnię ścieków „Sitkówka”.

Oczyszczalnia ścieków w Masłowie Pierwszym przeznaczona jest do likwidacji w chwili uruchomienia systemu kanalizacyjnego realizowanego w ramach Projektu „Kompleksowa ochrona wód podziemnych aglomeracji kieleckiej”.

2.3.2.4 SYSTEM CIEPŁOWNICZY

Na obszarze Gminy Masłów nie występują zorganizowane systemy ciepłownicze. W siedliskach zagrodowych i zabudowie mieszkaniowej dominuje ogrzewanie piecowe. Część budynków mieszkalnych posiada instalacje centralnego ogrzewania zasilane z własnych kotłowni opalanych paliwem i coraz częściej gazem. Większe źródła ciepła istnieją w budynkach użyteczności publicznej (wspólna kotłownia dla Szkoły podstawowej i Urzędu Gminy).

Biorąc pod uwagę stan zainwestowania Gminy i brak zespołów zabudowy wymagających dostaw większej ilości ciepła do celów grzewczych i przygotowania ciepłej wody użytkowej, nie zachodzi potrzeba tworzenia na tym terenie zorganizowanych systemów ciepłowniczych.

2.3.2.5 SIEĆ GAZOWA

Przez obszar Gminy Masłów tranzytem przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 250 relacji Parszów - Kielce, którego operatorem jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Tarnowie. Na terenie Gminy zlokalizowana jest także sieć gazowa średniego ciśnienia PE o średnicach 110, 90, 65 i 50 mm o łącznej długości ok. 4km.

Sieć gazowa Karpackiej Spółki Gazowej jest dostępna w miejscowościach Wiśniówka, Dąbrowa Kolonia, Dąbrowa Osiedle, Dąbrowa Koszarka. W pozostałych miejscowościach Gminy Masłów usługa dystrybucji gazu ziemnego nie jest oferowana.

Charakterystykę liczbową istniejącej sieci gazowej na terenie Gminy Masłów obrazuje poniższa tabela.

Sieć gazowa	Jedn. miary	2013
długość czynnej sieci ogółem w m	m	9355
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	48
odbiorcy gazu	gosp.dom.	76
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.dom.	66
zużycie gazu w tys. m ³	tys.m ³	33,9
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	tys.m ³	32,2
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	268

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Masłów

Gaz ziemny uważany jest za najtańsze ekologiczne paliwo do ogrzewania i przygotowania ciepłej wody. Do zalet stosowania gazu ziemnego zaliczyć można m.in.:

- wygoda użytkowania, minimalny wkład czasu na obsługę,
- wysoka sprawność urządzeń grzewczych,
- duża dostępność urządzeń grzewczych, do dostosowania do specyficznych potrzeb konkretnego budynku,
- nie wymaga osobnego pomieszczenia na kotłownię

Mieszkańcy terenów Gminy Masłów nieobjętych siecią gazową, często zgłaszają potrzeby gazyfikacji miejscowości, w których mieszkają.

Obecnie trwają negocjacje dotyczące gazyfikacji miejscowości Domaszowice i części miejscowości Wola Kopcowa. Przez teren sołectwa Domaszowice w Gminie Masłów przewiduje się realizację gazociągu wysokiego ciśnienia Ø300 mm Pn. 6,3 MPa relacji Zborów – Busko – Kielce będącego odgałęzieniem magistrali gazowej Tarnów – Grzybów.

Przyjmuje się, że w wieloletniej perspektywie wszystkie miejscowości w gminie Masłów będą mogły korzystać z gazu sieciowego.

2.3.2.6 SYSTEM ENERGETYCZNY

Przez obszar Gminy, w zachodniej jej części przebiega tranzytem napowietrzna linia wysokiego napięcia, 110 kV relacji GPZ Radkowice – GPZ Kielce-Wschód oraz GPZ Kielce – Piaski – GPZ Skarżysko Bór.

Zasilanie Gminy w energię elektryczną odbywa się z GPZ 110/30/15 kV Kielce-Wschód i GPZ 110/30/15 kV Kielce-Piaski, za pośrednictwem:

- linii 15 kV:

- GPZ Piaski-Dąbrowa – Wiśniówka
- GPZ Występa – Belno – Zagnańsk
- GPZ Wschód - Słupia Nowa
- Kajetanów - Wiśniówka – Psary
- GPZ Wschód – Psary
- linii 30 kV:
 - Piaski –Występa – Zagnańsk, która łączy się z pozostałymi liniami.

Gmina posiada awaryjnie możliwość zasilania z GPZ 110/30/15 kV Występa oraz przez RZE Ostrowiec.

Na terenie Gminy Masłów znajduje się około 60 stacji transformatorowych SN/nN. Moc zainstalowana w poszczególnych stacjach jest na ogół dostosowana do występujących potrzeb. Rezerwy mocy istnieją na każdej stacji SN/nN, oznacza to że każda stacja może być rozbudowana. Linie SN budowane były równocześnie z liniami nN. Ze względu na liczne modernizacje, wyprowadzenia nowych magistral z GPZ, dobudowy stacji trafo i powiązań, linie te ulegały licznym przebudowom. Zasilanie jest wystarczające we wszystkich sołectwach.

Nie przewiduje się budowy nowych obiektów energetycznych o napięciu 110 kV i wyższym, natomiast w związku z dynamicznym rozwojem budownictwa mieszkaniowego na terenie Gminy zachodzić będzie potrzeba budowy nowych ciągów średniego napięcia oraz stacji transformatorowych SN/nN.

Operatorem systemu energetycznego na terenie Gminy Masłów jest PGE Dystrybucja S.A Oddział Skarżysko - Kamienna Rejon Energetyczny Kielce, ul. Sandomierska 105; 25-324 Kielce.

2.3.2.7 OŚWIETLENIE ULICZNE

Oświetlenie uliczne na terenie Gminy Masłów jest realizowane poprzez istniejący system słupów betonowych ulicznych rozmieszczonych wzdłuż drogi. Na słupach podwieszony jest przewód oświetleniowy. Świecenie lamp jest sterowane zegarami astronomicznymi³.

W Gminie zainstalowanych jest 1373 punktów świetlnych sodowo-rtęciowych (850 szt. opraw sodowych, 406 szt. opraw rtęciowych 125W oraz 117 szt. opraw rtęciowych 250W). Około 200 z tych lamp stanowią lampy zainstalowane na potrzeby oświetlenia dróg krajowych.

³ Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Masłów

Oświetlenie uliczne odgrywa istotną rolę w bezpieczeństwie zarówno ruchu publicznego, w szczególności kołowego i pieszego. Wpływa także na ograniczenie aktów wandalizmu i wszelakich kradzieży. Zapewnienie dobrej widoczności po zmroku czy w złych warunkach pogodowych wiąże się z ponoszeniem znacznych kosztów na energię elektryczną. Z tego powodu na obszarze Gminy Masłów ze względów oszczędnościowych oświetlenie uliczne jest wyłączane w godzinach nocnych (0.00 do 4.00 rano). W gminach, gdzie funkcjonują starsze, nieefektywne systemy oświetlenia ulic, koszty oświetlenia mogą być znaczne i mogą stanowić 30-50% całkowitego zużycia energii elektrycznej w gminie. Z drugiej jednak strony, potencjał oszczędności jest ogromny i może sięgać od 30 do nawet 70%. Należy także dodać, że w konsekwencji wdrażania unijnych wymogów w zakresie ekologii i energooszczędności wiele rodzajów obecnie stosowanych lamp zostanie wycofanych z produkcji do roku 2017 i przestaną być one dostępne na rynku. Gminy staną przed problemem remontu istniejących zasobów bądź znacznych inwestycji związanych wymianą oświetlenia na bardziej efektywne energetycznie.

Dobrym rozwiązaniem jest wdrażanie oświetlenia ulicznego w technologii LED, które pozwalają na znaczne oszczędności przy stosunkowo krótkim okresie zwrotu nakładów inwestycyjnych. Dzięki możliwości obniżenia kosztów o ponad 50% stały się interesującą alternatywą przy rozważaniu różnego typu rozwiązań modernizacji oświetlenia.

Oświetlenie uliczne w technologii LED posiada wiele zalet, do których zaliczyć można m.in.:

- wysoka efektywność energetyczna,
- niewielkie wymagania eksploatacyjne,
- brak promieniowania UV i podczerwieni,
- możliwość wyboru koloru światła,
- możliwość precyzyjnego kierowania światła (istotne na obszarach występowania zwierząt prowadzących nocny tryb życia),
- duża elastyczność pracy oświetlenia,
- możliwość stosowania dynamicznego systemu sterowania oświetleniem,
- wysoka trwałość oświetlenia (ok. 50000-70000 godzin).⁴

Bardzo ważnym aspektem w kwestii zastosowania energooszczędnego oświetlenia ulicznego jest także ochrona środowiska poprzez ograniczenie emisji dwutlenku węgla dzięki zmniejszeniu zużycia energii elektrycznej przez to oświetlenie.

⁴ Źródło: Artykuł merytoryczny Bałtycka Agencja Poszanowania Energii Sp. z o.o.

W najbliższym czasie planuje się przeprowadzenie modernizacji oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Masłów obejmującej modernizację/wymianę opraw oświetleniowych oraz zastosowanie nowoczesnych i energooszczędnych systemów sterowania oświetleniem.

2.3.2.8 TELEKOMUNIKACJA

Na terenie Gminy Masłów występuje dostęp do sieci GSM i pakietowej transmisji danych 2G, 3G (cała gmina) oraz 4G i LTE (południowo-zachodni obszar Gminy) głównych operatorów GSM rynku polskiego tj. Play, Plus, T-mobile, Orange⁵.

Teren Gminy objęty jest też zasięgiem internetowej sieci radiowej i stacjonarnej. Usługi świadczą firmy IT Futura – Internet Kielce, Net Telecom oraz NetCity (pakiet usług internetowych włącznie z telewizją kablową).

Ponadto, na terenie Gminy Masłów, w ramach działania 8.4 „Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili” osi priorytetowej 8. społeczeństwo informacyjne – zwiększenie innowacyjności gospodarki, Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007 – 2013, realizowany jest projekt pod nazwą „Budowa sieci światłowodowej z dostępem do internetu w wybranych miejscowościach powiatu kieleckiego”. Inwestycja wykonywana przez firmy Net Telecom i NetCity zakłada wybudowanie prawie 30 km sieci światłowodowej przebiegającej przez takie miejscowości jak Wola Kopcowa, Cedzyna, Masłów, Mąchocice Kapitulne, Leszczyny i Radlin. Po zakończeniu inwestycji znacząco poprawi się jakość usług w zakresie internetu i telewizji kablowej⁶.

2.3.2.9 LOTNISKO

Lotnisko w Masłowie powstało w okresie międzywojennym w 1937 roku jako część dynamicznie rozwijającego się ośrodka zespołu szkolenia szybowcowego, którego elementami były lotniska w Polichnie, Pińczowie i Masłowie. Obecnie jest to cywilne lotnisko sportowe o kodzie referencyjnym 2B (Referencyjna długość startu 800-1200m; Rozpiętość skrzydeł 15-24m; Rozstaw podwozia głównego 4,5-6m).

Jest idealnym miejscem dla lotnictwa sportowego, lotnictwa dyspozycyjnego (głównie na potrzeby przelotów biznesowych), szkolenia przyszłych lotników, lotniarzy, paralotniarzy i spadochroniarzy. Do dyspozycji korzystających z lotniska pozostaje asfaltobetonowa droga startowa DS-1 o wymiarach 1155 m x 30 m / z zabezpieczeniem 1168 m x 100 m i nawrotami na jej końcach oraz trawiasta droga startowa DS-2 o wymiarach 900 m x 200 m / z zabezpieczeniem 1020 m x 250 m. Lotnisko jest

⁵ Źródło: Strona internetowa <http://www.orange.pl>, <http://www.plus.pl>, <http://t-mobile.pl>, <http://play.pl>

⁶ Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

wyposażone w światła podejścia do DS 1 dużej intensywności na obydwu kierunkach oraz światła progów DS i światła krawędziowe DS i DK.

Teren, na którym znajduje się lotnisko w Masłowie jest własnością Województwa Świętokrzyskiego. Pod względem organizacyjnym jednak gospodarzem lotniska jest Aeroklub Polski, użytkownikiem zaś – Aeroklub Kielecki. Certyfikowany Ośrodek Szkolenia Lotniczego Aeroklubu Kieleckiego posiada w swojej ofercie następujące szkolenia:

- Samolotowe (na samolotach: Tecnam P2002 JF Sierra (2 szt.), Cessna 152 (2 szt.), AN-2 (2 szt.), Cessna 185 (1 szt.), PZL 104 Wilga (2 szt.), Piper PA-28 Arrow (1 szt.)
 - Szkolenie teoretyczne i praktyczne do uzyskania licencji pilota samolotowego turystycznego PPL(A) i LAPL(A),
 - Szkolenie praktyczne do uzyskania licencji pilota samolotowego zawodowego CPL(A),
 - Szkolenie teoretyczne i praktyczne do uzyskania uprawnień do wykonywania lotów nocnych VFR,
 - Szkolenie praktyczne do uzyskania uprawnień instruktora pilotażu FI(A),
 - Szkolenie teoretyczne i praktyczne na nowy typ samolotu w klasie SEP(L),
 - Szkolenie specjalistyczne praktyczne do uzyskania uprawnień holowania szybowców,
 - Szkolenie specjalistyczne praktyczne do uzyskania uprawnień do wyrzucania skoczków spadochronowych,
- Szybowcowe (na szybowcach: Bocian (2 szt.), Puchacz (2 szt.)
 - Szkolenie teoretyczne i praktyczne do uzyskania licencji pilota szybowcowego SPL,
- Spadochronowe

Poza sprzętem Aeroklubu na lotnisku można spotkać samoloty i śmigłowce, a także samoloty ultralekkie (mikrosamoloty) i motolotnie należące do właścicieli prywatnych. Na lotnisku w Masłowie mieści się też baza Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, którą stanowi dwupiętrowy budynek mieszczący hangar dla śmigłowca sanitarnego, pomieszczenia socjalne i magazyny. Obiekt jest jednym z najnowocześniejszych w kraju. Został oddany do użytkowania w 2013 roku⁷.

W zakresie ruchu lotniczego w obrębie lotniska Masłów, zauważalny jest wzrost ruchu w czasie, gdy odbywają się w Kielcach większe imprezy Targowe o znaczeniu międzynarodowym np: Międzynarodowy Salon Przemysłu Obronnego.

⁷ Źródło: Strona internetowa <http://aeroklub.kielce.pl/>, <http://www.maslow.pl/>, <http://runway37.pl/>

2.3.3 EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA I ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Wdrażanie zrównoważonej polityki energetycznej, zmniejszanie konsumpcji energii, szczególnie energii ze źródeł konwencjonalnych oraz zwiększanie poziomu wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, a w rezultacie ograniczanie emisji gazów cieplarnianych i substancji szkodliwych do atmosfery, w tym przede wszystkim CO₂, są jednymi z ważniejszych zagadnień XXI wieku.

Do przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowego wykazu przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej (MP z 11.01.2013, poz. 15), zalicza się m.in.:

- przedsięwzięcia termomodernizacyjne i remontowe w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. Nr 223, poz. 1459, z późn. zm.),
- przedsięwzięcia w zakresie modernizacji lub wymiany oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego, w tym oświetlenia ulicznego oraz zastosowania nowoczesnych i energooszczędnych systemów sterowania oświetleniem,
- przedsięwzięcia polegające na zastąpieniu nieskrajnie niskieffektywnych energetycznie lokalnych i indywidualnych źródeł ciepła opalanych węglem, koksem, gazem lub olejem opałowym źródłami charakteryzującymi się wyższą efektywnością energetyczną, w tym odnawialnymi źródłami energii, ciepłem wytwarzanym w kogeneracji lub ciepłem odpadowym z instalacji przemysłowych.

Na chwilę obecną w Gminie zostało zrealizowane niewiele inwestycji w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii (modernizacja budynku Urzędu Gminy oraz termomodernizacja ośrodka zdrowia i budynku GOPS w Masłowie Pierwszym, instalacja paneli fotowoltaicznych w Centrum Edukacyjnym „Szklany Dom”, opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Masłów, kilkanaście mikroinstalacji OZE zrealizowanych w gospodarstwach domowych, głównie panele solarne i pompy ciepła).

Większość budynków użyteczności publicznej została oddana do użytku w czasach, kiedy rozwiązania budowlane nie uwzględniały izolacji cieplnej budynków, a właściwą temperaturę zapewniały systemy grzewcze pobierające duże ilości energii. Przestarzałe rozwiązania prowadzą nie tylko do dużych strat energii, narażając użytkowników na pokaźne straty finansowe ale powodują również zużywanie dużej ilości paliw i energii i wywołują znaczną emisję szkodliwych czynników do powietrza

atmosferycznego⁸. Mając na uwadze powyższe, potrzeby inwestycyjne w zakresie poprawy efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii w gminie Masłów, w tym w szczególności głęboka termomodernizacja budynków publicznych, wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne i montaż instalacji OZE są bardzo duże.

W najbliższych latach (2016-2018) na rzecz przedmiotowych tematów, gmina planuje podjąć następujące działania inwestycyjne:

- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Masłów wraz z instalacją odnawialnych źródeł energii (Zespół Szkół Masłów Pierwszy (gimnazjum, Szkoła Podstawowa), Kompleks szkolny z halą sportową w Mąchocicach-Scholasterii, ośrodek zdrowia Mąchocice Kapitulne),
- Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Masłów obejmująca modernizację/wymianę opraw oświetleniowych oraz zastosowanie nowoczesnych i energooszczędnych systemów sterowania oświetleniem.

Poprawa efektywności energetycznej oraz zwiększenie poziomu wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych poprzez realizację zaplanowanych inwestycji, przyczyni się, poza wymienionym wcześniej ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych i substancji szkodliwych, do atmosfery także do:

- spełnienia przez Polskę wymogów stawianych przez Komisję Europejską w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami,
- poprawy konkurencyjności regionalnej gospodarki poprzez zmniejszenie energochłonności sektora publicznego i prywatnego,
- podniesienia konkurencyjności Gminy poprzez zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego,
- realizacji polityki zrównoważonego rozwój w obszarze rozwiązań środowiskowych, energetycznych i turystycznych.

⁸ Źródło: Prezentacja „Wsparcie finansowe OZE i EWE na poziomie regionalnym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020” - Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego Departament Polityki Regionalnej

2.3.4 OŚWIATA

2.3.4.1 SZKOŁY, PRZEDSZKOLA I ŻŁOBKI

Na system oświatowy na terenie Gminy Masłów składają się szkoły podstawowe, gimnazja oraz oddziały przedszkolne dla dzieci w wieku 3 – 5 lat przy szkołach podstawowych. Nie ma natomiast szkół średnich oraz wyższych.

Na obszarze Gminy Masłów działają obecnie 2 gimnazja, 5 szkół podstawowych wraz z oddziałami przedszkolnymi, które funkcjonują w strukturze szkoły podstawowej.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz obecnie funkcjonujących placówek oświatowych w Gminie Masłów.

TABELA 2: WYKAZ SZKÓŁ NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Lp.	Zespół szkół/szkoła samodzielna	Nazwa szkoły	Miejscowość
1.	Zespół Szkół w Masłowie	Gimnazjum im. Jana Pawła II w Masłowie	Masłów Pierwszy
		Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Masłowie	
2.	Zespół Szkół w Mącholicach Kapitulnych	Gimnazjum w Mącholicach Kapitulnych	Mąchocice Kapitulne
		Szkoła Podstawowa w Mącholicach Kapitulnych	
3.	Szkoła samodzielna	Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Mącholicach-Scholasterii	Mąchocice-Scholasteria
4.	Szkoła samodzielna	Szkoła Podstawowa w Brzezinkach	Brzezinki
5.	Szkoła samodzielna	Szkoła Podstawowa w Woli Kopcowej	Wola Kopcowa

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

Liczba uczniów uczęszczających do szkół z podziałem na szkoły podstawowe i gimnazja:

- szkoły podstawowe kl. I-VI – 521 uczniów,
- gimnazja – 209 uczniów.

Informacja o posiadanym wyposażeniu placówek, w tym pracowniach specjalistycznych i komputerowych z liczbą stanowisk i dostępem do internetu

1. SP Mąchocice-Scholasteria – w szkole znajduje się jedna pracownia komputerowa z trzynastoma stanowiskami uczniowskimi, oraz mobilna pracownia wyposażona w 20 mini laptopów. Pięć sal dydaktycznych wyposażonych jest w tablice interaktywne, rzutniki i laptopy z dostępem do internetu. Na terenie hali sportowej znajduje się siłownia z atlasem, nowoczesną bieżnią, orbitrekiem i rowerkiem. Przy obiekcie jest nowo wybudowany plac zabaw. Wyposażenie komputerowe będzie wymagało wymiany na nowy sprzęt z powodu jego amortyzacji – min. 13 komputerów.
2. Zespół Szkół w Mącholicach Kapitulnych – 2 pracownie komputerowe z 20 stanowiskami z dostępem do internetu; pracownia języka angielskiego z tablicą multimedialną, pulpitem dla nauczyciela, rzutnik, laptop, słuchawki dla uczniów; 4 tablice multimedialne z laptopami i rzutnikami; rzutnik i ekran multimedialny w sali komputerowej. Stan wyposażenia komputerowego w pracowni jest nie zadowalający i wymaga wymiany na nowy – min. 10 komputerów.
3. Zespół Szkół w Masłowie – pracownia komputerowa z 18 stanowiskami komputerowymi, 9 sal dydaktycznych wyposażonych w tablice interaktywne. Stan techniczny komputerów w pracowni ocenia się na dostateczny i wymaga wymiany na nowy – min. 15 sztuk.
4. Szkoła Podstawowa w Brzezinkach – pracownia matematyczno-informatyczna – 12 stanowisk z dostępem do internetu, sala przyrodnicza z tablicą interaktywną i dostępem do Internetu 9 laptopów przeznaczonych dla klas I-III z dostępem do Internetu (w szkole działa sieć WiFi). Przewiduje się potrzebę modernizacji, poprzez wymianę na nowe, min. 5 komputerów w najbliższych 5 latach.
5. Szkoła Podstawowa w Woli Kopcowej – 2 sale posiadają tablice multimedialne. Jest potrzeba doposażenia szkoły w ok. 6 komputerów na zajęcia edukacyjne z uczniami.

Przy wszystkich szkołach podstawowych z terenu Gminy Masłów funkcjonują oddziały przedszkolne, do których uczęszcza według stanu na koniec kwietnia 2015 roku 305 dzieci w wieku 3 – 5 lat oraz 1 dziecko poniżej 3 lat (SP Masłów).

TABELA 3: WYKAZ PRZEDSZKOLI/ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH I ŻŁOBKÓW NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Nazwa	Miejscowość
Oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Masłowie	Masłów Pierwszy Masłów Drugi
Oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Mąchocicach Kapitulnych	Mąchocice Kapitulne
Oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Mąchocicach-Scholasterii	Mąchocice-Scholasteria
Oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Brzezinkach	Brzezinki
Oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Woli Kopcowej	Wola Kopcowa

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

Dodatkowo w ramach realizacji w Gminie Masłów opieki nad dziećmi do lat 3 do końca 2015 r. powstanie w Domaszowicach żłobek. Z uwagi na ograniczoną liczbę miejsc w budowanym żłobku planuje się budowę dodatkowego żłobka w kolejnych latach, co powinno w całości zaspokoić potrzeby mieszkańców w tym zakresie.

2.3.4.2 SAMORZĄDOWY ZESPÓŁ OBSŁUGI OŚWIATY

Nad całością spraw związanych z oświatą i wychowaniem przedszkolnym na terenie Gminy Masłów nadzór sprawuje Samorządowy Zespół Obsługi Oświaty (SZOO) w Masłowie. Prowadzi on obsługę finansowo-księgową szkół, a także realizuje zadania z zakresu oświaty powierzone organowi prowadzącemu. Jest samodzielną jednostką budżetową powołaną uchwałą Rady Gminy Masłów w 2000 roku. W zakresie obsługi finansowo-księgowej realizuje 40% planu finansowego Gminy, na co składają się następujące działy:

1. Dz. 801 – Oświata i wychowanie – 10 811 067,76 zł wydatków w roku 2014,
2. Dz. 854 – Edukacyjna Opieka Wychowawcza – 392 121 52 zł wydatków w roku 2014.

Do zadań zespołu należy między innymi:

- obsługa finansowo-księgową szkół, w tym sporządzanie sprawozdań finansowych jednostek,
- naliczanie wynagrodzeń i innych świadczeń pracownikom jednostek obsługiwanych,
- prowadzenie rozliczeń ZUS, US, sporządzanie sprawozdań statystycznych,
- organizacja dowozu dzieci do szkół,

- przyznawanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom zamieszkałym na terenie Gminy Masłów oraz pomocy finansowej dla pracodawców zatrudniających pracowników młodocianych,
- prowadzenie programów zdrowotnych dla dzieci i młodzieży, w zakresie szczepień profilaktycznych,
- pomoc szkołom w zakresie udzielania zamówień publicznych (dostawa opału i inne),
- przygotowywanie zadań dla Wójta Gminy Masłów wynikających z ustawy o systemie oświaty (koordynowanie spraw prawno-organizacyjnych szkół, organizacja konkursów na dyrektorów szkół, egzaminów nauczycieli, doskonalenia zawodowego nauczycieli, nadzór nad spełnianiem obowiązku nauki, przyznawanie stypendiów za wyniki w nauce, organizacja imprez okolicznościowych i inne).

2.3.5 PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO-PROMYCZEK

Na terenie Gminy Masłów działa dodatkowo w myśl ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 332) Placówka Wsparcia Dziennego-Promyczek. Placówka jest jednostką budżetową i jest finansowana przez Gminę Masłów.

Głównym zadaniem Placówki jest pomoc w opiece i wychowaniu dzieci. Rolą pracowników dydaktycznych i prowadzonych przez nich działań jest tworzenie warunków do rozwoju, odpoczynku i relaksu, działalności kreatywnej oraz rozwijanie zainteresowań podopiecznych.

Celem działań wychowawczych jest m.in.:

- umożliwianie dzieciom spędzania wolnego czasu w zorganizowanych warunkach, wdrażanie do zabawy z zachowaniem zasad współpracy w zespole,
- uczenie odpowiedzialności, respektowania podstawowych zasad międzyludzkich, szacunku dla siebie i innych,
- zmienianie negatywnych zachowań w stosunku do innych, jak i do siebie samego,
- wspieranie dzieci w radzeniu sobie z sytuacjami trudnymi,
- wprowadzanie współdziałania dzieci w planowaniu i organizacji zajęć,
- rozwijanie aktywności twórczej i wyobraźni,
- kształtowanie odpowiedzialności za mienie cudze i własne,
- rozwijanie koleżeństwa i tworzenie pozytywnych relacji międzyludzkich,
- propagowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego trybu życia.

Poza działalnością wychowawczą Promyczek angażuje się w szereg działań dydaktycznych, w tym m.in. poprzez prowadzenie zajęć ruchowych, plastycznych, grupowych, tematycznych lub rozwijających zainteresowania oraz rekreacyjnych.

Promyczek od chwili powstania uzyskał bardzo wysokie uznanie społeczności lokalnej, dzięki ciepłej i życzliwej atmosferze, zapewnieniu dzieciom poczucia bezpieczeństwa, prowadzeniu różnorodnych zajęć, programów wakacji i ferii, a przede wszystkim poprzez możliwość pozostawienia dzieci pod opieką odpowiedzialnego personelu.

Doświadczenia prowadzone w jednostce jako placówce wychowawczej mogą w przyszłości pozwolić na zwiększenie zakresu działalności, m.in. poprzez wprowadzenie zajęć dla rodziców – warsztatów w tematyce związanej z wychowaniem dzieci, prowadzenie regularnych spotkań organizacyjnych dla personelu dydaktycznego, promowanie działań placówki na terenie całej Gminy, rozszerzenie działań jednostki na świetlice wiejskie w pozostałych sołectwach (scentralizowanie opieki nad dziećmi, wspólne działania dydaktyczne, planowanie, organizowanie czasu wolnego).

W chwili obecnej czas prowadzenia zajęć w placówce obejmuje 4 godziny w ciągu dnia w godzinach popołudniowych. Ze względu na większe zapotrzebowanie na usługi Promyczka, planowane jest rozszerzenie zakresu działalności placówki poprzez utworzenie filii w świetlicach samorządowych na terenie innych miejscowości Gminy Masłów.

2.3.6 ŚWIETLICE WIEJSKIE

Na terenie Gminy Masłów działają obecnie 4 świetlice wiejskie w Barczy, Dolinie Marczakowej, Ciekotach i Wiśniówce. W większości są one czynne w godzinach popołudniowych i wieczornych. W świetlicach odbywają się zajęcia, które mają na celu rozwijanie zainteresowań i zdolności dzieci i młodzieży oraz kształtowanie świadomości ekologicznej i prozdrowotnej.

Zwiększenie środków finansowych na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, głównie poprzez wsparcie dotacjami UE, pozwoliło na znaczne zwiększenie jakości warunków pracy świetlic wiejskich na obszarze Gminy Masłów. Wpłynęło to na większe zainteresowanie środowisk lokalnych działalnością świetlic oraz możliwościami, jakie one stwarzają na rzecz społeczeństwa. Bogata oferta realizowanych zajęć i opieki w obrębie świetlic wiejskich wpływa bardzo korzystnie w szczególności na okoliczną młodzież. Pozytywne doświadczenia wskazują, że należy w dalszym ciągu zwiększać ofertę zajęć świetlicowych, co przyczyni się poprawy warunków i integracji społeczności lokalnej.

W zależności od placówki poszczególne świetlice wyposażone są w gry planszowe, sprzęt sportowy, a także w sprzęt komputerowe lub posiadają zaplecze gastronomiczne.

Z uwagi na wysokie zapotrzebowanie społeczne na organizację świetlic wiejskich, Gmina Masłów planuje uruchomienie kolejnych świetlic, m.in. w Dąbrowie i Masłowie Drugim.

2.3.7 GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Od 1 lipca 2013 roku na terenie Gminy Masłów funkcjonuje nowy system odbioru odpadów komunalnych, którym objęte są wszystkie nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. System dotyczy wyłącznie odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych, nie obejmuje podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Nowy system zachęca do segregowania odpadów. Osoby sortujące swoje śmieci płacą mniej od tych, którzy oddają zmieszane odpady komunalne.

Odpady komunalne z terenu Gminy Masłów od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2016 r. odbiera firma EKO-KAL P.H.U. Bogdan Kaleta z Lechowa, z którym gmina podpisała umowę.

Odpady niesegregowane (pojemniki) wywożone są 1 raz w miesiącu (w okresie zimowym) i 2 razy w miesiącu (w okresie letnim), natomiast odpady segregowane (worki) i popiół wywożone są 1 raz w miesiącu bez względu na porę roku.

Zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne i pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania zagospodarowywane są w regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych w miejscowości Promnik, 26-067 Strawczyn (zarządca instalacji: Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. ul. Mielczarskiego 51, 25-709 Kielce).

Odpady zielone przetwarzane są w regionalnej instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów regionu w miejscowości Przededworze, 26-020 Chmielnik (zarządca: Zakład Usług Komunalnych Celiny Sp. z o.o. Micigózd, ul. Częstochowska 6, 26-065 Piekoszów).

Jeśli chodzi o odpady problemowe takie jak gruz, opony, leki itp. to kwestie ich odwozu przedstawiają się następująco:

- Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (pralki, lodówki, telewizory, sprzęt audio, komputery, żelazka, wiertarki, telefony, świetlówki, akumulatory itp.)

Zbiórka elektrośmieci odbywa się z częstotliwością dwa razy w roku w formie mobilnej zbiórki bezpośrednio z przed nieruchomości właściciela. Informacje o terminach zbiórki podawane są Sołtysom oraz umieszczone są na tablicach ogłoszeń i na stronie internetowej Urzędu Gminy Masłów.

Podmiotem zbierającym zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny z terenu Gminy Masłów jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami MB Recykling Sp. z o.o. ul. Bartosza Głowackiego 4a/15; 26-368 Kielce.

- Zużyte opony

Urząd Gminy Masłów organizuje akcje odbierania zużytych opon z częstotliwością dwa razy w roku. Informacje o terminach podawane są Sołtysom, na stronie internetowej Gminy oraz na tablicach ogłoszeń. Zużyte opony z terenu Gminy Masłów odbiera firma Trans Południe Sp. z o.o. Dębica 39-200, Podgrodzie 8b

- Przeterminowane leki

Przeterminowane leki, termometry rtęciowe są odpadami niebezpiecznymi dlatego należy oddawać je do specjalnych pojemników umieszczonych w aptekach znajdujących się w dwóch punktach na terenie Gminy:

- Apteka Prywatna Alicja Felcman Dorota Brzezińska Masłów Pierwszy ul. Jana Pawła II 4
- Punkt Apteczny Mąchocice Kapitulne 67

- Zużyte baterie

Zużyte baterie można oddawać do specjalnych pojemników zlokalizowanych na terenie Gminy Masłów w następujących miejscach:

- Urząd Gminy Masłów ul. Spokojna 2,
- Zespół Szkół im. Jana Pawła II Masłów Pierwszy ul. Jana Pawła II 1,
- Zespół Szkół w Mąchocicach Kapitulnych, Mąchocice Kapitulne 167,
- Szkoła Podstawowa w Woli Kopcowej, ul Świątokrzyska 86,
- Szkoła Podstawowa w Brzezinkach, Brzezinki 43,
- Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Mąchocicach-Scholasterii, Mąchocice-Scholasteria 56.

2.3.8 SIEĆ DRÓG GMINNYCH

W odróżnieniu od innych gmin w kraju, drogi gminne nie stanowią większości dróg na terenie Gminy Masłów, gdyż ich długość obejmuje jedynie 29,23% ogółu dróg w Gminie, wobec średniej krajowej, która wynosi 58,4% długości dróg⁹.

W zarządzie Gminy Masłów znajduje się obecnie 25,96km dróg gminnych. Poniższa tabela przedstawia wykaz dróg gminnych wraz z oznaczeniami oraz długościami i rodzajem nawierzchni.

TABELA 4: WYKAZ DRÓG GMINNYCH NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Lp.	Nr ewid. drogi	Nazwa drogi Lokalizacja	Długość odc. w granicach Gminy [km]	Rodzaj nawierzchni: [km]			
				Bitumiczna	Gruntowa ulepszona	Gruntowa	Konieczne prace
1.	344001 T	Podwiśniówka – Wiśniówka	0,97	0,97	-	-	
2.	344002 T	Mąhocice Dolne – Mąhocice	0,72	0,72	-	-	-umocnienie rowów
3.	344003 T	Wola Kopcowa – Kopcówki	2,67	1,77	0,9	-	-korytka odwadniające, -umocnienie rowów
4.	344004 T	Mąhocice – Radostowa – Ciekoty	2,63	2,13	0,5	-	-udrożnienie rowów i przepustów
5.	344005 T	Barcza przez wieś	1,05	1,05	-	-	-udrożnienie rowów
6.	344006 T	Masłów – Stara Wieś	1,21	1,21	-	-	
7.	344007 T	E-7 – Kolonia Dąbrowa	0,32	0,32	-	-	-udrożnienie rowów
8.	344008 T	Masłów – Mąhocice Kapitulne	2,9	0,8	-	2,1	-wykonanie rowów i korytek odwadniających, -nawierzchnia i pobocza
9.	344009 T	Brzezinki – Barcza	1,41	-	-	1,41	-cała konstrukcja

⁹ Źródło: Strona internetowa <http://www.gddkia.gov.pl/pl/a/6849/podzial-drog-publicznych>

							drogi
10.	344010 T	Domaszowice przez wieś do Kielc	0,48	0,48	-	-	
11.	344011 T	Domaszowice ku ul. Ciekockiej do gran. Kielc	0,5	0,5	-	-	
12.	344012 T	Domaszowice ku Ogródk. Działkowym	0,2	0,2	-	-	
13.	344013 T	Masłów Drugi ul. Spacerowa	0,97	0,22	-	0,75	-wykonanie rowów, -pobocza
14.	344014 T	Masłów Pierwszy od ul. Spacerowej do ul. Krajobraz.	0,68	0,35	-	0,33	-wykonanie rowów, -pobocza
15.	344015 T	Masłów Pierwszy ul. Świerczyńska	1,23	-	1,23	-	-wykonanie rowów, -pobocza
16.	344016 T	Wola Kopcowa ul. Graniczna	1,74	1,14	0,3	0,3	-wykonanie rowów, -pobocza
17.	344017 T	Masłów Pierwszy ul. Foliowa	0,3	0,3	-	-	
18.	344018 T	Masłów Pierwszy ul. Miodowa	0,4	0,4	-	-	
19.	344019 T	Masłów Pierwszy ul. Słoneczna	0,55	0,55	-	-	-progi do zamontowania
20.	344020 T	Wola Kopcowa ul. Dębowa	1,53	1,53	-	-	-wykonanie rowów, -pobocza
21.	344021 T	Mąchocice – Scholasteria łącznik do Brzezinek	0,8	0,8	-	-	
22.	344022 T	Domaszowice ul. Sandomierska	1,87	1,87	-	-	
23.	344023 T	Wiśniówka – fragment drogi 73	0,6	0,6	-	-	
24.	344024 T	Wiśniówka – starodroże	0,23	0,23	-	-	
Razem			25,96	18,14	2,93	4,89	

Źródło: Dane Urzędu Gminy Masłów

Według przeprowadzonej inwentaryzacji stan nawierzchni większości dróg gminnych można określić jako dobry. Zdecydowana większość dróg (69,88%) posiada

nawierzchnię bitumiczną. Pozostałe drogi są o nawierzchni gruntowej (18,84%) oraz o nawierzchni gruntowej ulepszonej (11,29%).

W chwili obecnej na 13 odcinkach dróg konieczne jest przeprowadzenie prac konserwacyjnych i remontowych (głównie w zakresie budowy, wzmocnienia i udroźnienia rowów odwadniających oraz poboczy), a także wykonania w określonych przypadkach całej konstrukcji drogi (m.in. droga Brzezinki – Barcza oraz Masłów – Mąchocice Kapitulne).

TABELA 5: WYKAZ WEWNĘTRZNYCH DRÓG GMINNYCH NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Lp.	Nr ewid. działki	Nazwa drogi Lokalizacja	Długość odc. w granicach Gminy [km]	Rodzaj nawierzchni:			
				Bitumiczna	Gruntowa ulepszona	Gruntowa	Konieczne prace
BRZEZINKI							
1.	308/2	Nademłyńnie (zakręt)	0,35	X	X		-wykonanie rowów odwadniających, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
DOMASZOWICE							
2.	359	od ul. Otrocz	0,05		X		-wykonanie rowów lub korytek odwadniających, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
3.	82/2	w stronę Cedzyny	0,82		X	X	-wykonanie rowów lub korytek odwadniających, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
DĄBROWA OSIEDLE							
4.	1784, 1763	droga przez osiedle	0,40	X			-wykonanie korytek odwadniających, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
CIEKOTY							
5.	272/1	nad zalewem (a)	0,5	X			
6.	580/2	Smuga	0,65		X	X	-wykonanie rowów lub korytek odwadniających, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
7.	169/2	w k-ku działek (a)	0,40	X			
8.	169/2	w k-ku działek (g)	0,5	X			
MASŁÓW PIERWSZY							
9.	283	Modrzewiowa (pn)	1,50	X			-wykonanie rowów lub korytek odwadniających,

10.		Modrzewiowa (pd)	1,0		X	X	-wykonanie rowów , -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
11.	839	Zielona	1,15		X	X	-wykonanie rowów lub korytek odwadniających, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
12.	829	Działkowa	0,53		X	X	-wykonanie rowów lub korytek odwadniających, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
13.	736	Piaskowa	0,36		X		-wykonanie rowów lub korytek odwadniających, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
14.	180	Ogrodowa	0,25	X			
15.	925	Mała	0,35				
16.	677	Pieniążka	0,18	X			-wykonanie rowów lub korytek odwadniających, -nawierzchnia + pobocza
17.	172	Miła	0,20		X		-wykonanie korytek odwadniających, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
18.	640	Widokowa	0,47	X	X		-wykonanie rowów lub korytek odwadniających, -nawierzchnia + pobocza
19.	288	Od Widokowej na lewo	0,70			X	-wykonanie rowów lub korytek odwadniających, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
20.	420/2	Północna	0,275	X			
21.	963/2	Łącznik ul.Lotnicza i ul.Graniczna koło Dler	0,70			X	-wykonanie rowów lub korytek odwadniających, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
MASŁÓW DRUGI							
22.	61	Leśna w dół	0,70		X	X	-wykonanie rowów lub korytek odwadniających, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
23.		Leśna w górę	0,45		X	X	-wykonanie rowów lub korytek odwadniających, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
24.	331	Mąchocka	0,30		X		-cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
MĄCHOCICE KAPITULNE							
25.	898	Zakaniów	0,60	X			-nawierzchnia + pobocza
26.	326/5	do siedlisk (Siewie)	0,40		X		-wykonanie rowów lub korytek odwadniających, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
WOLA KOPCOWA							
27.	402/3	Leśna	0,15		X		-wykonanie korytek

	1						odwadniającego, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
28.	548	Żeromskiego	0,25		X		-wykonanie korytek odwadniającego, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
29.	524	Różana	0,14		X	X	-wykonanie rowów lub korytek odwadniającego, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
30.	523,52 5	Jaśminowa	0,19		X	X	-wykonanie rowów lub korytek odwadniającego, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
31.	377/5	Lenartowicza	0,1		X	X	-wykonanie korytek odwadniającego, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
32.	531	Wspólna (g)	1,40		X		-wykonanie rowów lub korytek odwadniającego, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
33.	560,53 1	Wspólna- Cedzynka (a)	0,65		X		-wykonanie rowów lub korytek odwadniającego, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
34.	418,41 9	Spokojna	0,35		X	X	-wykonanie korytek odwadniającego, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
35.	419	Cicha	0,21		X	X	-wykonanie korytek odwadniającego, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
36.	537,62 6	Jeziorkowa	1,0		X		-wykonanie rowów lub korytek odwadniającego, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
37.	540,54 2	Polna	1,75		X	X	-wykonanie rowów lub korytek odwadniającego, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
38.	536	Podmasłowie	0,45		X		-wykonanie rowów lub korytek odwadniającego, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
39.	519	Sosnowa	0,30		X	X	-wykonanie rowów lub korytek odwadniającego, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
40.	520	Bukowa	0,46		X	X	-wykonanie rowów lub korytek odwadniającego, -cała konstrukcja drogi, -nawierzchnia + pobocza
		DOLINA MARCZAKOWA					
41.	16/9,1 6/11,1 7	od strony kopalni	0,88		X	X	-wykonanie rowów lub korytek odwadniającego, -cała konstrukcja drogi,

							-nawierzchnia + pobocza
		WIŚNIÓWKA					
42.		Wiśniówka od węzła ul. Dolna	0,65	X			
43.	14/84	Wiśniówka od węzła ul. Górna	0,50	X			
Razem			23,215				

Źródło: Dane Urzędu Gminy Masłów

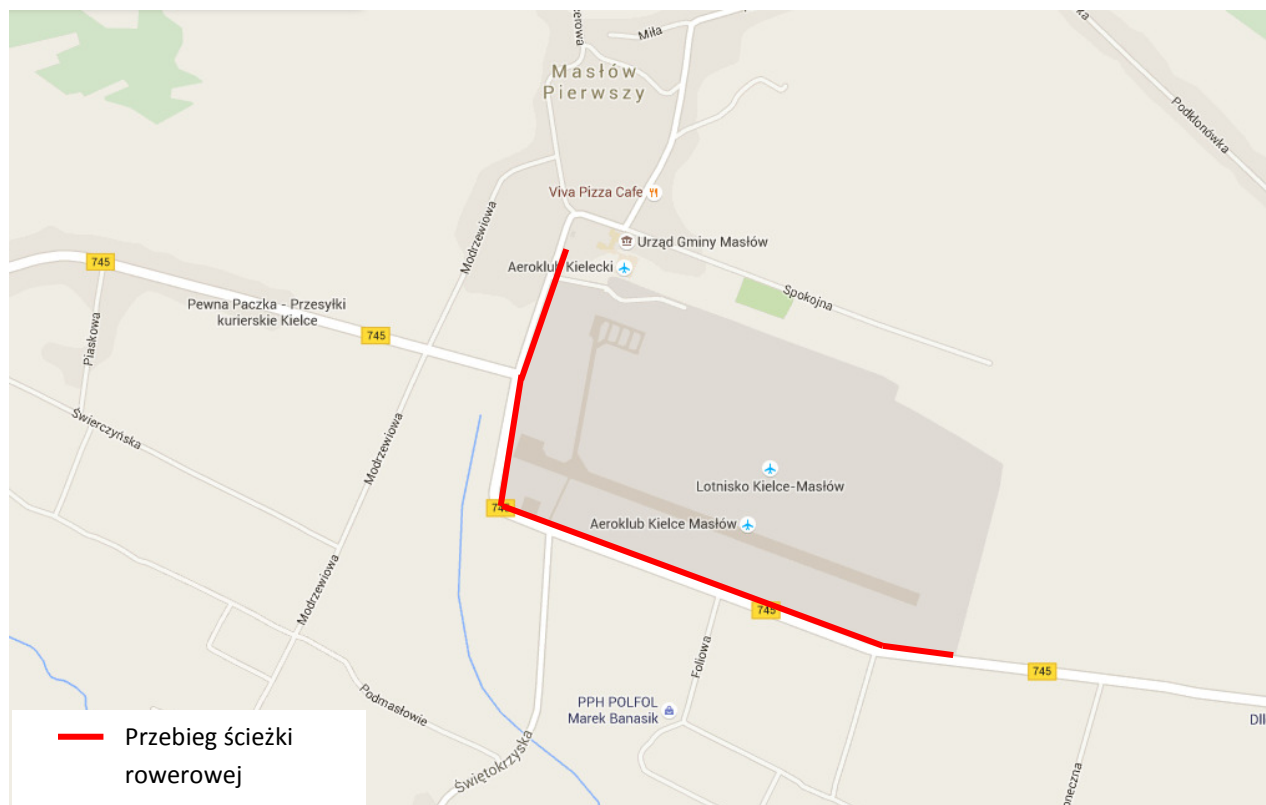
2.3.9 ŚCIEŻKI ROWEROWE

Ważnym aspektem dla tworzenia zrównoważonego systemu transportowego i połączeń drogowych jest budowa sieci ścieżek dla rowerów, jako środka komunikacji alternatywnego dla samochodów i komunikacji zbiorowej, przy spełnianiu jednocześnie ważnej funkcji turystycznej.

W chwili obecnej na terenie Gminy Masłów, podobnie jak w innych gminach ościennych, system ścieżek rowerowych jest bardzo słabo rozwinięty. Na terenie Gminy występuje jedna ścieżka rowerowa od długości ok. 1,8km biegnąca wzdłuż drogi wojewódzkiej 745 od okolic GOPS w Masłowie do południowo – wschodniego krańca terenu lotniska w msc. Masłów Pierwszy. Stanowi ona wraz z ciągiem pieszym wydzielony pas z kostki brukowej (szara kostka – ciąg pieszy, czerwona kostka – ciąg rowerowy).

Poniższa mapa ilustruje przebieg ścieżki rowerowej w Masłowie Pierwszym.

RYSUNEK 9 PRZEBIEG ŚCIEŻKI ROWEROWEJ NA TERENIE MIEJSCOWOŚCI MASŁÓW PIERWSZY

Źródło: Strona internetowa <https://www.google.pl>, opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

Budowa dróg dla rowerów pozwoli na wytworzenie spójnego systemu będącego podstawą dla realizacji systemu komunikacji rowerowej. Alternatywny środek transportu, jakim jest rower, daje mieszkańcom możliwość realizacji potrzeb transportowych w sposób ekologiczny, szybki i bezpieczny. Rozwój infrastruktury rowerowej umożliwi stały wzrost udziału podróży niezmotoryzowanych, w ogólnej ich liczbie¹⁰.

Rozwój ruchu rowerowego poprzez rozbudowę infrastruktury pozwala promować aktywną mobilność miejską oraz efektywniej gospodarować zasobami. Promocja ruchu rowerowego pozytywnie wpłynie na postrzeganie Gminy Masłów jako prężnego, nowoczesnego i dynamicznie się rozwijającego obszaru.

¹⁰ Źródło: Opracowanie NFOŚiGW „Przeciwdziałanie niskiej emisji na terenach zwartej zabudowy mieszkalnej”

Równocześnie ważnym jest, aby promocja roweru jako środka odbywała się przy współpracy z gminami sąsiadującymi w celu stworzenia spójnego systemu komunikacji, jak jest w przypadku sieci drogowych. Pozwoliłoby to w przyszłości na zapewnienie ciągłości i połączenie ścieżek w jedną sieć oraz wpłynęłoby korzystnie na poprawę bezpieczeństwa na drogach, zmniejszenia uciążliwości transportu dla środowiska, a także poprzez przesiadkę rower na stan zdrowia osób korzystających na co dzień z innych form transportu.

2.3.10 BUDOWNICTWO I WARUNKI SOCJALNE

Zasoby mieszkaniowe w Gminie Masłów przedstawiają się następująco:

TABELA 6: ZASOBY MIESZKANIOWE W GMINIE MASŁÓW W LATACH 2011-2013

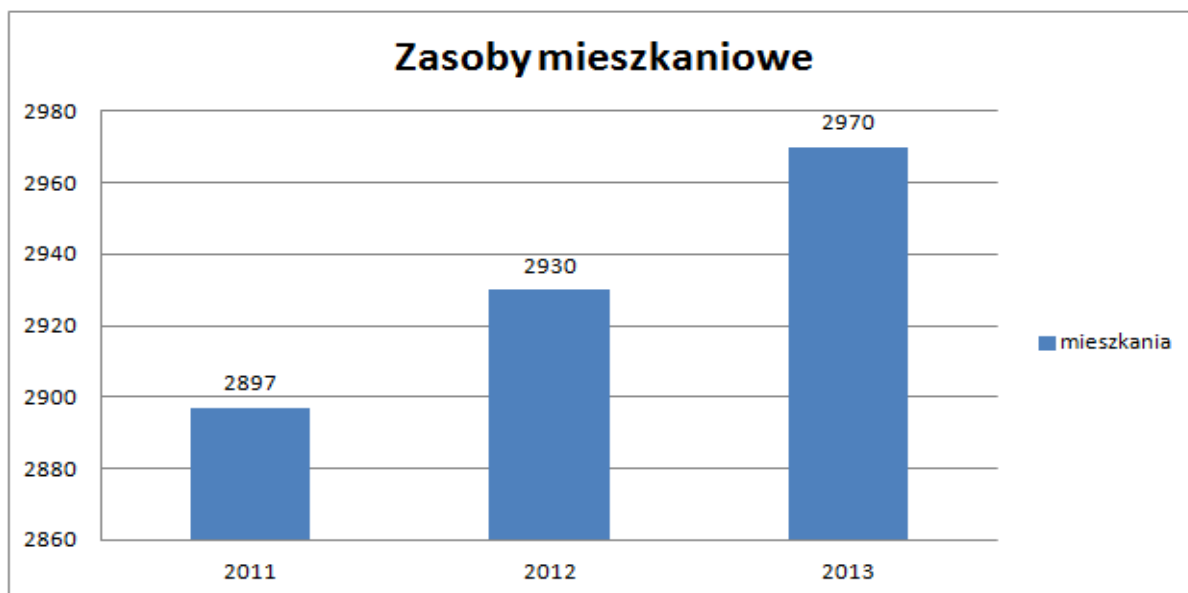
Lp.	Wyszczególnienie	j.m	2011	2012	2013
1	Zasoby mieszkaniowe, w tym:				
1.1	Mieszkania	-	2897	2930	2970
1.2	Izby przypadające na mieszkanie	-	13253	13449	13677
1.3	Powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	298442	303179	308168
1.4	Liczba mieszkańców	osoby	10348	10395	10498
1.5	Powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 mieszkańca	m2/osoba	28,84	29,17	29,35
2	Budynki mieszkalne w gminie		2694	2727	2766

Źródło: Dane GUS na dzień 31.12.2013r.

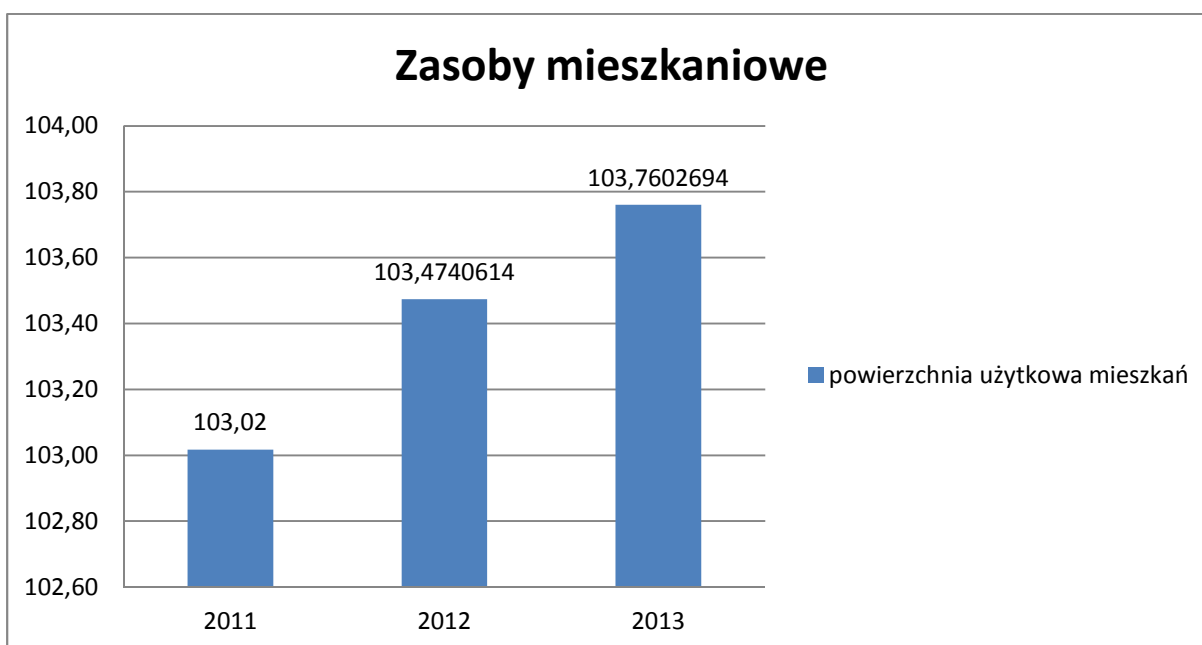
Na wykresach poniżej przedstawiono prezentację graficzną wzrostu mieszkań w Gminie oraz powierzchni użytkowej przypadającej na jednego mieszkańca w Gminie.

WYKRES 1: ZASOBY MIESZKANIOWE W GMINIE MASŁÓW W LATACH 2011-2013

Źródło: Dane GUS na dzień 31.12.2013r., analiza własna EPRD Sp. z o.o.

WYKRES 2: POWIERZCHNIA UŻYTKOWA PRZYPADAJĄCA NA JEDNEGO MIESZKAŃCA W GMINIE MASŁÓW W LATACH 2011-2013

Źródło: Dane GUS na dzień 31.12.2013r., analiza własna EPRD Sp. z o.o.

Z powyższego zestawienia wynika, że w latach poprzednich odnotowany jest stały wzrost liczby mieszkań w Gminie. Spowodowane jest to tym, że w latach minionych odnotowano wzrost zainteresowania terenami położonymi poza Kielcami, w szczególności w jego bliskim sąsiedztwie i z dużą dostępnością komunikacyjną, które z kolei mają podwyższone walory krajobrazowe, rekreacyjne i turystyczne. Do terenów tych niewątpliwie należy Gmina Masłów. Zwiększa się również powierzchnia mieszkalna przypadająca na jednego mieszkańca, co może świadczyć o wzroście jakości i standardu życia mieszkańców. Wzrost ten uzależniony jest od dostępności do infrastruktury technicznej. Zgodnie z tabelą poniżej, poszczególne mieszkania mają zapewniony dostęp do mediów, w tym: wodociągu, kanalizacji, gazu ziemnego, instalacji elektrycznej, instalacje teletechniczną oraz wyposażone są w łazienki, centralne ogrzewanie.

TABELA 7: MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE TECHNICZNO-SANITARNE W LATACH 2011 - 2013 NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Wyszczególnienie	j. m.	2011	2012	2013
wodociąg	-	2606	2639	2679
ustęp spłukiwany	-	2444	2477	2517
łazienka	-	2417	2450	2490
centralne ogrzewanie	-	2312	2345	2385
gaz sieciowy	-	26	33	35

Źródło: Strona internetowa <http://www.stat.gov.pl>

Reasumując obszar Gminy Masów posiada duże walory i potencjał do rozwoju budownictwa mieszkaniowego, w szczególności indywidualnego, co wpływa na jej atrakcyjność wśród osób prywatnych i dużych firm developerskich.

2.4 KAPITAŁ ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ

2.4.1 DOSTĘPNOŚĆ TERENÓW INWESTYCYJNYCH

Na obszarze Gminy Masłów zostały wyznaczone tereny pod rozwój inwestycji o przeznaczeniu komercyjnym. W chwili obecnej Gmina Masłów posiada ofertę dla 3 obszarów o łącznej powierzchni 4,63 ha. W szczególności do nich należą:

- dwie działki w Masłowie Pierwszym o łącznej powierzchni 3,45 ha, położone w bardzo bliskiej odległości od Kielc. Zgodnie z zapisami Planu Zagospodarowania Przestrzennego działki te oznaczone są jako U – tereny usług komercyjnych,
- jedna działka w Mącholicach Kapitulnych – Agronomówka – o powierzchni 0,137 ha, na której znajduje się budynek o pow. 122,5m² po przedszkolu w Mącholicach Kapitulnych. Teren posiada uzbrojenie,

- jedna działka w Dąbrowie o powierzchni 1,04 ha, położona w bardzo bliskiej odległości od Kielc. Działka posiada uzbrojenie.

Zgodnie z zapisami Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Masłów dopuszczalne jest lokalizowanie usług nieuciążliwych, jak również usług komercyjnych na wybranych terenach, zgodnie z wnioskami mieszkańców składanymi na etapie opracowania planów (tereny prywatne).

Duże znaczenie dla zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Masłów ma uruchomienie przez samorząd Województwa Świętokrzyskiego portalu zawierającego system informacji przestrzennej dla całego województwa pod adresem <http://sip.e-swietokrzyskie.pl>. Na portalu tym zamieszczone są informacje o dostępnych terenach inwestycyjnych na obszarze województwa zgodnie z obowiązującymi uwarunkowaniami prawnymi.

Wykorzystanie informacji zawartych na ww. stronie może stanowić wygodne źródło pozyskania informacji przez potencjalnych inwestorów do zlokalizowania na terenie Gminy Masłów swojej działalności, a także stanowić dobre źródło informacji dla pracowników Urzędu Gminy odpowiedzialnych za kontakty z przedsiębiorcami o możliwości lokowania nowych i rozwoju istniejących działalności na terenie Gminy Masłów.

2.4.2 ZASOBY NATURALNE I BIORÓŻNORODNOŚĆ

2.4.2.1 WARUNKI KLIMATYCZNE I ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Pod względem fizyczno-geograficznym gmina Masłów należy do mezoregionu Góry Świętokrzyskie. Przeważająca część Gminy położona jest na stokach Pasma Masłowskiego i Pasma Klonowskiego. Część Gminy obejmuje zachodni fragment Doliny Wilkowskiej, która oddziela Pasma Główne od Pasma Klonowskiego. Północny fragment terenu Gminy obejmuje północno-wschodnią część Doliny Kielecko – Łagowskiej. W środkowej części tego mezoregionu utworzono Świętokrzyski Park Narodowy.

Teren Gminy Masłów zalicza się do tzw. klimatu Wyżyn Południowopolskich, jednego spośród siedmiu wyróżnionych regionów klimatycznych. Ten typ klimatu cechuje znaczna różnorodność poszczególnych krain klimatycznych, np. sąsiadujących ze sobą Gór Świętokrzyskich i Niecki Nidziańskiej. Ukształtowanie terenu, grzbiety górskie o niezbyt dużych wysokościach bezwzględnych 400-600 m n.p.m. mają klimat lokalny chłodniejszy od terenów przyległych, wyżynnych i równinnych (wg POŚ).

Warunki topoklimatyczne Gminy Masłów:

- średnia temperatura powietrza w roku 6°C
- średnia temperatura stycznia – 5°C
- średnia temperatura lipca 17°C
- długość zimy 100 dni
- długość lata 80 dni
- długość okresu z pokrywą śnieżną ok. 90 dni
- długość okresu wegetacji ok. 198 dni
- roczna suma opadów ok. 700 mm
- średnia roczna prędkość wiatru od 2,3 do 2,7 m/s przeważają wiatry zachodnie (pow. 35%).

Położenie Gminy i warunki naturalne (klimat i ukształtowanie terenu) sprzyjają napływowi zanieczyszczeń powietrza z miasta Kielce oraz nagromadzeniu się zanieczyszczeń w powietrzu (z lokalnych źródeł) w razie wystąpienia inwersji termicznej.

2.4.2.2 WYSTĘPOWANIE ZŁOŻ MINERALNYCH

Gmina Masłów leży w obrębie trzonu paleozoicznego Gór Świętokrzyskich. Na terenie Gminy występują piaskowce, wapienie, zlepieńce, surowce ilaste i piaski. Największe znaczenie gospodarcze mają kambryjskie piaskowce kwarcytowe, wydobywane ze złoża Wiśniówka. Surowiec ten nadaje się do wykorzystania jako kruszywo drogowe oraz jako materiał ogniotrwały.

Pozostałe surowce, występujące na obszarze gminy nie są wykorzystywane, mimo czasem bardzo dobrych parametrów jakościowych i ilościowych. Decydują o tym ograniczenia sozologiczne (Świętokrzyski Park Narodowy, Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu oraz gleby chronione i lasy ochronne). Rolniczo-turystyczno-wypoczynkowy charakter gminy Masłów o tym, że nie przewiduje się dalszego rozwoju przemysłu wydobywczego surowców skalnych¹¹.

2.4.2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Pod względem hydrograficznym Gmina Masłów leży w lewostronnym dorzeczu Wisły w obrębie zlewni Nidy (II rzędu). Większą część tego obszaru (ok. 75%) odwadnia rzeka Lubrzanka wraz ze swymi dopływami (zlewnia III rzędu). Ma ona swoje źródła

¹¹ Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Masłów w latach 2008-2020

w okolicy Zagnańska, następnie płynie przez Brzezinki w kierunku południowo-wschodnim. W Mącholicach zmienia bieg na południowo-zachodni, płynąc wąską i głęboką doliną w przełomie Pasma Głównego.

Jak wynika z badań prowadzonych przez WIOŚ w Kielcach w 2013 r. Lubrzanka prowadziła wody III klasy czystości, na całym obszarze gminy. O klasie tej zdecydował wskaźnik bakteriologiczny (miano Coli). Rzeka ta powyżej zbiornika w Cedzynie jest odbiornikiem ścieków z Oczyszczalni Komunalnej w Leszczynach (gm. Górno) i Ośrodka Wczasowego „Ameliówka” w Mącholicach. W okresie perspektywicznym do 2020 r. na omawianym obszarze planowane jest osiągnięcie I klasy czystości rzeki.

Pozostałą, zachodnią część gminy odwadnia rzeka Bobrza poprzez swoje dopływy — Silnicę i Sufraganiec (zlewnia III rzędu).

Zasoby wód powierzchniowych uzupełniają sztuczne zbiorniki wodne. Obecnie na terenie gminy znajdują się dwa zbiorniki wodne:

1. Na rzece Lubrzance zbiornik wodny - zalew "Cedzyna" - obecnie pełni on dwie podstawowe funkcje - retencyjne i rekreacyjne ze względu na sąsiedztwo 200-tysięcznego miasta. Ze względu na swoje usytuowanie zbiornika pod względem wykorzystania rekreacyjnego główne profity uzyskuje gmina Górno na terenie której znajduje się znacząca część zbiornika, w szczególności miejsca nadające się do uprawiania sportów wodnych i rekreacji jak: przystań, plaże, tama, dogodna droga dojazdowa. Natomiast od strony gminy Masłów zalew graniczy z terenem Lasów Państwowych, co uniemożliwia wykorzystaniu tej części w celach rekreacyjnych. Nie ma także możliwości wytyczenia w tej lokalizacji, plaży, gdyż występuje tu brzeg zalewu w postaci naturalnej (porośnięty i nie oczyszczony). Znajdują się tam jednak bardzo często odwiedzane szlaki piesze czy rowerowe. Stawia to w sezonie wypoczynku przed gminą dodatkowe zadania - związane z koniecznością wykonania inwestycji w tym aspekcie. Ze względu na problemy z utrzymaniem czystości zbiornika w ostatnich latach często wydawana była decyzja o zakazie kąpieli.
2. Coraz większe znaczenie przyjmuje mały zbiornik "Ciekoty" zlokalizowany w całości na terenie gminy w górnej części Lubrzanki, który powstał w trakcie meliorowania Doliny Wilkowskiej. Posiada on pojemność — 2 800 m³ i powierzchnię 1,50 ha. Lokalizacja zbiornika na terenie „Żeromszczyzny” w sąsiedztwie Centrum Edukacyjnego „Szklany Dom”, a dokładnie w miejscu gdzie mieszkał i tworzył poeta, powoduje coraz większe zainteresowanie tym obszarem. W odpowiedzi na wytworzony popyt przez odwiedzających Centrum Edukacyjne i okolice turystów (w sezonie letnim wzmożony ruch kielczan przybywających w dużym stopniu rowerami lub trasami pieszymi przeważnie na weekendy), obszar ten stwarza dogodne warunki do funkcjonowania bazy gastronomiczno-

noclegowej (gospodarstwa agroturystyczne, bary) czy też dla bardzo wymagających hotele Ameliówka i Przedwiośnie. Kolejną bardzo ciekawą atrakcją i zarówno ofertą dla odwiedzających jest funkcjonowanie dokładnie w miejscu, gdzie mieszkał Żeromski wraz z rodzicami ośrodka w postaci Centrum Edukacyjnego „Szklany Dom” Dworek Stefana Żeromskiego. Należy zaznaczyć, że właściciele obiektów z roku na rok poszerzają swoją ofertę dla z roku na rok zwiększającej się rzeszy odwiedzających. W tym wypadku brane jest pod uwagę usytuowanie na głównej trasie turystycznej - w kierunku Świętej Katarzyny i Świętego Krzyża.

Gmina Masłów posiada wyznaczone obszary zalewowe od rzeki Lubrzanki. Maksymalne stany wód na tej rzece występują w okresie wiosennych roztopów oraz na początku lata w czasie intensywnych opadów letnich. Ochrona przed powodzią wymaga długofalowych działań, w związku z czym powinna być prowadzona zgodnie z planami ochrony przeciwpowodziowej. Przepisy zawarte w ustawie „Prawo Wodne” z dnia 18.07.2001 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 145) szczególny nacisk kładą na ochronę czynną, realizowaną poprzez zachowanie i tworzenie wszelkich systemów retencji wód, biologiczną zabudowę terenów zlewni oraz budowę lub rozbudowę zbiorników wodnych i polderów przeciwpowodziowych. Zwraca również uwagę na potrzebę funkcjonowania systemu ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami jak również na konieczność prawidłowego kształtowania zagospodarowania przestrzennego. Zatem wszystkie wykazane powyżej elementy rozwojowe obszarów zlokalizowanych wokół zbiorników zdają się stopniowo realizować przytoczone wymagania wynikające z przepisów prawa.

Kwestie związane z wyznaczaniem obszarów zagrożonych powodzią oraz prowadzeniem działań zabezpieczających charakteryzuje zaktualizowane studium uwarunkowań. Należy jednak zwrócić uwagę, że znacząca część gminy jest położona na terenach górzystych. Zatem w celu zapobiegania małym lokalnym podtopieniom należy dbać o stan rowów odwadniających. Jednak biorąc pod uwagę usytuowanie, należy stwierdzić, że w przypadku nagłych roztopów bądź dużych opadów istniejące rowy nie będą w stanie odebrać napływające z gór masy wody i w takich okresach będą występować lokalne podtopienia¹².

2.4.2.4 WODY PODZIEMNE

W południowej części gminy na północ od miejscowości Dąbrowa - Masłów - Mąchocice występują utwory wodonośne m.in. środkowo- i górnodewońskie przedzielone strefami niskowodonośnych utworów dolnego dewonu i karbonu. Niewielki południowo-zachodni fragment gminy położony jest na Główny Zbiornik Wód Podziemnych

¹² Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Masłów w latach 2008-2020

ozn. GZWP nr 417 „Kielce”. Zbiornik ten budują głównie środkowodewońskie wapienie i dolomity spękane i skrasowiałe charakteryzujące się dobrymi parametrami hydrogeologicznymi: wodo-przepuszczalnością 500-1000m²/24h, wydajnością 30-120 m³/h i wysoką jakością wody. Na północy powyżej Wiśniówki przebiega granica GZWP nr 414 z wodonośnymi utworami permu i triasu. Jego zasoby zostały oszacowane na 48 000 m³/d, co przy pow. 334 km² daje moduł zasobowy 1,66 l/s/km².

Na obszar gminy sięga granica RE (rejon eksploatacyjny) Kielce i podstrefa 3. Jest to obszar ochrony zwykłej, na którym następuje spływ wód w kierunku GZWP nr 417. Na tym obszarze w Woli Kopcowej, w sąsiedztwie zbiornika wód powierzchniowych "Cedzyna" zlokalizowane jest główne ujęcie wody pitnej dla gminy. W związku z powyższym gmina musi przestrzegać przepisów i wymogów, wynikające z prawa wodnego i prawa geologicznego i górniczego. Konieczna jest tu ochrona cieków wodnych z uwagi na możliwość zasilania przez infiltrację wód rzecznych do utworów wodonośnych. Obecnie prowadzone są działania, które przewidują znaczącą poprawę w tym zakresie, ze względu na plany skanalizowania obszaru prawie całej Gminy w ramach projektu współfinansowanego z Funduszu Spójności.

2.4.2.5 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW WIETRZNYCH

Przeprowadzone badania wietrzności na terenie Gminy Masłów wskazują, że na tym obszarze dominują wiatry północno – zachodnie, Średnia prędkość tych wiatrów na wysokości 50m to 7,9 m/s. Przewaga wiatrów zachodnich jest typowa dla obszaru Polski. Na terenie Gminy wiatry zachodnie nie są zaburzone.

Wiatry południowe i wschodnie są zarówno rzadkie jak i niskoenergetyczne. Średnia prędkość tych wiatrów to 6,5 m/s. Wiatry z kierunków NNE, ENE, i SSE rzadko przekraczają prędkość 6,5 m/s.

2.4.2.6 FLORA I FAUNA

Lasy na obszarze gminy skupiają się w czterech głównych kompleksach rozmieszczonych w północno-zachodniej części (Pasma Masłowskie) oraz północno-wschodniej części gminy (Świętokrzyski Park Narodowy), w rejonie Mąchocic oraz na północ od zbiornika „Cedzyna”.

Najwyższe walory środowiska przyrodniczego reprezentują: lasy w północno-wschodniej części gminy wchodzące w skład Świętokrzyskiego Parku Narodowego i jego otuliny, przełom Lubrzanki na odcinku od Ciekot do Mąchocic oraz naturalne lasy o charakterze podmokłym w Dolinie Wilkowskiej. Dominującym drzewostanem jest w gminie jodła i buk, ale spotkać tu można również jawor, lipę drobnolistną, klon

zwyczajny, świerk, grab, sosna. Z krzewów wyróżnić można bez koralowy. W skład runa wchodzi paprocie, widłaki, przytulia okrągłolistna, kokoryczka okólkowa. W Paśmie Klonowskim grupują się najcenniejsze zbiorowiska lasów liściastych, świeże bory sosnowe i bory mieszane z udziałem jodły oraz dąbrowy.

Lesistość gminy Masłów, wynosząca (39%) jest znacznie wyższa od wojewódzkiej a nawet krajowej, które kształtują się odpowiednio na poziomie 27,6%, i 28,5%. Obszary leśne zajmują ogółem 3,4 tys. ha, z czego tylko 333 ha stanowią lasy niepaństwowe.

Zwierzęta występujące w gminie można podzielić generalnie na:

- gatunki leśne jak: sarna, dzik, lis, kuna, borsuk oraz liczne odmiany ptaków
- gatunki zwierząt polnych jak drobne gryzonie, ssaki owadożerne (ryjówki, jeże, krety), drobna zwierzyna łowna (zające, bażanty, kuropatwy) oraz ptaki preferujące przestrzenie otwarte (skowronki, pokrzewki, pliszki, świergotki, pustułki, jarząbki i in.)
- gatunki związane ze ekosystemami wodnymi oraz ukształtowaniem terenu (żmije, jaszczurki itp.) - zachodzi tu konieczność utrzymania pewnej równowagi ponieważ zwiększa się zagrożenie ukąszenia przez żmije, jest to spowodowane w głównej mierze ekspansją tych zwierząt z lasów na tereny obecnie nie wykorzystywane rolniczo i porośnięte niekoszoną trawą - niekiedy tuż przy zabudowaniach.

Istotne uwarunkowanie zagospodarowania obszarów leśnych gminy stwarza fakt, że całość lasów państwowych jest uznana za ochronne z uwagi na położenie w sąsiedztwie miasta pow. 50 tys. mieszkańców. W gminie występuje też dużo terenów chronionych jak:

- Świętokrzyski Park Narodowy – będący najcenniejszym obszarem na terenie województwa pod względem walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Ochroną objęto najwyższe pasmo Gór Świętokrzyskich - Łysogóry i kompleksy leśne będące pozostałością dawnej Puszczy Świętokrzyskiej.
- Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu - obszar utworzony Rozporządzeniem nr 12/95 Wojewody Kieleckiego Dz. Urz. Woj. Kieleckiego nr 21 poz. 145. Najważniejszymi funkcjami obszaru jest ochrona wód powierzchniowych w rzekach oraz ochrona dwóch zbiorników wód podziemnych (zbiornik Kielce oraz zbiornik Gałęzicko – Bolechowicko - Borkowski, z których m.in. czerpie wodę pitną miasto i aglomeracja Kielce), a także korytarzy ekologicznych dolin rzecznych Lubrzanki, Warkocza, Bielanki i Czarnej Nidy¹³.

Ponadto część lasów poddana jest „dzikiej” penetracji turystycznej oraz bezpośrednim wpływom urbanizacji (zaśmiecanie, zabudowa terenów przyleśnych, ograniczanie dostępu do lasów prywatnych itp.). Zagrożenia te pogłębia deficyt małej infrastruktury

¹³ Źródło: Strona internetowa <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>

turystycznej (urządzone parkingi i miejsca postojowe, pola namiotowe, trasy rowerowe i piesze, punkty widokowe itp.) oraz niski standard zagospodarowania turystycznego lasów, który w znacznym stopniu obniża atrakcyjność i funkcjonowanie tych obszarów jako przyrodniczej strefy buforowej miasta Kielc.

Na terenie gminy znajdują się następujące pomniki przyrody:

- Skałka „Diabelski Kamień” - zlokalizowany w Paśmie Masłowskim na czerwonym szlaku im. E. Massalskiego skalny szczyt o wysokości 5m Góry Klonówki utworzony ze skał środkowego kambru.
- Skałki „Kamieńczyk” - próg skalny i urwisko skalne zbudowane z piaskowców kwarcytowych kambru górnego. Zlokalizowany w Mącholicach Kapitulnych, na wschodnim skłonie grzbietu Klonówki, ok. 0,5 km na północ od wsi.
- Skałka - urwisko o wysokości 2,5 m, progi skalne, bloki zbudowane z piaskowców kwarcytowych kambru górnego. Zlokalizowany w Mącholicach Kapitulnych, ok. 0,5 km na południe od Starej Ameliówki.

Każda z istniejących na obszarze gminy prawnych form ochrony przyrody posiada określone w ustawie o ochronie przyrody oraz w akcie prawnym, który je ustanowił, ogólne warunki ochrony. Zgodnie z diagnozą zawartą w Studium, do największych zagrożeń środowiska przyrodniczego występujących na obszarze gminy Masłów należą m.in.:

- Bariery ekologiczne - głównie ciągi komunikacyjne, zwarta zabudowa, napowietrzne linie energetyczne i inne elementy infrastruktury technicznej. Jednocześnie są to elementy nieodzowne do dalszego zrównoważonego rozwoju gminy. Ponieważ gmina w strategii przyjmuje za priorytetowe działania o charakterze zrównoważonym - zatem zagrożenie to będzie w maksymalnym stopniu niwelowane przez podejmowane działania pro-ekologiczne. Zostały one nakreślone w Studium oraz uwzględnione w trzech programach operacyjno-wdrożeniowych tj.: w Programie Ochrony Środowiska, Strategii Rozwoju Turystyki, Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Masłów na lata 2013-2032.
- Uszkodzenia przemysłowe lasów - Zalesione wzniesienia stanowią bowiem barierę dla pyłów i gazów przemysłowych, które docierają z rejonu Kielc oraz z kopalni kwarcytu i dolomitu w Wiśniówce. Należy jednak odnotować, że w ostatnich latach stan zdrowotny lasów uległ poprawie, co ma związek z dokonaną restrukturyzacją gospodarki w kierunku ochrony środowiska naturalnego.
- Brak kompleksowej gospodarki wodno-ściekowej i zły stan jakości wód powierzchniowych. Należy zwrócić szczególną uwagę na rozwiązanie tego problemu ze względu na położenie części gminy na obszarze GZWP 417 oraz dużą dysproporcję pomiędzy długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie.

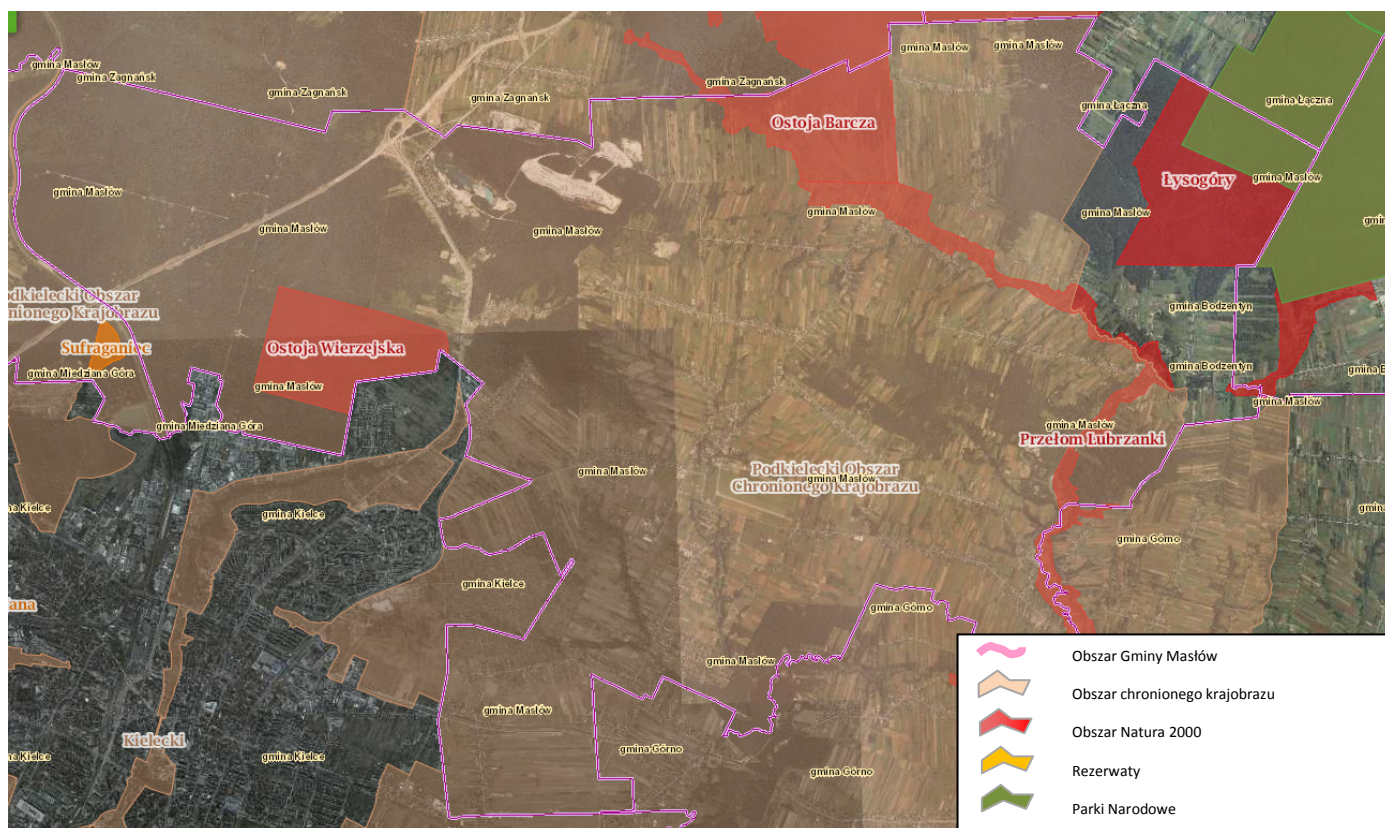
Konieczna jest likwidacja wszelkich zrzutów nieczystości (szczególnie odprowadzeń z szamb do gruntu i wód powierzchniowych) oraz budowa systemów kanalizacji sanitarnej.

Powyższe zagrożenie również będzie zniwelowane do minimum w najbliższych latach w związku z realizacją projektów w ramach Funduszy Spójności realizującego kompleksową koncepcję gospodarki wodno-ściekowej.

- Zagrożenie powodziowe - głównie ze strony rzeki Lubrzanki oraz w trakcie intensywnych opadów deszczu lub roztopów - z rowów. Kierunki polityki w tym zakresie zostały omówione w rozdziale dotyczącym wód powierzchniowych
- Zagrożenie powstawania „dzikich” wysypisk śmieci - w tym zakresie gmina wprowadziła i ciągle go rozwija system odbioru i segregacji odpadów, odzysk i zagospodarowanie odpadów użytkowych oraz wywóz odpadów na składowisko komunalne.

Poniższa mapa pokazuje obszary objęte ochroną w obrębie Gminy Masłów.

RYSUNEK 10 OBSZARY CHRONIONE NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Źródło: Strona internetowa <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>, opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

Na obszarze Gminy Masłów zlokalizowane są 4 obszary objęte ochroną sieci Natura 2000. Są to w szczególności:

TABELA 8: WYKAZ OBSZARÓW NATURA 2000 NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Lp.	Kod	Nazwa	Całkowita powierzchnia [ha]
1.	PLH260002	Łysogóry	8081,27
2.	PLH260025	Ostoja Barcza	1523,48
3.	PLH260035	Ostoja Wierzejska	224,64
4.	PLH260037	Przełom Lubrzanki	272,62

Źródło: Strona internetowa <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>

2.5 KAPITAŁ KULTURY I WIZERUNKU

2.5.1 DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA I PROMOCYJNA

Gmina Masłów, pomimo peryferyjnego położenia wobec miasta Kielce będącego głównym ośrodkiem kulturalnym w regionie, posiada bogate doświadczenia w organizowaniu i prowadzeniu wydarzeń kulturalnych.

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Masłowie

Głównym punktem koncentrującym podmioty kultury jest Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Masłowie. Działa on w oparciu o statut zatwierdzony przez Radę Gminy i jako instytucja upowszechniania kultury realizuje swoje zadania statutowe na terenie Gminy Masłów oraz województwa świętokrzyskiego. Sprawuje jednocześnie nadzór merytoryczny nad działalnością Centrum Edukacyjnego „Szklany Dom” w Ciekotach, świetlic samorządowych w Barczy, Ciekotach, Dolinie Marczakowej i Wiśniówce oraz Hostelu „Lubrzanka” w Mącholicach Kapitulnych.

Głównym celem działalności ośrodka jest edukacja kulturalna, realizowana poprzez różnorodne imprezy kulturalne i sportowe organizowane dla wszystkich grup wiekowych społeczności gminnej, przy współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz placówkami kulturalnymi z terenu województwa.

Do głównych zadań GOKiS w latach ubiegłych należało:

Zajęcia stałe:

- opieka nad Zespołami Ludowymi, Chórem Masłowianie, działającymi na terenie Gminy,

- organizacja spotkania Klubu Seniora,
- prowadzenie zajęć dziecięcej i młodzieżowej grupy gitarowej,
- organizacja i współorganizacja imprez plenerowych, kameralnych, sportowych, konkursów, zabaw dla dzieci itd.,
- prowadzenie zajęć Młodzieżowej Orkiestry Dętej pod kierunkiem p. Marcina Stojka,
- organizacja spotkania i konsultacje z jednostkami podległymi, placówkami oświatowym z terenu Gminy, zespołami KGW, sołectwami i innymi instytucjami pod względem współpracy i współorganizacji imprez, rozwoju działalności kulturalnej, sportowej, turystycznej itd.,
- zumba – taniec i fitness – dla mieszkańców Gminy Masłów (świetlica w Ciekotach),
- prowadzenie zajęć nauki języka angielskiego dla dzieci,
- prowadzenie warsztatów tanecznych,
- prowadzenie prób młodzieżowego zespołu rockowego,
- wynajem pomieszczeń GOKiS na pokazy, uroczystości okolicznościowe itd.,
- udostępnianie pomieszczeń GOKiS na spotkania sołeckie, sesje Rady Gminy, śluby cywilne, spotkania jednostek Gminy (GOPS, OSP, szkoły), konsultacje unijne itd.
- organizacja Wiosennego Pikniku Profilaktycznego w ramach współpracy z Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W ramach działalności GOKiS prowadzi wiele imprez i uroczystości kulturalnych związanych w tradycją i kulturą Gminy Masłów oraz regionu świętokrzyskiego, w tym także współpracuje z organizacjami takimi jak LGD „Wokół Łysej Góry”¹⁴.

Przy GOKiS działają następujące zespoły i kluby:

- Chór „Masłowianie”,
- Zespół Pieśni i Tańca Ciekoty,
- Kapela Ciekoty,
- Zespół Śpiewaczy „Kopcowianki” z Woli Kopcowej,
- Zespół Śpiewaczy „Barczanki” z Barczy,
- Zespół Śpiewaczy „Żeromszczanki” z Mąchocic-Scholasterii,
- Zespół Śpiewaczy „Dąbrowianki” z Dąbrowy,
- Zespół Śpiewaczy „Brzezianki” z Brzezinek,
- Zespół Śpiewaczy „Lubrzanka” z Mąchocic Kapitulnych,
- Zespół Śpiewaczy „NOVE” z Masłowa Drugiego,

¹⁴ Źródło: Dane GOKiS w Masłowie

- Stowarzyszenie artystyczne „Golica”,
- Klub Seniora,
- Młodzieżowa Grupa Gitarowa wyłonił się z niej m.in.: zespół country „Andrzej i Przyjaciele”
- Zespół Śpiewaczy „Dolinianki” z Doliny Marczakowej,
- Osiedlowy Klub „Babiniec” w Wiśniówce¹⁵.

Centrum Edukacyjne Szklany Dom – Dworek Stefana Żeromskiego

W latach 1871 - 1883 w malowniczej miejscowości Ciekoty położonej w Górach Świętokrzyskich zamieszkiwała rodzina Żeromskich. Tam lata swojego dzieciństwa i młodości spędził Stefan Żeromski - polski prozaik i publicysta. W 1900 w wyniku tragicznego pożaru dom uległ całkowitemu zniszczeniu.

Na początku lat siedemdziesiątych XX wieku ostatni właściciele ziem - rodzina Rostkowskich - przekazali teren ówczesnym władzom regionu. Przez kolejne dziesięciolecia Żeromszczyzna była miejscem działań kieleckiej chorągwi ZHP im. S. Żeromskiego.

W 2010 roku, powstało tu Centrum Edukacyjne Szklany Dom – Dworek Stefana Żeromskiego. Budynek od podstaw został zaprojektowany w sposób symboliczny. Stojące naprzeciw siebie drewniany dworek i szklany dom łączą w sobie przeszłość z teraźniejszością.

Drewniany dworek - pamięć o pisarzu, jego tęsknota za ziemią i domem. Stylizowany na drobnoszlachecki dwór z drugiej połowy XIX wieku, w którym eksponowane są obiekty upamiętniające życie i twórczość pisarza, pełni funkcję miejsca promującego literaturę i czytelnictwo oraz regionalne dziedzictwo kulturowe.

Szklany Dom - futurystyczne wizje pisarza, jego marzenia o lepszym i piękniejszym życiu. Przestronne, nowoczesne pomieszczenia służą prezentacjom sztuki współczesnej, organizacji koncertów, warsztatów, projekcji filmów, spotkań literackich, promocji książek, oraz realizacjom programów edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Równoległe z animacją kulturalną, Centrum prowadzi działania w obszarze turystyki i rekreacji, popularyzując przyrodnicze walory regionu.

Budowa Centrum Edukacyjnego była możliwa dzięki pozyskanemu dofinansowaniu z Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Działanie 2.3: *Promocja*

¹⁵ Źródło: Strona internetowa <http://www.maslow.pl>

gospodarcza i turystyczna regionu w ramach projektu: „Dworek Stefana Żeromskiego – Szklany Dom – Ikona Regionu Świętokrzyskiego”.

2.5.2 DOSTĘPNOŚĆ MEDIÓW PUBLICZNYCH I KOMERCYJNYCH

Istotne znaczenie w zakresie informowania społeczeństwa ma wydawany kwartalnik „Kurier Masłowski”, w którym można znaleźć bieżące informacje o zadaniach realizowanych przez Gminę, jej planach inwestycyjnych oraz wydarzeniach. Bardzo dużo znajduje się również informacji z dziedziny kultury oraz bieżących spraw danej miejscowości. Kurier rozprowadzany jest głównie poprzez punkty handlowe działające w Gminie.

Obecnie najszybszym źródłem informacji dostępnym dla szerokiego grona odbiorców są strony internetowe Urzędu Gminy (www.maslow.pl), Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu (www.gokis.maslow.pl), Centrum Edukacyjnego „Szklany Dom” (www.szklanydom.maslow.pl), Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (www.gops-maslow.pl). Na stronach codziennie pojawiają się nowe informacje – ogłoszenia, relacje z wydarzeń gminnych, zaproszenia na imprezy i inne wydarzenia.

Urząd Gminy, Szklany Dom oraz Placówka Wsparcia Dziennego Promyczek mają także swoje profile na Facebooku (www.facebook.com).

Bardzo istotną rolę w informowaniu społeczeństwa o bieżących sprawach gminnych stanowi działający od 2004 r. (pierwszy w województwie) portal internetowy oraz realizowana przez niego telewizja internetowa, prowadzona przez Stowarzyszenie Masłów Info. Oprócz działalności typowo informacyjnej podejmował działania szkoleniowe dla młodzieży, integrował społeczność lokalną itp. Cieszył się dużą popularnością wśród społeczności Gminy Masłów. W latach 2014-2015 jego działalność była zawieszona. Obecnie wznowił działalność i prowadzi działalność informacyjną. Popularność Portalu Masłów Info świadczy o potrzebie istnienia takiego serwisu informacyjnego w Gminie oraz prowadzeniu działań informacyjnych i szkoleniowych z wykorzystaniem nowoczesnych mediów i nośników informacji.

Na terenie Gminy działają niezależni operatorzy telekomunikacyjni. Do operatorów tych należą:

- Firmy: IT Futura - Internet Kielce (itfutura.com) (sieć radiowa)
- NetCity – Przemysław Żelazny (pakiet usług włącznie z telewizją kablową)
- Net Telecom – wchodzi na teren Gminy ze światłowodem (sieć radiowa i stacjonarna).

Teoretycznie teren całej Gminy jest objęty siecią radiową. Jednak ze względu na warunki terenowe mogą występować miejsca gdzie nie ma zasięgu. Prowadzone inwestycji przez firmy NetCity i Net Telecom stan ten mają poprawić.

Gmina Masłów współuczestniczyła w realizacji następujących projektów:

- „e-świętokrzyskie Rozbudowa infrastruktury informatycznej JST” – celem projektu jest podniesienie bezpieczeństwa sieci teleinformatycznych w JST, a także stworzenie nowoczesnego systemu wspomagającego zarządzanie jednostkami samorządowymi wraz z elektronicznym systemem obiegu dokumentów;
- „e-świętokrzyskie – Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego” – Projekt obejmuje działania mające na celu stworzenie regionalnego systemu informacji przestrzennej dla Województwa Świętokrzyskiego, czyli budowę regionalnej infrastruktury organizacyjno – technicznej danych przestrzennych. Rezultatem wdrożenia tego systemu jest strona

W ramach w/w projektów zakupiono sprzętu oraz wdrażono nowe technologie informatyczne (modernizacja sieci teleinformatycznej urzędu w celu podniesienia bezpieczeństwa).

Wdrożono również platformę EPUAP wraz ze skrzynką podawczą urzędu, dzięki czemu istnieje możliwość złożenia pisma ogólnego poprzez platformę EPUAP. Planuje się wdrożenie kolejnych e-usługi publicznych (np. formularz podatkowy).

jak wynika z wyżej przedstawionych informacji Gmina Masłów stawia na nowe technologie oraz innowacyjne rozwiązania w procesie zarządzania, zatem realizuje założenia Strategii Lizbońskiej. Postawienie na informatyzację i informację, potwierdza że Gmina stawia jednocześnie na rozwój młodzieży. Z kolei kreowanie młodych lokalnych liderów oraz powstawanie i usamodzielnianie się organizacji pozarządowych tworzy w Gminie nową alternatywną platformę zarządzania. Gmina na początku ponosi koszty kreowania liderów i podtrzymywania nowych inicjatyw, następnie w krótkiej perspektywie korzysta z możliwości rozwiązywania przez powstałe inicjatywy pewnych problemów czy też wyzwań, których w ramach działalności Urzędu nie da się zrealizować wprost z różnych względów: prawnych, organizacyjnych, logistycznych itp.

2.5.3 TURYSTYKA

2.5.3.1 RUCH TURYSTYCZNY

Ruch turystyczny na terenie Gminy Masłów jest ściśle powiązany z jej lokalizacją w sąsiedztwie Kielc. Poniższa tabela przedstawia dynamikę zmian ruchu turystycznego w Gminie Masłów w latach 2011 – 2014.

TABELA 9: RUCH TURYSTYCZNY W GMINIE MASŁÓW W LATACH 2011 - 2014

Ruch turystyczny	Jedn.	Lata			
		2011	2012	2013	2014
obiekty noclegowe	szt.	5	9	8	9
miejsca noclegowe	szt.	385	544	530	562
korzystający z noclegów I-XII	osoba	20 880	21 492	23 081	25 100
korzystający z noclegów turyści zagraniczni I-XII	osoba	354	445	472	304
udzielone noclegi ogółem I-XII	szt.	40 992	53 499	57 688	66 020
udzielone noclegi turystom zagranicznym I-XII	szt.	1 546	1 051	1 082	643

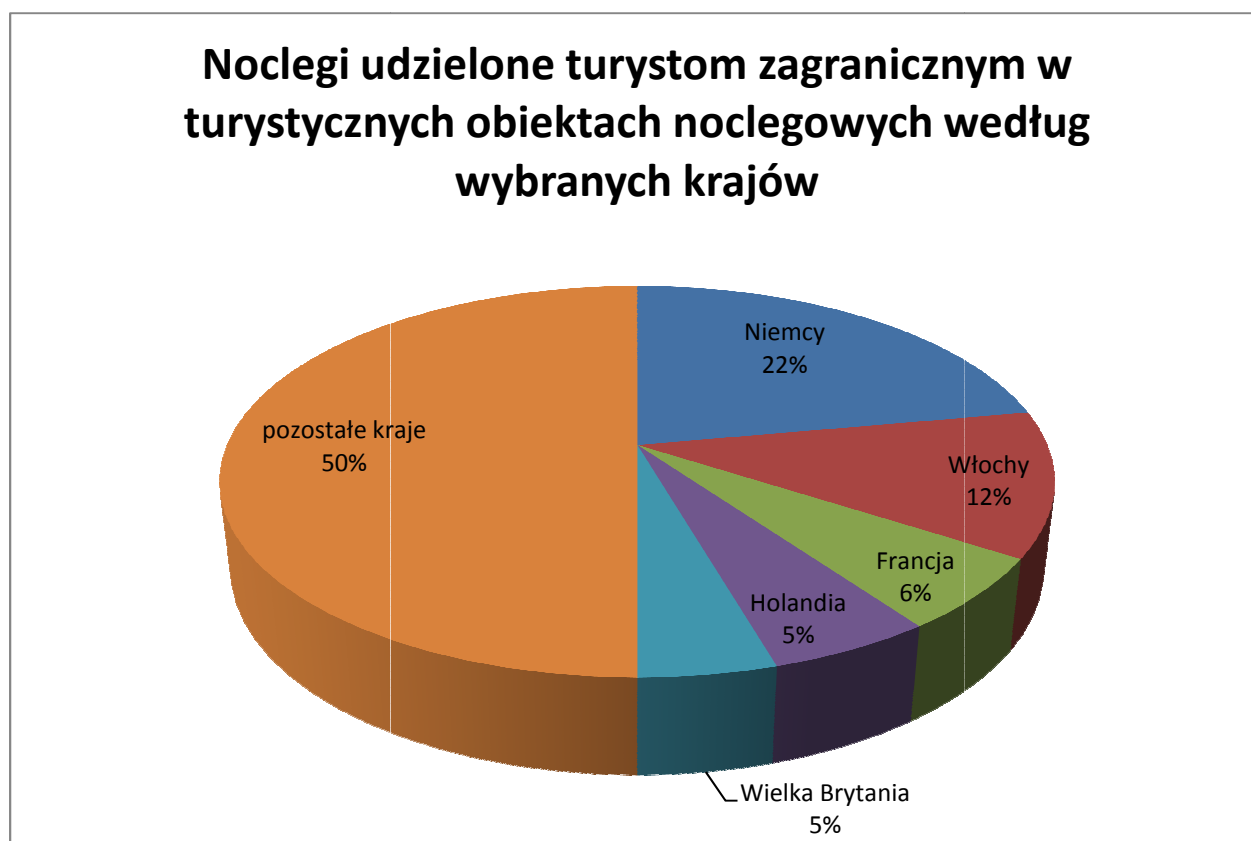
Źródło: Dane GUS na dzień 31.12.2014r.

Zgodnie z powyższą tabelą ruch turystyczny na obszarze Gminy Masłów od roku 2011 odnotował ponad 20% wzrost do końca roku 2014, czego odzwierciedleniem jest stale wzrastająca liczba osób korzystających z obiektów noclegowych oraz liczba samych noclegów. Duże znaczenie ma w tym przypadku fakt, iż w obiektach noclegowych liczba udzielonych noclegów od roku 2011 do 2014 wzrosła o 60%, co świadczy o tym, że osoby odwiedzające Gminę Masłów pozostawały przez dłuższy okres czasu. Średnia wartość liczby noclegów w roku 2011 przypadających na danego turystę wynosiła 1,96 dnia natomiast w roku 2014 wartość ta wzrosła do 2,63 dnia, co oznacza wzrost czasu trwania noclegów o ok. 34%.

Gminę Masłów odwiedzają przede wszystkim turyści krajowi, którzy stanowią 98,26% wszystkich turystów, natomiast turyści zagraniczni stanowią jedynie 1,74% ogółu turystów. Poniższy wykres przedstawia liczbę turystów względem kraju pochodzenia.

WYKRES 3: UDZIAŁ TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH W GMINIE MASŁÓW W LATACH 2011 - 2014

Źródło: Opracowanie własne EPRD Sp. z o.o. na podstawie danych GUS na dzień 31.12.2014r.

Połowa turystów zagranicznych korzystających z noclegów na terenie Gminy Masłów pochodzi z głównych krajów UE tj. Niemiec, Włoch, Francji, Holandii i Wielkiej Brytanii. Pozostali turyści pochodzą niemal wyłącznie z krajów położonych w niedalekiej odległości tj. krajów Europy oraz jedynie sporadycznie z innych części świata.

Niestety zgodnie z danymi GUS od 2011 roku nastąpił spadek liczby turystów zagranicznych, co szczególnie widoczne jest wobec liczby noclegów, z których skorzystali turyści zagraniczni (spadek o blisko 60%).

Niski udział turystów zagranicznych świadczy o bardzo słabej rozpoznawalności regionu świętokrzyskiego, w tym także Gminy Masłów oraz o braku wystarczająco ciekawej ofercie turystycznej skłaniającej potencjalnych turystów do odwiedzania regionu, a także o jego słabej promocji.

2.5.3.2 OBIEKTY NOCLEGOWE

Na terenie Gminy Masłów w chwili obecnej znajdują się 22 obiekty noclegowe, w tym 3 hotele o standardzie 3-gwiazdkowym i 1 w regionie hotel 5-gwiazdkowy.

TABELA 10: WYKAZ OBIEKTÓW HOTELOWYCH I AGROTURYSTYCZNYCH Z TERENU GMINY MASŁÓW

Lp.	Nazwa	Miejscowość
1.	Hotel Przedwiośnie ***	Mąhocice Kapitulne
2.	Hotel Ameliówka ***	Mąhocice Kapitulne
3.	Hotel Odyssey *****	Dąbrowa
4.	Hotel Aviator ***	Dąbrowa
5.	Pensjonat Margaretka	Brzezinki
6.	Pensjonat Leśna Villa	Wiśniówka
7.	Hostel Ambaras	Dąbrowa
8.	Schronisko Młodzieżowe	Mąhocice – Scholasteria
9.	Hostel Lubrzanka	Mąhocice Kapitulne
10.	Zajazd Ranczo	Dąbrowa
11.	Kwaterna Agroturystyczna Klub Jazdy Konnej	Brzezinki
12.	Gospodarstwo Agroturystyczne Nad Wodą	Ciekoty
13.	Kwaterna Agroturystyczna Radostowa	Ciekoty
14.	Kwaterna Agroturystyczna Stary Sad	Masłów Drugi
15.	Kwaterna Agroturystyczna Łysogóry	Ciekoty
16.	Domek na Wyspie Aleksander Jaszczak	Ciekoty
17.	Dom Pod Dębami	Wola Kopcowa
18.	HOTELIK	Dąbrowa
19.	Pokoje Gościnne Czesław Majcherczyk	Mąhocice Kapitulne
20.	Gospodarstwo Agroturystyczne Nad Lubrzanką	Barcza
21.	Gospodarstwo Agroturystyczne Anastazja Jamrozek	Dąbrowa
22.	Izba Dobrego Smaku	Ciekoty

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

Oferta turystyczna i noclegowa Gminy Masłów jest stosunkowo słabo rozpoznawalna za wyjątkiem dużych ośrodków jak hotele Odyssey, Ameliówka czy Przedwiośnie.

Część z obiektów noclegowych jest zarejestrowana w znanych portalach turystycznych jak: www.wakacje.pl, www.noclegikielce-okolica.dobrynocleg.pl, www.meteor-turystyka.pl czy www.wczasywpolsce.pl.

2.5.3.3 ATRAKCJE TURYSTYCZNE

Turystyka obszaru Kielc i okolic przez lata była ściśle powiązana z turystyką krajoznawczą Gór Świętokrzyskich. Działające w Kielcach PTTK opracowało szlaki turystyczne tego regionu, jako dostępnego lokalizacyjnie w skali kraju, jak również łatwego dla samego turysty. Góry Świętokrzyskie odznaczają się bogatymi walorami przyrodniczymi, a także historycznymi i religijnymi.

Prowadzona na obszarze Gór Świętokrzyskich, w tym w szczególności w Kielcach i ich okolicach, eksploatacja złóż skalnych, pozwoliła na odkrycie wielu ciekawych formacji geologicznych, jak również wpłynęła na chęć poznania regionu świętokrzyskiego od tej strony.

Gmina Masłów z racji położenia w obrębie Gór Świętokrzyskich oraz wysokich walorów przyrodniczo – krajobrazowych została objęta ochroną w ramach systemu obszarów chronionych województwa świętokrzyskiego. Cały obszar Gminy wchodzi w skład Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, część w obszar otuliny Świętokrzyskiego Parku Narodowego, którego zadaniem jest ochrona unikalnych walorów przyrodniczo-krajobrazowych jednego z najstarszych w Europie Środkowej regionów górskich.

W obrębie Gminy znajdują się 3 pomniki przyrody:

- „Diabelski Kamień” – wychodnia skalna na Górze Klonówce z piaskowców środkowego kambru,
- „Skałka Kamieńczyk” – próg i ściana skalna z piaskowców kambru górnego na wschodnim zboczu Góry Klonówki, w pobliżu Mąchocic Kapitulnych Górnych,
- Skałka w formie progów skalnych i urwiska z piaskowców górnego kambru na wschodnim zboczu Góry Dąbrówki, w pobliżu ośrodków wypoczynkowych w Ameliówce.

Poza pomnikami przyrody przez teren Gminy Masłów przebiega kilka szlaków turystycznych. Poniższa tabela przedstawia wykaz szlaków wraz z opisem i przebiegiem trasy.

TABELA 11: WYKAZ SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Lp.	Nazwa	Miejscowość	Stan techniczny szlaku i konieczne prace
1.	Szlak czerwony im. Edmunda Massalskiego	Szlak prowadzący przez pasma Gór Świętokrzyskich o łącznej długości 105 km. Przecina on całą Gminę z zachodu na wschód wzdłuż Pasma Masłowskiego. Jest to odcinek o szczególnych walorach krajobrazowych. Z wielu miejsc na szlaku rozciągają się dalekie panoramy na Kotlinę Kielecko-Łagowską, w stronę Łysogór, a także na Dolinę Wilkowską i Pasma Klonowskie.	Zaprojektowanie i wykonanie platform widokowych na G. Radostowej i G. Klonówce. Wiata turystyczna na G. Klonówce. Wykonanie tablic na w/w szczytach z opisem panoram.
2.	Szlak niebieski im. Edwarda Wołoszyna z Wąchocka do Cedzyny	Szlak dociera do Gminy Masłów od wschodu, od strony Bodzentyna. Mijając Ciekoty i „Żeromszczyznę” kieruje się na południe przełomem Lubrzanki, gdzie krzyżuje się ze szlakiem czerwonym. Ostatecznie poprzez Mąchocice Kapitulne dociera do zalewu w Cedzynie.	Utwardzenie drogi polnej z Mąchocic Kapitulnych do linii Lasu Wolskiego – teren mocno podmokły przez dłuższy czas w roku.
3.	Literacki Szlak Spacerowy Wokół Góry Radostowej. Poświęcony twórczości Stefana Żeromskiego	Ciekoty „Żeromszczyzna” – droga asfaltowa – Kraiński Grzbiet – wieś Bęczków – Góra Radostowa – Przełom Lubrzanki – Ciekoty	Zaprojektowanie i wykonanie platform widokowych na Górze Radostowej
4.	Literacki Szlak Spacerowy z Ciekot Do Św. Katarzyny. Poświęcony twórczości Stefana Żeromskiego	Ciekoty „Żeromszczyzna” – zalew w Ciekotach – Krajno Zagórze – Zagórze Drugie – Św. Katarzyna	Wiata turystyczna przy przystanku autobusowym na wyjeździe ze Świętej Katarzyny w stronę Krajna naprzeciwko pomnika Partyzantów Ziemi kieleckiej plus tablica z opisem panoramy (Koniec szlaku).
5.	Przyrodnicza Ścieżka Dydaktyczna Klubu 4h. Przyroda w twórczości Stefana Żeromskiego	Szkoła Podstawowa w Brzezinkach – Krzyż – Zadrzewienia – przydroże – Łąka wilgotna – Diabelski Kamień – Kapliczka na drzewie – Grąd przy zejściu – Przełom Lubrzanki -bród – Gospodarstwo Agroturystyczne Pana Leszka Trębacza – Szklany Dom- Dworek Stefana Żeromskiego.	Wykarczowanie trasy z Mąchocic Scholasterii do Kapliczki Lotników w Paśmie Masłowskim.
6.	Literacki szlak rowerowy	Trasa szlaku przebiega przez Ciekoty, Wilków, Święta Katarzyna.	Stan bardzo dobry
7.	Szlak rowerowy Wokół Pasma Masłowskiego (żółty)	Pętla wokół Pasma Masłowskiego, Ciekoty, Mąchocice-Scholasteria, Klonówka, Diabelski Kamień, Ameliówka, Ciekoty.	Utwardzenie drogi polnej za Hotelem Przedwiośnie do połączenia ze szlakiem czerwonym im. E. Massalskiego. Teren mocno podmokły przez dłuższy czas w roku.
8.	Szlak rowerowy z Ciekot do Woli	Trasa szlaku przebiega z Ciekot do Woli Kopcowej przez Mąchocice	Stan bardzo dobry

	Kopcowej (niebieski)	Kapitulne.	
9.	Czarny szlak rowerowy	Trasa szlaku przebiega przez Koszarkę, Masłów Drugi, Brzezinki, Barczę.	Odnowienie szlaku na terenie Gminy Masłów od Dąbrowy do Barczy. Szlak wytyczony i wymalowany w 2006. Od tego roku nie odnawiany. Obecnie słabo widoczny.

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

Ważne znaczenie turystyczne Gminy ma zalew w Cedzynie (na granicy Gmin Masłów Pierwszy Górno). Jest to największy w okolicy Kielc zbiornik wodny o powierzchni 65 ha z plażą i ośrodkiem sportowym. Stanowi doskonałe miejsce dla amatorów żeglarstwa i wędkarstwa. W jego obrębie wybudowana jest plaża wyposażona w zjeżdżalnię, plac zabaw dla dzieci, duży parking oraz bazę gastronomiczną.

Walory krajobrazowe Gminy, dobrze rozwinięta sieć szlaków turystycznych i rowerowych, łagodne góry i malownicze zbiorniki wodne w Cedzynie i Ciekotach zachęcają do turystyki pieszej i rowerowej. Głównymi rzekami i akwenami wodnymi są: Lubrzanka, Silnica, Strumień oraz zalew w Ciekotach dla najmłodszych i zalew w Woli Kopcowej-Cedzynie. Masłów z lotniskiem sportowym jest miejscem dostępnym dla szybowników, spadochroniarzy i lotniarzy oraz znajdująca się w sąsiedztwie góra Klonówka jest ulubionym miejscem dla paralotniarzy z całej Polski. Amatorzy wycieczek pieszych mogą korzystać z licznych szlaków turystycznych m.in. do Świętej Katarzyny na Łysicy (612 m) i do Puszczy Jodłowej.

Na obszarze Gminy występują dogodne warunki do uprawiania wielu rodzajów sportu jak np. narciarstwa, sportów wodnych i rowerowych, a także lotniczych.

Ze względu na bogactwo geologiczne Gór Świętokrzyskich i ich bioróżnorodność, w ciągu ostatnich lat turyści świadomie wybierają region świętokrzyski, jako cel wycieczek rodzinnych i poznawczych. Wciąż jednak, pomimo prowadzonych starań, wiele miejsc o wysokiej wartości turystycznej, jest nie udostępnionych do turystycznego zwiedzania. Do najważniejszych z nich można zaliczyć obszary przemysłowe, jak i były kamieniołomy oraz wyrobiska. Tereny te, są w znacznym stopniu niedostępne dla zwiedzających. Poruszanie się po nich może być niebezpieczne (urwiska i osuwiska skalne), może zakłócać równowagę przyrodniczą lub narazić poszczególne miejsca na degradację.

Problem stanowi również niewystarczająca promocja i informacja o cennych przyrodniczo miejscach oraz obiektach. Brak kompleksowych działań w tym zakresie sprawia, iż wiele z nich jest nadal nieznanymi. Niewystarczająca świadomość i wiedza turystów odwiedzających obszar region świętokrzyski, w tym Gminę Masłów powoduje, iż nie dostrzegają oni cennych przyrodniczo zasobów, stanowiących największą atrakcję

turystyczną regionu. Spowodowane jest to brakiem odpowiednio przygotowanej oferty dotyczącej edukacji ekologicznej oraz słabym rozpowszechnieniem materiałów edukacyjnych przeznaczonych dla turystów odwiedzających region, w tym dzieci i młodzieży szkolnej.

Dla zwiększenia atrakcyjności turystycznej obszaru Gminy Masłów, niezbędne jest prowadzenie szeregu działań mających na celu uporządkowanie tras i szlaków turystycznych, zapewnienie bazy noclegowej i rekreacyjnej, udostępnienie właściwego zaplecza do obsługi zwiedzających, w tym punktów informacyjnych czy ośrodków o znaczeniu popularyzatorsko – edukacyjnym, m.in. związanym z rozwojem edukacji geologicznej przy ścisłej współpracy z organizacjami turystycznymi oraz innymi jednostkami samorządowymi, w tym Województwem Świętokrzyskim i Powiatem Kieleckim¹⁶.

2.5.3.4 ZABYTKI

Poza powyżej wskazanymi przykładami miejsc o znaczeniu turystycznym na obszarze Gminy występują także liczne obiekty o znaczeniu historycznym i rekreacyjnym. Walory turystyczne i rekreacyjne w oparciu o spuściznę historyczną regionu to czynniki, które pośrednio wpływają na atrakcyjność terenów Gminy Masłów.

Poniższa tabela przedstawia wykaz obiektów zabytkowych objętych Gminną Ewidencją Zabytków:

TABELA 12: WYKAZ SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Lp.	Nazwa	Miejscowość
1.	Park podworski	Ciekoty
2.	Dawna szkoła podstawowa w Barczy	Barcza
3.	Kapliczka MB Częstochowskiej	Barcza
4.	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki nowy	Brzezinki
5.	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki stary	Brzezinki
6.	Kaplica p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej	Domaszowice
7.	Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego	Masłów Pierwszy
8.	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki	Masłów Pierwszy
9.	Młyn elektryczny z początku XX wieku	Masłów Pierwszy

¹⁶ Źródło: Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020, opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

10.	Cmentarz choleryczny	Masłów Pierwszy
11.	Kaplica p.w. Św. Józefa Robotnika	Wola Kopcowa
12.	Figurka św. Jana Nepomucena	Wola Kopcowa
13.	Kamienny obelisk z tablicą żeliwną w Wiśniówce	Wiśniówka
14.	Administracja kamieniołomów – budynek administracyjno-socjalny (dawna szkoła)	Wiśniówka
15.	Zespół osiedla robotniczego w Wiśniówce (38 domów drewnianych)	Wiśniówka
16.	Góra Radosowa	Mąchocice Kapitulne, Ciekoty

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

Wśród najbardziej znanych zabytków tego obszaru można wymienić zabytki i miejsca związane z osobą Stefana Żeromskiego tj. miejscowości Wola Kopcowa, Mąchocice-Scholasteria i Ciekoty, z których ta ostatnia miała dla niego największe znaczenie.

Z tego też powodu na terenie Ciekot utworzono „Żeromszczyznę” – teren objęty ochroną i opieką Gminy Masłów, a także Centrum Edukacyjne „Szklany Dom”, będące poza GOKiS centrum kulturowym w Gminie. Na terenie Żeromszczyzny znajdują się pozostałości parku podworskiego, który powstał w XVIII wieku. W parku tym bywał Stefan Żeromski w okresie swojego dzieciństwa.

Ważne znaczenie kulturowe i turystyczne mają także zabytki sakralne. Do najważniejszych można zaliczyć:

- Kościół pw. Przemienienia Pańskiego w Masłowie – kościół powstał w miejscu zabytkowej ok. XVII-wiecznej kaplicy,
- Kapliczka św. Józefa Robotnika w Woli Kopcowej – powstała w XIX w. z inicjatywy księdza kanonika katedry kieleckiej Józefa Ćwiklińskiego jako jedna z trzynastu w sąsiedztwie miasta Kielce,
- Kaplica bł. W. Kadłubka w Domaszowicach – wybudowana w połowie XIX w. przez księdza Józefa Ćwiklińskiego. Znajduje się ona ok. 150 m od nieistniejącego dworu biskupiego przy drodze do Nowego Folwarku.

2.5.3.5 ORGANIZACJE WSPIERAJĄCE TURYSTYKĘ NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Ważne miejsce na rzecz promowania i rozwoju turystyki na obszarze Gminy Masłów zajmują organizacje społeczne i regionalne, których zadaniem jest wspieranie społeczności lokalnych w rozwoju turystyki, w tym poprzez wsparcie finansowe, promocję oraz wsparcie w tworzeniu zorganizowanej i planowej oferty turystycznej.

Do takich organizacji działających na rzecz Gminy Masłów należą:

- Stowarzyszenie "Lokalna Grupa Działania – Wokół Łysej Góry,
- Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego,
- Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Świętokrzyski w Kielcach,
- Lokalna Organizacja Turystyczna „Partnerstwo Ziemi Świętego Krzyża”.

Stowarzyszenie "Lokalna Grupa Działania – Wokół Łysej Góry"

Do Stowarzyszenia "Lokalna Grupa Działania – Wokół Łysej Góry" należy siedem gmin: Bieliny, Bodzentyn, Górno, Masłów, Łączna, Suchedniów oraz Wąchock. Gmina Masłów należy do Stowarzyszenia od powstania, tj. 2006 r. LGD ma na celu działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i integracji europejskiej, a w szczególności: promocję obszarów wiejskich, podejmowanie inicjatyw i działań mających na celu pobudzenie aktywności społeczności lokalnych oraz ich czynny udział w opracowywaniu i realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju, pozyskiwanie partnerów i źródeł finansowania, Lokalnej Strategii Rozwoju, w tym z programów pomocowych, podejmowanie inicjatyw i działań mających na celu: rozwój produktów regionalnych, turystyki, przedsiębiorczości, zasobów ludzkich, społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego, kreowanie lokalnych produktów i usług, w szczególności turystycznych, tworzenie infrastruktury turystycznej.

W perspektywie finansowej 2007-2013 LGD pełniło funkcję grantodawcą, tzn. ogłaszała i przeprowadzała nabory w ramach działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (odnowa i rozwój wsi, tzw. małe projekty). Gmina Masłów Pierwszy Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Masłowie z powodzeniem wnioskowała na projekty wspierające turystykę i poszerzające ofertę spędzania wolnego czasu: modernizacja sceny letniej w Ciekotach, wyposażenie miejsc noclegowych, utworzenie wypożyczalni rowerów, wyposażenie świetlic samorządowych, budowa pomostu rekreacyjnego i ławeczki wypoczynkowej w formie kompozycji rzeźbiarskiej w Ciekotach, organizacja imprez (Biesiada Masłowska, Dożynki gminne).

Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego

Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego działa w formule prawnej związku stowarzyszeń. Gmina Masłów jest członkiem Organizacji od 2010 r. Misją ROT jest wspieranie rozwoju i promocja turystyki województwa świętokrzyskiego. Cele ROT realizowane są poprzez zadania: współpraca z różnymi podmiotami w zakresie turystyki, tworzenie systemu regionalnej informacji turystycznej, działanie na rzecz podnoszenia jakości produktu turystycznego, prowadzenie działalności

wydawniczej, współpraca ze środkami masowego przekazu, organizacja i udział w imprezach targowych oraz giełdach turystycznych.

Dzięki przynależności do ROT Centrum Edukacyjne Szklany Dom w Ciekotach jak i inne atrakcje z terenu Gminy występowały w kampanii promocyjnej województwa oraz wydawnictwach, został utworzony, wyposażony oraz oznakowany Punkt Informacji Turystycznej usytuowany w Centrum Edukacyjnym.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Świętokrzyski w Kielcach

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze to najstarsze w Polsce stowarzyszenie skupiające turystów i krajoznawców. Powstało sześćdziesiąt lat temu z połączenia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Oddział Świętokrzyski PTTK sprawuje opiekę nad szlakami pieszymi i spacerowymi na terenie Gminy Masłów Pierwszy dba o oznakowanie szlaków.

Lokalna Organizacja Turystyczna „Partnerstwo Ziemi Świętego Krzyża”

Lokalna Organizacja Turystyczna „Partnerstwo Ziemi Świętego Krzyża” działa w celu wzmocnienia promocji Ziemi Świętego Krzyża w dziedzinie turystyki oraz wspierania jej rozwoju gospodarczego. Do LOT należą gminy: Nowa Słupia, Bieliny, Bodzentyn Górno, Świętokrzyski Park Narodowy, Misjonarze Oblaci Maryi Niepokalanej, gospodarstwa agroturystyczne i osoby fizyczne. Głównymi zadaniami Organizacji są: wspieranie rozwoju turystyki i kultury na ziemi Świętego Krzyża, kreowanie produktu turystycznego (tworzenie, rozwój i promocja) wokół lokalnych atrakcji turystycznych, gromadzenie i aktualizacja informacji o atrakcjach i produktach turystycznych, utrzymanie i prowadzenie lokalnych punktów informacji turystycznej.

Gmina Masłów przystąpiła do LOT w 2015 r. z zamiarem promocji swoich walorów turystycznych i gospodarczych.

2.6 KAPITAŁ JAKOŚCI ŻYCIA

2.6.1 POMOC SPOŁECZNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Główną instytucją odpowiedzialną za zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Masłów jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Masłowie. GOPS jest

samodzielną jednostką organizacyjną, nie posiadającą osobowości prawnej, działającą jako wyodrębniona jednostka budżetowa Gminy Masłów.

Celem działania Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, przede wszystkim poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Ośrodek realizuje zadania w zakresie:

- pomocy społecznej,
- świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- świadczeń rodzinnych,
- pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- dodatkach mieszkaniowych,
- wydawanie kart dużej rodziny,
- zasiłki dla opiekunów,
- przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- wspierania rodziny (w tym w myśl ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 332)),
- inne zlecone ustawami,
- inne zadania powierzone przez Wójta Gminy Masłów¹⁷.

Zgodnie z danymi GOPS w chwili obecnej ok. 9,81% ogółu mieszkańców Gminy Masłów korzysta z pomocy społecznej, co jest wartością nieznacznie niższą niż średnia województwa świętokrzyskiego, która wynosi 11,1% ogółu mieszkańców¹⁸.

TABELA 13: BENEFICJENCI POMOCY SPOŁECZNEJ NA TERENIE GMINY MASŁÓW WG PODZIAŁU NA SOŁECTWA

Sołectwo	2012	2013	2014
Barcza	41	52	47
Brzezinki	92	93	78
Ciekoty	90	92	86
Dolina Marczakowa	77	83	73
Domaszowice	62	96	71

¹⁷ Źródło: Strona internetowa <http://gops.maslow.biuletyn.net>

¹⁸ Źródło: Opracowanie GUS: „Beneficjenci Środowiskowej Pomocy Społecznej w 2013r.”

Dąbrowa	38	59	48
Masłów Pierwszy	104	128	95
Masłów Drugi	64	72	55
Mąchocice Kapitulne	123	143	115
Mąchocice-Scholasteria	88	101	110
Wiśniówka	86	101	110
Wola Kopcowa	131	151	142
RAZEM	996	1171	1030
Udział % do ogółu mieszkańców Gminy	9,58%	11,15%	9,81%

Źródło: Dane GOPS w Masłowie

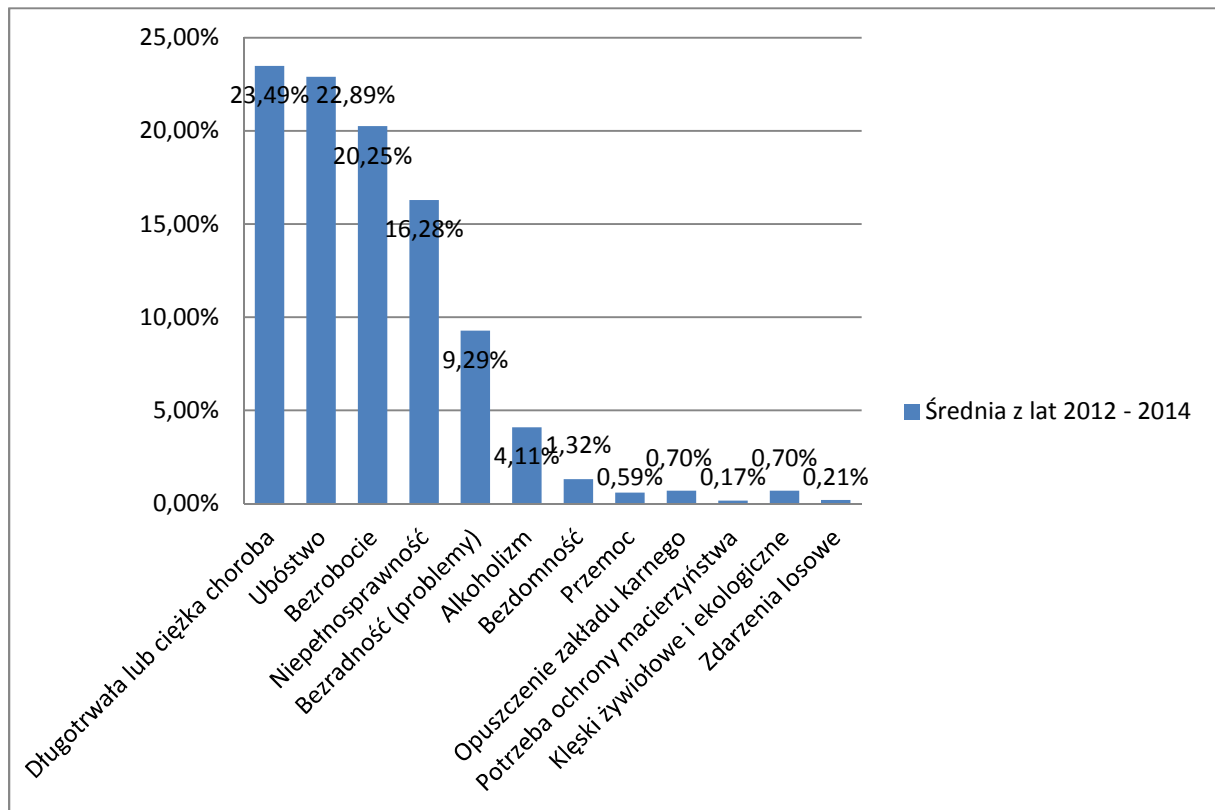
Głównymi i najczęstszymi przyczynami korzystania z pomocy GOPS w latach 2012 – 2014 były:

- długotrwała i ciężka choroba,
- ubóstwo,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność.

Na poniższym wykresie przedstawiono w kolejności występowania najważniejsze przyczyny korzystania z pomocy społecznej realizowanej przez GOPS w Masłowie.

WYKRES 4: PRZYCZYNY KORZYSTANIA Z USŁUG GOPS NA TERENIE GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2014

Źródło: Opracowanie własne EPRD Sp. z o.o. na podstawie danych GOPS w Masłowie

GOPS w celu przeciwdziałania trudnej sytuacji podejmuje działania obejmujące szerokie spektrum wsparcia na rzecz podopiecznych. Obejmują one głównie przedsięwzięcia z zakresu zapobiegania wykluczeniu społecznemu i aktywizacji zawodowej osób objętych pomocą ośrodka.

W związku z powyższym GOPS realizuje liczne spotkania, programy doradcze, szkolenia oraz wspomaga przy podjęciu pracy zawodowej, w tym poprzez organizację szkoleń zawodowych, prac interwencyjnych i staży, a także opiekę nad dziećmi. W tym celu GOPS starał się wielokrotnie pozyskiwać środki finansowe w ramach funduszy europejskich oraz z dotacji celowych.

Ośrodek korzysta także ze wsparcia innych instytucji, takich jak fundacje, stowarzyszenia, urzędy pracy itp. GOPS od kilku lat współpracuje z Caritas Diecezji Kieleckiej oraz występującymi w jej strukturze Centrum Interwencji Kryzysowej (pomoc osobom w kryzysie wywołanym przemocą, uzależnieniem, chorobą psychiczną, nagłą utratą pracy, stratą bliskiej osoby) i Centrum Integracji Społecznej (zajmuje się aktywizacją osób bezrobotnych). W ramach tej współpracy przy GOPS utworzono Filię

Ośrodka Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Caritas (świadczenie pomocy prawnej, psychologicznej).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Masłowie współpracuje z różnymi instytucjami, organizacjami społecznymi, w tym m.in. z:

- Świętokrzyskim Urzędem Wojewódzkim,
- Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Kielcach,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Komisariatem I Policji w Kielcach,
- Sądem Rejonowym w Kielcach, kuratorzy,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii,
- zakładami karnymi,
- ośrodkami zdrowia – szpitale,
- domami pomocy społecznej,
- szkołami gminnymi i spoza terenu Gminy Masłów,
- Caritas Diecezji Kieleckiej,
- Centrum Interwencji Kryzysowej,
- Centrum Integracji Społecznej,
- organizacjami pozarządowymi,
- Agencją Rynku Rolnego,
- placówkami wychowawczymi,
- sołtysami, radnymi, radami sołeckimi,
- Zespołem Interdyscyplinarnym.

Ważnym aspektem pracy ośrodka jest wykorzystanie potencjału kadrowego pracowników GOPS, którzy często w celu zwiększenia jakości pracy podejmują szkolenia i kursy doształcające mające na celu lepsze i efektywniejsze wykorzystanie środków dostępnych na rzecz mieszkańców Gminy. Wśród pracowników i wolontariuszy są specjaliści z zakresu prawa, psychoterapii, mediacji rodzinnych. Ponadto Ośrodek od kilku lat ściśle współpracuje z Centrum Interwencji Kryzysowej Caritas w Kielcach, który całodobowo udziela wsparcia psychologicznego, prawnego, medycznego, materialnego również mieszkańcom naszej gminy. Efektem ww. współpracy jest utworzenie przy GOPS w 2011r. Filii Ośrodka dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem, gdzie świadczona jest fachowa interdyscyplinarna pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem.

Dom dziecka

Zgodnie z danymi pozyskanymi przez Urząd Gminy w Masłowie na terenie Gminy funkcjonuje Rodzinny Dom Dziecka w Woli Kopcowej, którego organem prowadzącym jest Powiat Kielecki. Przebywa w nim obecnie 2 dzieci. Ponadto na obszarze Gminy Masłów funkcjonują 1 rodzina zawodowa o charakterze pogotowia opiekuńczego, 5 rodzin zastępczych spokrewnionych oraz 1 rodzina niezawodowa. W rodzinach spokrewnionych przebywa obecnie 8 dzieci.

2.6.2 OCHRONA ZDROWIA

Służba zdrowia

Na terenie Gminy Masłów działają w chwili obecnej 3 ośrodki zdrowia.

TABELA 14: WYKAZ OŚRODKÓW ZDROWIA NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Nazwa	Miejscowość
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Masłowie	ul. Jana Pawła II 3 26-001 Masłów Pierwszy
Ośrodek Zdrowia w Mącholicach Kapitulnych	Mąchocice Kapitulne 68 26-001 Masłów Pierwszy
Ośrodek Zdrowia i Stacja Opieki Caritas w Wiśniówce	Wiśniówka 38a 26-050 Zagnańsk

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

Powyższe placówki oferują usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz prowadzą poradnie z wybranych specjalistycznych dziedzin medycyny. Poniżej przedstawiono szczegółowy zakres świadczeń medycznych prowadzonych w ośrodkach zdrowia w Gminie Masłów:

1. Zespół Ośrodków Zdrowia PULS Sp. z o.o – Ośrodek Zdrowia w Masłowie – ośrodek oferuje usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. W zakładzie znajdują się gabinety medycyny szkolnej, pielęgniarki środowiskowej rodzinnej, położnej środowiskowej-rodzinnej, gabinet zabiegowy, punkt pobrań krwi oraz punkt szczepień. Dodatkowo w budynku NZOZ Humanus prowadzi poradnię stomatologiczną.
2. Zespół Ośrodków Zdrowia PULS Sp. z o.o – Ośrodek Zdrowia w Mącholicach Kapitulnych – ośrodek oferuje usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. w ośrodku znajduje się gabinet medycyny szkolnej, gabinet zabiegowy, poradnia niespecjalistyczna dla dzieci, poradnia niespecjalistyczna lekarza POZ, poradnia niespecjalistyczna lekarza rodzinnego, pielęgniarska opieka długoterminowa, punkt pobrań

krwi oraz punkt szczepień¹⁹. Dodatkowo w budynku NZOZ Humanus prowadzi poradnię stomatologiczną.

3. Ośrodek Zdrowia i Stacja Opieki Caritas w Wiśniówce – ośrodek oferuje pacjentom usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej gabinetu lekarza rodzinnego, pielęgniarek POZ, stomatologiczny oraz fizjoterapii i masażu. Dodatkowo w Ośrodku działa punkt apteczny²⁰.

Na terenie Gminy Masłów poza ośrodkami zdrowia znajdują się 2 apteki ogólnodostępne w Masłowie Pierwszym i Mącholicach Kapitulnych oraz 1 punkt apteczny w Wiśniówce.

Lotnicze Pogotowie Ratunkowe

Na terenie Gminy Masłów w obrębie lotniska zlokalizowana jest siedziba Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Dysponuje ono w chwili obecnej nowoczesnym hangarem dla śmigłowca LPR wyposażonym w zaplecze socjalno-operacyjne dla załogi, magazyny techniczne, medyczne oraz specjalną platformę dla śmigłowca²¹.

W chwili obecnej LPR posiada nowoczesny śmigłowiec Eurocopter EC135, który zastąpił wysłużone 40-letnie śmigłowce MI-2. EC135 jest wyposażony w najnowocześniejszą aparaturę medyczną i nawigacyjną, umożliwiającą loty także w nocy, co w odróżnieniu od swojego poprzednika umożliwia mu operowanie przez całą dobę.

2.6.3 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

W Masłowie do 30.11.2012 roku działał Posterunek Policji. Po likwidacji posterunku mieszkańcy Gminy Masłów podlegają pod I Komisariat Policji w Kielcach. Od 1 maja 2015 r. w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w każdy poniedziałek w godz. 15.30-16.30, dyżury pełni Dzielnicowy Rewiru Gminy Masłów.

I Komisariat Policji w Kielcach obejmuje swym zasięgiem szeroką lokalizację. Wobec narastających obowiązków sprawozdawczych, trudno jest na szeroką skalę realizować szeroko zakrojone działania zapobiegawcze. Nie jest to też zadaniem Gminy.

Oprócz działań typowo śledczych posterunek realizuje również działania profilaktyczne i inicjatywy prewencyjne.

¹⁹ Źródło: Strona internetowa <http://www.zdronet.pl>

²⁰ Źródło: Strona internetowa <http://wisniowka.caritas.pl>

²¹ Źródło: Strona internetowa <http://www.maslow.info.pl>

Z uwagi na korytarze transportowe przebiegające przez teren gminy, częstym jest występowanie kontroli policyjnych w ruchu dróg. Na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Kielcach w roku 2012 odnotowano 92, 2013 – 102, a w roku 2014 - 96 zdarzenia drogowe, w których interweniowała policja.

TABELA 15: LICZBA ZDARZEŃ DROGOWYCH W LATACH 2012 - 2014 W GMINIE MASŁÓW

Lp.	Miejscowość	Lata		
		2012	2013	2014
1	Barcza	0	0	5
2	Brzezinki	3	1	1
3	Ciekoty	3	3	5
4	Dąbrowa	12	5	7
5	Dolina Marczakowa	1	2	0
6	Domaszowice	19	20	13
7	Masłów Pierwszy	20	19	31
8	Masłów Drugi	4	6	9
9	Mąhocice Kapitulne	7	6	6
10	Mąhocice-Scholasteria	1	2	1
11	Wiśniówka	14	19	12
12	Wola Kopcowa	8	19	6
Łącznie		92	102	96

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Kielcach.

W celu ograniczenia ilości zdarzeń drogowych należy zadbać o poprawę stanu technicznego dróg i infrastruktury towarzyszącej np. poprzez rozbudowę / budowę oświetlenie ulicznego, wydzielenie osobnych pasów dla ruchu pieszego oraz rowerowego, budowę, zapewnienie prawidłowego oznakowania i stanu technicznego nawierzchni dróg.

Znaczącą rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa w Gminie zapewniają jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP) zlokalizowane w Brzezinkach, Ciekotach, Masłowie Pierwszym, Mąhocicach Kapitulnych i Woli Kopcowej. Jednostki te to:

- Mąhocice Kapitulne - jednostka ratowniczo-gaśnicza,
- Wola Kopcowa - jednostka ratowniczo-gaśnicza
- Masłów Pierwszy - jednostka ratowniczo-gaśnicza,
- Brzezinki - jednostka ratowniczo-gaśnicza
- Ciekoty - jednostka ratowniczo-gaśnicza,

Jednostki z Masłowa Pierwszego i Mąchocic Kapitulnych znajdują się w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Mają one też system powiadamiania SMS-owego. Wszystkie 5 jednostek ma selektywny system wywoływania.

Od kilku lat daje się zaobserwować wzmożony rozwój Ochotniczych Straży Pożarnych. Ogólnie pojęty system ochrony przeciwpożarowej staje się bardziej integralny. Z racji udziału w różnego rodzaju akcjach, gdzie to już nie tylko gaszenie pożarów, ale także ratownictwo techniczne w wypadkach komunikacyjnych, przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych, neutralizacja różnego rodzaju skażeń środowiska, ratownictwo na wodzie, ratownictwo wysokościowe, oraz przedmedyczne, OSP ściśle współpracują z PSP w wielu płaszczyznach, zwłaszcza jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. KSRG niesie dla jednostek i samych ochotników ogromne wyzwanie. Wymagania stawiane dla OSP oraz fakt, iż od pewnego czasu w jednostkach Systemu wprowadzone zostały specjalizacje (ratownictwo techniczne, wodne, wysokościowe, poszukiwawczo-ratownicze oraz chemiczne) wymusza ogromną potrzebę szybkiego uzupełniania sprzętu (pojazdy, łodzie, specjalistyczna odzież, narzędzia, sprzęt komputerowy, łącza internetowe), oraz umiejętności (wszelakie specjalistyczne szkolenia oraz podnoszenie nabytych już kwalifikacji). PSP posiada zintegrowany system informatyczny działający na zasadzie połączenia GIS oraz ERP, w którym ujęte są także jednostki OSP oraz ich wyposażenie. System obsługiwany jest z poziomu dyspozytora Stanowiska Kierowania PSP oraz Punktów Alarmowych JRG. Coraz częściej pojawiają się głosy, iż część systemu będzie udostępniona dla jednostek OSP, tj. wprowadzanie meldunków z przeprowadzanych działań oraz administracja zasobami sprzętowymi i ludzkimi jednostek. W Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym są jednostki z Masłowa Pierwszego i Mąchocic Kapitulnych. Te jednostki mają też wdrożony system powiadamiania SMS-owego. Wszystkie funkcjonujące na terenie gminy jednostki OSP mają wdrożony selektywny system wywoływania.

W skład Zarządu OSP wchodzi trzynastu członków którzy w większości pełnią równoległe, istotne funkcje w podmiotach funkcjonujących na terenie Gminy.

Gminne OSP są finansowane z budżetu gminy a jednostki z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego dodatkowo otrzymują dotacje na zakup sprzętu ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (MSW). Zakupy dokonywane w ramach Związku Ochotniczych Straży Pożarnych również uzyskują dofinansowanie z MSW.

W latach ostatnich rozbudowano jednostkę OSP w Mąchocicach Kapitulnych, w której utworzono Centrum Szkoleniowe Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych . Jest to obiekt przeznaczony na organizację kursów i szkoleń z zakresu pożarniczego (kurs ratownictwa medycznego, kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy itp.), dla młodzieży

zrzeszonej w OSP. W budynku mieści się duża świetlica-jadalnia, sanitariaty, pomieszczenia szkoleniowo-dydaktyczne, kuchnia cateringowa, dwa boksy garażowe.

OSP Masłów Pierwszy mieści się w jednym budynku razem z Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu i Gminną Biblioteką Publiczną. Budynek ten powstał w latach 70. XIX wieku i wymaga gruntownego remontu oraz rozbudowy na potrzeby OSP.

W dobie informatyzacji i cyfryzacji istotnym elementem systemu bezpieczeństwa jest monitoring wizualny. Mimo to na terenie Gminy nie funkcjonuje scentralizowany system monitoringu. Funkcjonujące systemy monitoringu są głównie systemami indywidualnymi właścicieli prywatnych i instytucjonalnych. Powinno się zatem dążyć do objęcia systemem monitoringu tych miejsc publicznych, które szczególnie są narażone na występowanie zjawisk wandalizmu, rozbojów, kradzieży itp.

2.6.4 OBIEKTY SPORTOWE I REKREACYJNE

Na obszarze Gminy Masłów udostępnionych jest 6 obiektów sportowych oraz 4 ogólnodostępne place zabaw dla dzieci zlokalizowane przy szkołach podstawowych.

TABELA 16: WYKAZ OBIEKTÓW SPORTOWYCH I REKREACYJNYCH NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Nazwa	Miejscowość
Hala sportowa przy Zespole Szkół w Masłowie	Masłów Pierwszy
Hala Sportowa przy Szkole Podstawowej w Mącholicach-Scholasterii	Mąchocice-Scholasteria
Boiska lekkoatletyczne	Mąchocice-Scholasteria
Boisko sportowe do piłki nożnej trawiaste	Brzezinki, Dolina Marczakowa, Wola Kopcowa
Boisko sportowe p. nożna ze sztuczną nawierzchnią	Mąchocice Kapitulne
Bieżnia	Mąchocice Kapitulne
Place zabaw przy szkołach	Masłów Pierwszy Mąchocice Kapitulne Mąchocice-Scholasteria Wola Kopcowa
Place zabaw	Masłów Drugi, Masłów Pierwszy, Dolina Marczakowa

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

Wśród planów dotyczących rozwoju obiektów sportowych z terenu Gminy Masłów do najważniejszych należy zaliczyć rozbudowę boiska sportowego w Brzezinkach o zaplecze i trybuny, co pozwoli zwiększyć komfort użytkowania boiska, a także wykorzystać je na cele organizacji imprez sportowych i kulturalnych.

Obiekty sportowe udostępniane są nie tylko na potrzeby edukacyjne (np. przyszkolne hale sportowe), ale także istnieje możliwość korzystania z nich przez osoby zainteresowane sportem za odpłatnością. Poniżej przedstawiono ogólny opis zakresu działalności wybranych obiektów sportowych:

1. Zespół Szkół w Mącholicach Kapitulnych - boisko jest ogólnodostępne, odbywają się na nim zajęcia wychowania fizycznego oraz zajęcia pozalekcyjne i treningi szkółki piłkarskiej.
2. Szkoła Podstawowa w Mącholicach – Scholasterii – hala sportowa jest otwarta w dni powszednie i soboty w godzinach popołudniowych. Chętni do korzystania z hali sportowej mogą rezerwować terminy. W obiekcie istnieje możliwość organizacji imprez sportowych. Każdego dnia czynna jest nieodpłatna siłownia dla mieszkańców Gminy. W każdy czwartek prowadzone są zajęcia rekreacyjno – sportowe z badmintonem. W hali pracuje obecnie dwóch instruktorów sportowych.
3. Zespół Szkół w Masłowie - zajęcia w hali sportowej prowadzone są w dni powszednie w godzinach popołudniowych i soboty przez cały dzień.

2.7 KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

2.7.1 STRUKTURA LUDNOŚCI I PRZYROST NATURALNY

Według danych GUS Gminę Masłów na koniec 2013 roku zamieszkiwało 10498 mieszkańców, wynosiło to ok. 0,83% społeczeństwa całego województwa. Kobiety stanowiły 49,28% wszystkich mieszkańców Gminy, w której gęstość zaludnienia wynosiła 122,71 os./km². Poniższa tabela przedstawia dane ludnościowe Gminy wraz z podstawowymi wskaźnikami demograficznymi.

TABELA 17: WSKAŹNIKI DEMOGRAFICZNE DLA GMINY MASŁÓW W LATACH 2011 - 2013

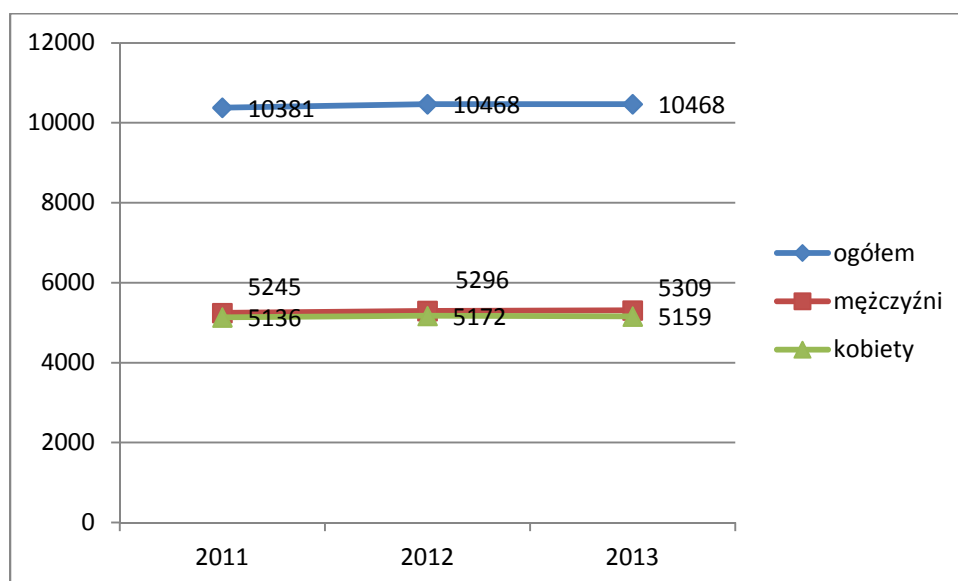
Wyszczególnienie	J.m.	Lata		
		2011	2012	2013
Liczba ludności:	os.	10348	10395	10498
w tym mężczyźni	os.	5228	5249	5315
w tym kobiety	os.	5120	5146	5183
Wsk. feminizacji	K/100M	98	98	97
Gęstość zaludnienia	os./km ²	120,96	121,51	122,71
Przyrost naturalny	os.	16	7	5
Przyrost naturalny na 1000 m.	os.	1,5	0,7	0,5
Saldo migracji wew.	os.	40	59	48
Saldo migracji zagr.	os.	1	3	-4

Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności:				
wiek przedprodukcyjny.	%	20,8	20,3	19,7
wiek produkcyjny	%	66,6	66,7	66,8
wiek poprodukcyjny	%	12,6	13,0	13,5

Źródło: Dane GUS na dzień 31.12.2013r.

WYKRES 5: LICZBA LUDNOŚCI GMINY MASŁÓW W LATACH 2011 - 2013 Z PODZIAŁEM WG PŁCI

Źródło: Opracowanie własne EPRD Sp. z o.o. na podstawie danych GUS na dzień 31.12.2013r.

Na podstawie przeprowadzonych analiz stanu obecnego społeczeństwa Gminy Masłów należy stwierdzić zachowanie występujących obecnie tendencji, tj.:

- utrzymanie dodatniego poziomu przyrostu naturalnego – potwierdza to nieznaczny wzrost liczby urodzeń w porównaniu do całkowitej liczby mieszkańców,
- wyhamowanie migracji zagranicznych mieszkańców w celach zarobkowych – zerowy bilans migracji w ostatnich latach,
- utrzymywanie na podobnym poziomie dodatniej migracji w ruchu wewnętrznym (meldowania) na poziomie ok. 0,5% ogólnej liczby mieszkańców Gminy.

Szczegółowo prowadzona ewidencja ludności w oparciu o dane meldunkowe na terenie Gminy Masłów wskazuje, iż migracje ludności na terenie Gminy znacznie różnią się w zależności o lokalizacji poszczególnych sołectw. Poniższa tabela przedstawia zmiany liczby ludności w poszczególnych sołectwach na przestrzeni lat 2011 – 2014.

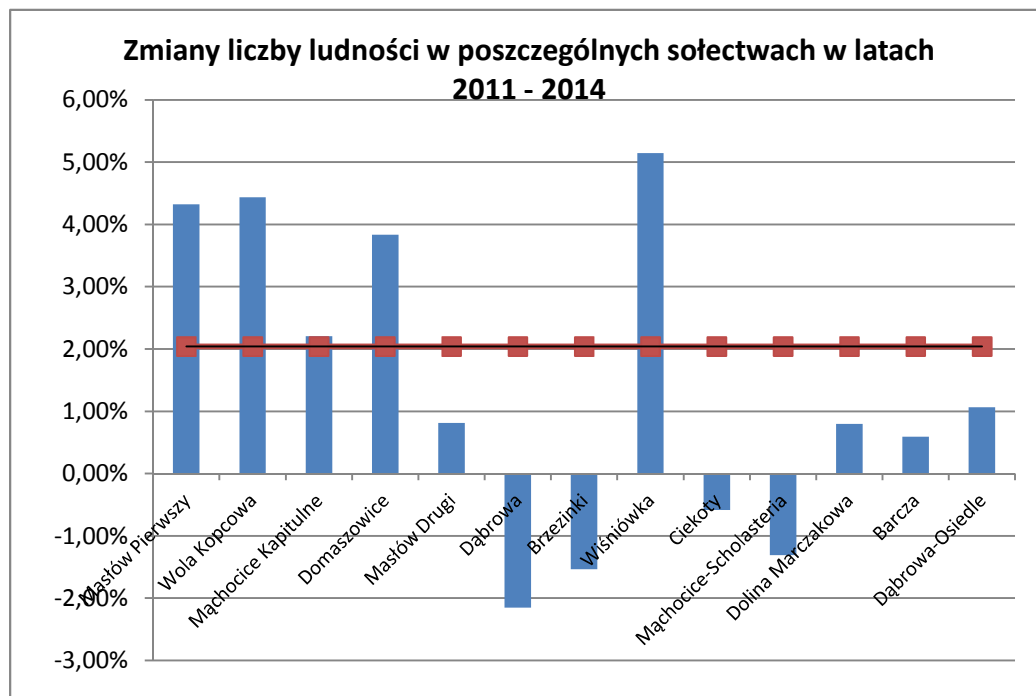
TABELA 18: DANE DEMOGRAFICZNE DLA POSZCZEGÓLNYCH SOŁECTW WG LICZBY ZAMELDOWANYCH NA TERENIE GMINY MASŁÓW W LATACH 2011 - 2014

Lp.	Sołectwo	2011	2012	2013	2014
•	Barcza	337	328	333	339
•	Brzezinki	596	588	575	587
•	Ciekoty	517	527	529	514
•	Dąbrowa	996	995	985	975
•	Dąbrowa-Osiedle	93	94	92	94
•	Dolina Marczakowa	374	376	371	377
•	Domaszowice	1079	1108	1104	1122
•	Masłów Drugi	978	965	978	986
•	Masłów Pierwszy	1726	1779	1780	1804
•	Mąchocice-Scholasteria	465	463	468	459
•	Mąchocice Kapitulne	1330	1343	1361	1360
•	Wiśniówka	516	523	522	544
•	Wola Kopcowa	1315	1322	1344	1376
	Razem	10322	10411	10442	10537

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masławie

Na podstawie powyższej tabeli sporządzono wykres zmian liczby ludności w poszczególnych sołectwach na przestrzeni lat 2011 - 2014.

WYKRES 6: ZMIANY LICZBY LUDNOŚCI W POSZCZEGÓLNYCH SOŁECTWACH NA PRZESTRZENI LAT 2011 - 2014

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masławie, opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

Zgodnie z powyższymi danymi największym zainteresowaniem cieszą się sołectwa znajdujące się przy głównych szlakach komunikacyjnych od strony Kielc, a także te z najlepszym dostępem do infrastruktury tj. Wiśniówka, Masłów Pierwszy, Masłów Drugi, Wola Kopcowa, Domaszowice oraz Mąchocice Kapitulne.

2.7.2 RYNEK PRACY

2.7.2.1 ZATRUDNIENIE

Rynek pracy na terenie Gminy Masłów jest ściśle powiązany z lokalizacją w bezpośrednim sąsiedztwie Kielc gdzie znaczna część mieszkańców dojeżdża do pracy. Według szacunkowych badań przeprowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny w roku 2006, liczba osób wyjeżdżających do pracy z terenu Gminy Masłów wynosiła 946 osób a dojeżdżających ok. 262 osoby.

Zgodnie z danymi GUS od roku 2006 roku liczba osób pracujących w Gminie Masłów stale wzrasta i osiągnęła w roku 2013 2-krotnie wyższy poziom niż w roku 2006.

Poniższa tabela przedstawia dynamikę zmian wielkości zatrudnienia na terenie Gminy Masłów w latach 2011 – 2013.

TABELA 19: DYNAMIKA ZMIAN WIELKOŚCI ZATRUDNIENIA NA TERENIE GMINY MASŁÓW W LATACH 2011 - 2013

Wyszczególnienie	J.m.	Lata		
		2011	2012	2013
Liczba pracujących:	os.	800	832	880
w tym mężczyźni	os.	400	406	466
w tym kobiety	os.	400	426	414

Źródło: Dane GUS na dzień 31.12.2013 r.

Powyższa tabela zawiera jedynie dane prezentowane przez Główny Urząd Statystyczny i nie uwzględnia zatrudnienia w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach, a także bez zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób, zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o liczbie pracujących do 9 osób, podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. Analiza została sporządzona wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

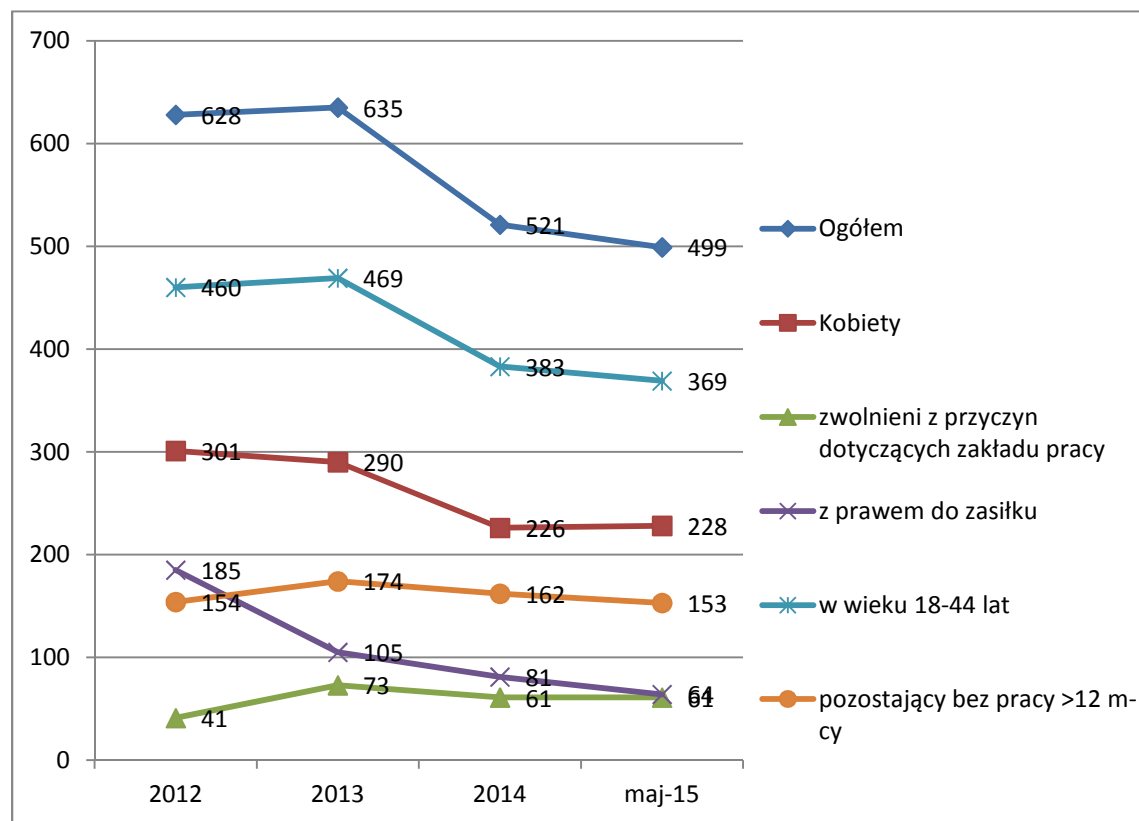
2.7.2.2 BEZROBOCIE

Na terenie Gminy Masłów w na koniec maja 2015 r. było zarejestrowanych 499 bezrobotnych, z tego 228 osób to kobiety. Strukturę bezrobotnych na terenie Gminy przedstawia poniższa tabela.

TABELA 20: BEZROBOTNI W GMINIE MASŁÓW ZAREJESTROWANI W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W KIELCACH

Lata	Bezrobotni zarejestrowani z terenu Gminy Masłów			
	2012	2013	2014	Maj 2015
Ogółem	628	635	521	499
Kobiety	301	290	226	228
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	41	73	61	61
z prawem do zasiłku	185	105	81	64
w wieku 18-44 lat	460	469	383	369
pozostający bez pracy >12 m-cy	154	174	162	153

Źródło: Dane PUP w Kielcach na dzień 31.05.2015 r.

WYKRES 7: STRUKTURA BEZROBOCIA NA TERENIE GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

Źródło: Opracowanie własne EPRD Sp. z o.o. na podstawie danych PUP w Kielcach na dzień 31.05.2015r.

Dane przedstawione w powyższej tabeli ukazują znaczny spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kielcach. Związane jest to m.in. z powstawaniem nowych miejsc pracy na terenie Gminy, zakładaniem nowych podmiotów gospodarczych przez osoby uprzednio bezrobotne oraz podjęciem pracy w innych miejscowościach (w szczególności Kielcach), a także z emigracją zarobkową do krajów Unii Europejskiej.

Ze względu na dużą liczbę osób bezrobotnych oraz zgłaszane zapotrzebowanie przez nich od czerwca 2015 r. w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Masłowie działa Lokalny Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, tj. komórka organizacyjna Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach. Ideą LPIK jest świadczenie wielowymiarowego wsparcia w poszukiwaniu zatrudnienia niepracującym mieszkańcom Gminy Masłów poprzez:

- udostępnianie ofert pracy,
- udzielanie informacji o bieżących formach pomocy świadczonych przez urząd pracy i partnerów rynku pracy,

- pomoc w przygotowywaniu aplikacji na wybrane oferty pracy,
- prowadzenia zajęć aktywizacyjnych i szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy,
- dostęp do internetu i innych informacji istotnych przy poszukiwaniu zatrudnienia²².

2.7.2.3 DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Gmina Masłów do niedawna była gminą typowo rolniczą. Dochód z rolnictwa nie stanowi jednak obecnie jedynego źródła utrzymania. Wg danych GUS na terenie Gminy Masłów w roku 2014 było zarejestrowanych 1052 podmioty gospodarcze, w tym 904 to były osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Poniższa tabela obrazuje dynamikę zmian podmiotów gospodarczych pod względem sektorów i form prawnych oraz wzrost ilości osób prowadzących działalność gospodarczą na przełomie ostatnich lat. W tabeli uwzględniono wszystkie podmioty, jakie były zarejestrowane w poszczególnych latach, w tym działające aktywnie, wyrejestrowane i o zawieszonyj działalności.

TABELA 21: PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W GMINIE MASŁÓW

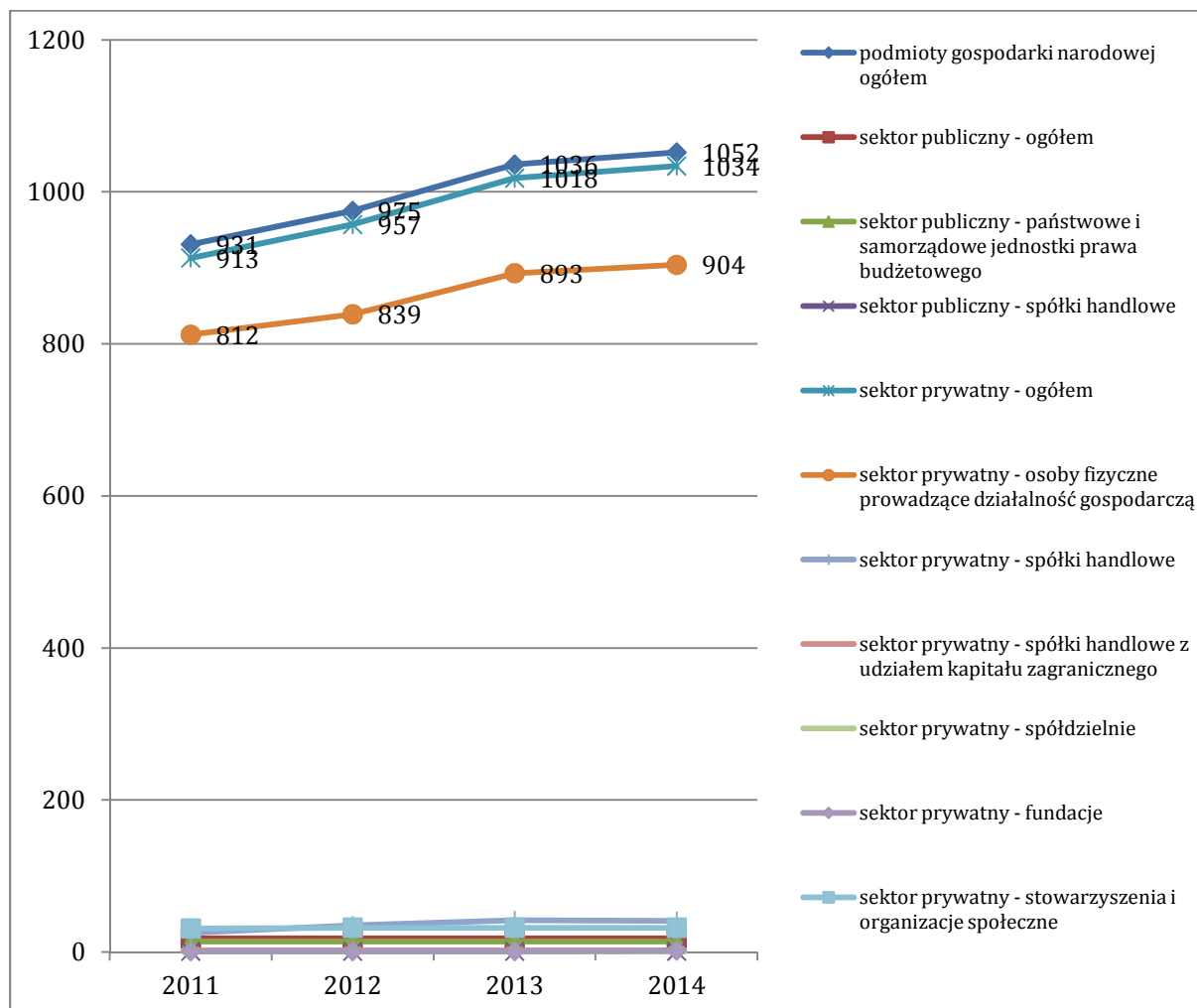
Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sektorów własnościowych	2002	2012	2013	2014
podmioty gospodarki narodowej ogółem	580	975	1036	1052
sektor publiczny - ogółem	19	18	18	18
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	14	14	14	14
sektor publiczny - spółki handlowe	2	1	1	1
sektor prywatny - ogółem	561	957	1018	1034
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	499	839	893	904
sektor prywatny - spółki handlowe	13	35	42	41
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	2	2	2	2
sektor prywatny - spółdzielnie	0	1	1	1
sektor prywatny - fundacje	1	1	1	2
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	19	32	32	32

Źródło: Dane GUS na dzień 31.12.2014 r.

²² Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masławie

WYKRES 8: STRUKTURA PRZEDSIĘBIORSTW NA TERENIE GMINY MASŁÓW W LATACH 2011 - 2013

Źródło: Opracowanie własne EPRD Sp. z o.o. na podstawie danych GUS na dzień 31.12.2014r.

Wielkości zawarte w tabeli oraz na wykresie ukazują trendy zmian w gospodarce w zakresie struktury własnościowej przedsiębiorstw. O ile liczba przedsiębiorstw w sektorze publicznym z roku na rok pozostaje na takim samym poziomie, o tyle w sektorze prywatnym odnotowuje stały dynamiczny wzrost w liczbie powstałych przedsiębiorstw.

Szczególnie widoczne jest to w tabeli porównując bieżące z roku 2014 dane dotyczące liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą do roku 2002, gdzie obecna wartość jest 2-krotnie wyższa niż w latach ubiegłych.

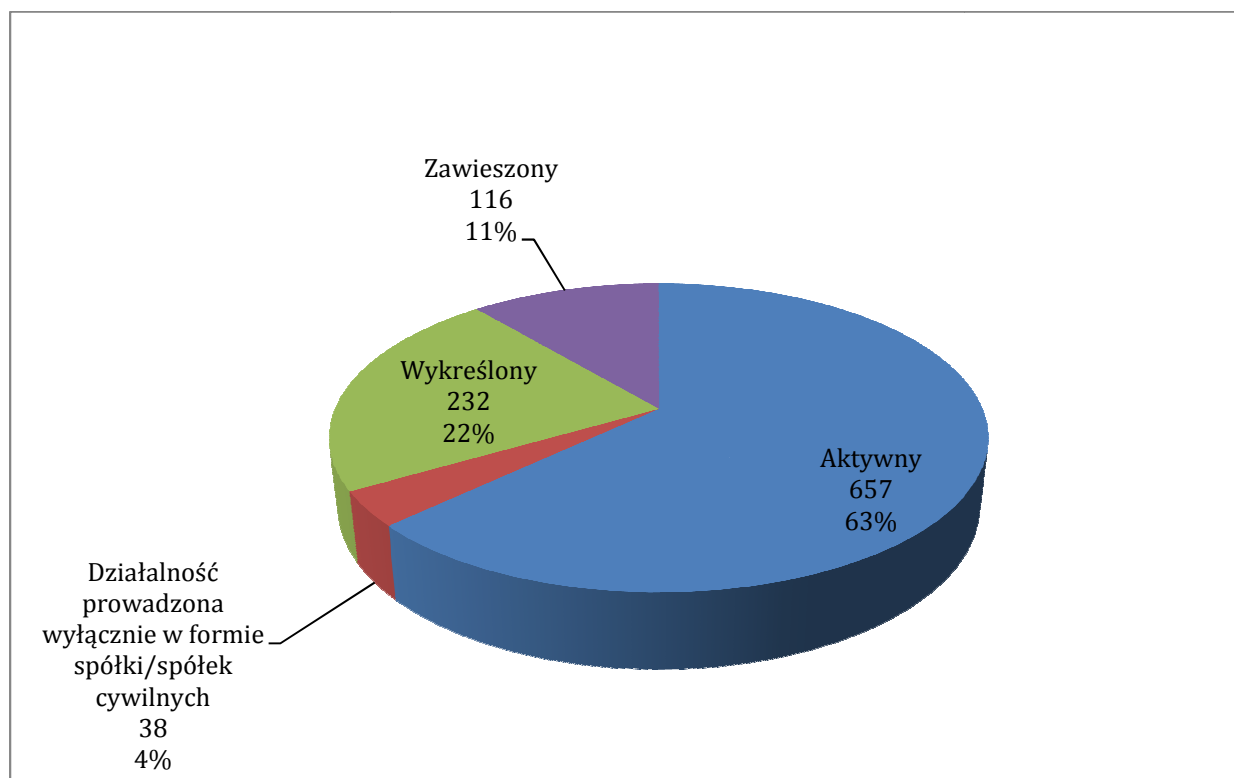

Tak duży wzrost liczby przedsiębiorstw świadczy o bardzo wysokim potencjale Gminy Masłów w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i należy się spodziewać, że przy utrzymaniu odpowiednich warunków, ten wzrost będzie nadal widoczny w latach kolejnych.

Niepokojącym równocześnie faktem jest, że liczba przedsiębiorstw w skali poszczególnych lat jest bardzo zmienna, tj. w obrębie danego roku znaczna część przedsiębiorstw zawiesza lub zamyka działalność.

Poniżej na wykresie przedstawiono liczbę przedsiębiorstw zarejestrowanych na dzień 09.07.2015r. z podziałem na przedsiębiorstwa działające aktywnie, zawieszono oraz które zakończyły swoją działalność.

WYKRES 9: STATUS PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWA NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Źródło: Opracowanie własne EPRD Sp. z o.o. na podstawie danych CEIDG na dzień 09.07.2014r.

Zgodnie z powyższym wykresem widać, że zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej tylko w samym roku 2015 zostały zamknięte 232 przedsiębiorstwa, a działalność 116 została zawieszona. Powyższe przedsiębiorstwa stanowią na chwilę obecnej ok. 33% wszystkich zarejestrowanych przedsiębiorstw na terenie Gminy Masłów.

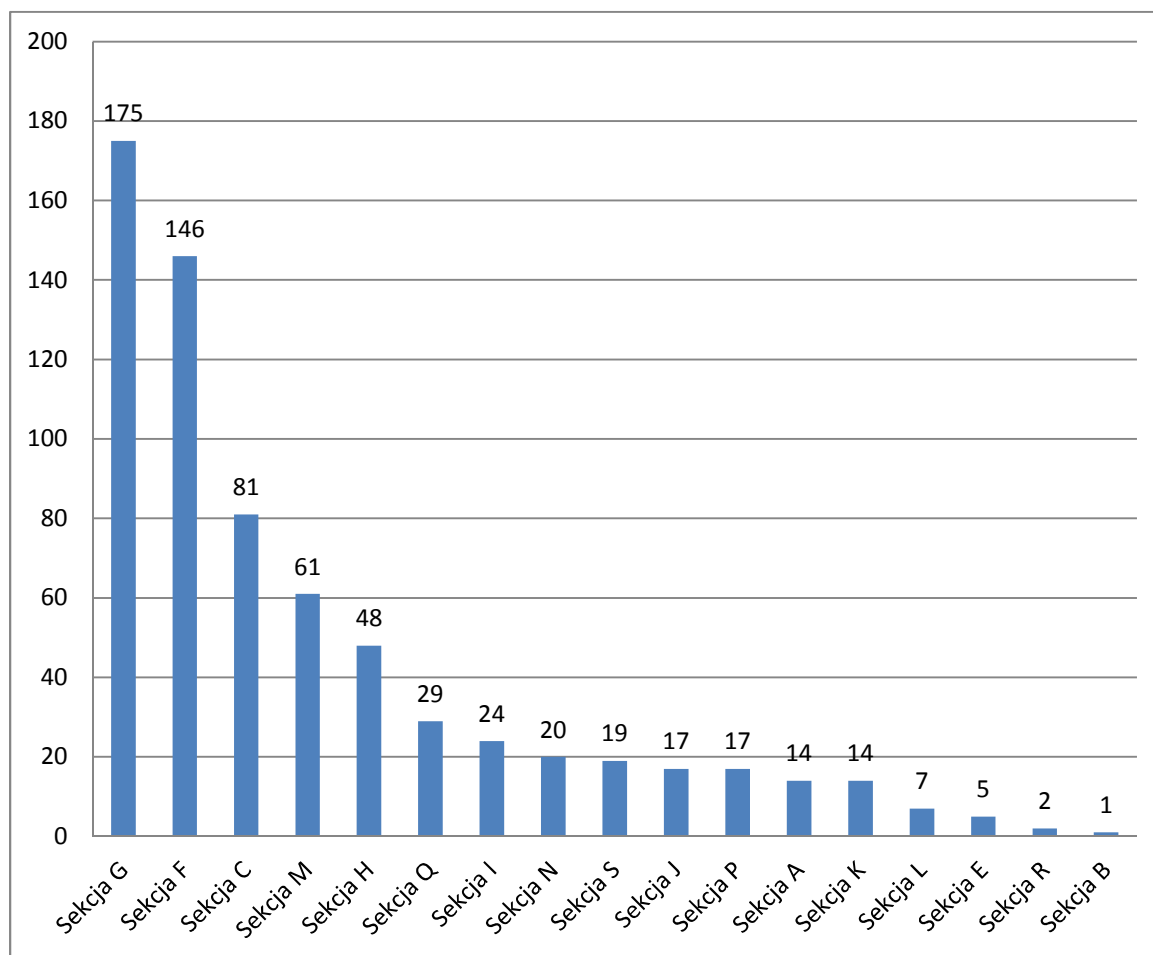

Do głównych przyczyn likwidacji i zawieszania działalności przedsiębiorstw można zaliczyć:

- niską opłacalność prowadzenia działalności, w tym trudności finansowe,
- wysokie koszty prowadzenia działalności, w tym opłaty, podatki, składki ZUS,
- często niewspółmiernie wysokie zaangażowanie w prowadzenie działalności do końcowych efektów działalności i zysków,
- duża konkurencja na rynku,
- niedostateczny marketing,
- zmiana miejsca prowadzenia działalności, w tym migracja zarobkowa.

Poniżej na wykresie przedstawiono liczbę przedsiębiorstw aktywnie działających na podstawie kodów PKD 2007 według częstotliwości występowania.

WYKRES 10: LICZBA PRZEDSIĘBIORSTW WG KODU SEKCJI PKD 2007 DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE GMINY MASŁÓW

Źródło: Opracowanie własne EPRD Sp. z o.o. na podstawie danych CEIDG na dzień 09.07.2014r.

Liczbę działających aktywnie podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Masłów przedstawia poniższa tabela, która zawiera szczegółowe oznakowanie dla poszczególnych sekcji PKD.

TABELA 22: PODMIOTY GOSPODARCZE WG SEKCJI PKD 2007 W GMINIE MASŁÓW

Sekcja PKD 2007	Liczba podmiotów
G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	175
F - Budownictwo	146
C - Przetwórstwo przemysłowe	81
M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	61
H - Transport i gospodarka magazynowa	48
Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	29
I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	24
N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	20
S - Pozostała działalność usługowa	19
J - Informacja i komunikacja	17
P - Edukacja	17
A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	14
K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	14
L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	7
E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	5
R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2
B - Górnictwo i wydobywanie	1
Razem	680

Źródło: Dane CEIDG na dzień 09.07.2015 r.

Ponad 1/4 wszystkich przedsiębiorstw z terenu Gminy Masłów stanowią przedsiębiorstwa zaklasyfikowane w PKD 2007 jako Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle i liczą one łącznie 175 firm. Kolejną sekcją PKD jest Budownictwo, które reprezentuje 146 przedsiębiorstw oraz Przetwórstwo – 81 przedsiębiorstw.

W chwili obecnej Gmina Masłów stara się rozwijać przedsiębiorczość poprzez pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych oraz wsparcie istniejących już na terenie Gminy przedsiębiorstw. W przyszłości planowane jest uruchomienie centrum przedsiębiorczości, które byłoby odpowiedzialne za wspieranie rozwoju działalności gospodarczych oraz wspomagało tworzenie zupełnie nowych przedsiębiorstw, w szczególności przez osoby młode wschodzące na rynek pracy.

2.7.3 ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Według klasyfikacji IUNG Puławy (Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy) Gmina Masłów zalicza się do trzech regionów glebowo-rolniczych, które charakteryzują się na ogół niską lub bardzo niską jakością gleb. Ponadto cechuje je znaczne rozdrobnienie (szerokość działki rolniczej nie przekracza kilkunastu metrów) oraz niski stopień kultury. W regionie tym przeważają kompleksy glebowe: 8 - pastewny mocny, 3 - pszenny wadliwy oraz (rzadziej) 2 - pszenny dobry (najlepsze gleby gminy skupiające się we wsiach; Masłów Pierwszy, Masłów Drugi i Mąchocice). W pozostałych regionach dominują silnie zakwaszone gleby piaszczyste lub gliniaste, zaliczane do kompleksów: 9 - pastewnego słabego oraz 6 i 7 (żytniego słabego i bardzo słabego), uznane obecnie się za nieekonomiczne w uprawie towarowej.

O niskiej jakości gleb świadczy również udział procentowy poszczególnych bonitacyjnych, który niekorzystnie odbiega od poziomu wojewódzkiego i krajowego.

Klasa gleb	Gmina	Województwo	Polska
I	0,0	3,2	0,5
II	0,0	9,2	3,3
U1a	2,1	13,4	10,4
IIIb	5,6	9,5	14,4
IVa	20,7	16,4	22,5
IVb	26,2	15,4	16,6
V	33,8	19,4	20,3
VI	11,0	12,5	11,1
VI z	0,7	1,0	0,9
Razem	100	100	100

Zadowolająca jest natomiast, ocena zanieczyszczenia powierzchniowej warstwy gleb użytków rolnych (0-20 cm) metalami ciężkim, co w powiązaniu z walorami krajobrazowymi wpływa na kształtowanie korzystnych warunków w aspekcie rozwoju turystyki.

Cechą struktury agrarnej w gminie jest jej duże rozdrobnienie, które praktycznie uniemożliwia osiągnięcie rynkowych standardów efektywności. Jak wynika z przeprowadzonego w roku 2010 Powszechnego Spisu Rolnego, rolnictwo w Gminie pełni jedynie funkcję uzupełniającą. Widoczny jest także brak obrotu ziemią rolniczą stanowiący warunek jej koncentracji w gospodarstwach rozwojowych. Jest to związane z jednej strony z bardzo niską opłacalnością produkcji rolniczej w tym obszarze oraz faktem, że duża część terenów rolniczych ze względu na bliskość miasta i atrakcyjność położenia przekwalifikowana zostaje na cele budownictwa mieszkaniowego. Od szeregu lat poszczególne miejscowości postrzegane są jako swoista "sypialnia Kielc". Ma to ścisły związek ze zmianą w procesach urbanistycznych, według

których w ostatnich latach następuje migracja ludności z dużych miast (w tym Kielce) na tereny podmiejskie. W tym zakresie Gmina prowadziła i prowadzić będzie politykę, której celem jest wykreowanie Gminy jako obszaru o zrównoważonym rozwoju ekspansji osiedleńczej stymulowanym kreowanym popytem gruntów budowlanych.

W związku z wdrażanymi programami dla rolnictwa i obszarów wiejskich finansowanymi w ramach Funduszy UE, w najbliższej perspektywie powinna w Gminie zostać enklawa kilku producentów rolnych, pozostali dotychczasowi "rolnicy" będą świadczyć usługi związane z obsługą rolnictwa lub turystyką.

Ze względu na strukturę gospodarstw rolnych w gminie znajdują się niezwykle malownicze, charakterystyczne jedynie dla województwa świętokrzyskiego tzw. „pasiaki świętokrzyskie”. Jest to szachownicowy układ długich i wąskich pól smużnych, o zróżnicowanej kolorystyce, związanej z różnorodnością upraw.

2.8 KAPITAŁ INSTYTUCJONALNO – DEMOKRATYCZNY

2.8.1 GMINA MASŁÓW

Gmina Masłów jest jednostką samorządu terytorialnego, działającą na mocy ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.). Zakres działań i zadania gminy zostały określone w ustawie. Do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy.

W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- ładu przestrzennego, gospodarki terenami i ochrony środowiska,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- lokalnego transportu zbiorowego,
- ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- gminnego budownictwa mieszkaniowego,

- oświaty, w tym szkół podstawowych, przedszkoli i innych placówek oświatowo-wychowawczych,
- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- kultury fizycznej, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- targowisk i hal targowych,
- zieleni gminnej i zadrzewień,
- cmentarzy gminnych,
- porządku publicznego i ochrony przeciwpożarowej,
- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej,
- promocji gminy,
- współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.),
- współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw²³.

2.8.2 URZĄD GMINY

Statut Gminy wskazuje, iż organami wykonującymi zadania Gminy są Wójt Gminy oraz Rada Gminy. Zgodnie ze statutem Rada wybiera ze swojego grona przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących. Do pomocy wykonywania swoich zadań Rada powołuje do życia komisje stałe i doraźne Rady. Komisje mają za zadanie pracę merytoryczną i koncepcyjną w zakresie spraw, dla których komisja została powołana. Organem wykonawczym jest Wójt Gminy Masłów.

Do zadań Wójta w szczególności należy:

- kierowanie Urzędem Gminy i organizowanie pracy Urzędu,
- przygotowywanie projektów uchwał Rady i określanie sposobu ich wykonania,
- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- wykonywanie budżetu,

²³ Źródło: Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.)

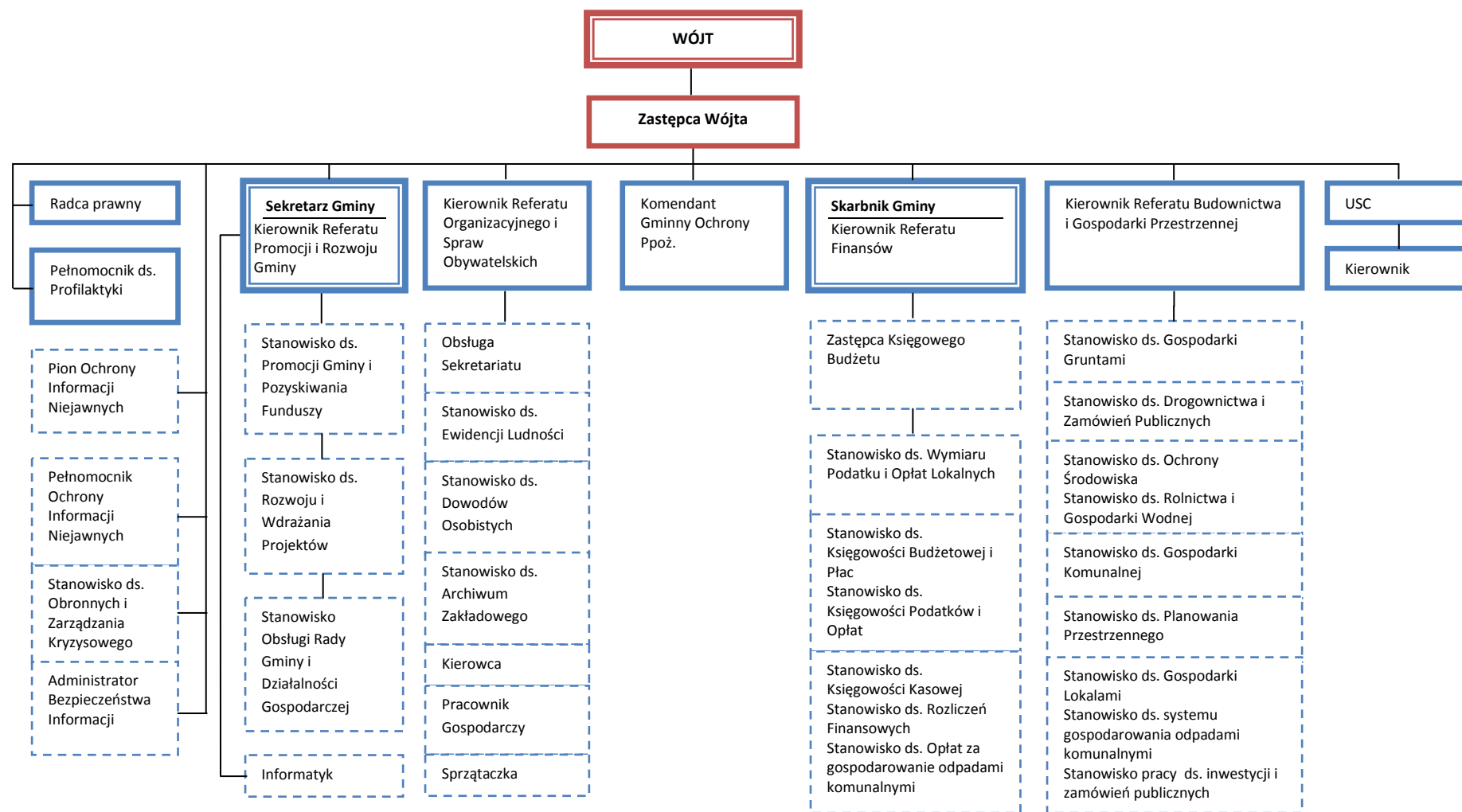

- kierowanie bieżącymi sprawami Gminy oraz reprezentowanie jej na zewnątrz,
- zatrudnianie i zwalnianie Kierowników Gminnych Jednostek Organizacyjnych,
- realizowanie wszelkich innych zadań i obowiązków wynikających z przepisów prawa.

Wójt wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy, który działa w oparciu o Regulamin Organizacyjny ustalony przez Wójta.

Poniższy schemat przedstawia strukturę organizacyjną Urzędu Gminy w Masławie.

RYSUNEK 11 SCHEMAT ORGANIZACYJNY URZĘDU GMINY W MASŁOWIE

Źródło: Statut Gminy Masłów, opracowanie własne EPRD Sp. z o.o.

2.8.3 DZIAŁANIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Na terenie Gminy Masłów działa obecnie 18 organizacji pozarządowych, w tym Gmina Masłów jest członkiem w 3 z nich. Działają one głównie na rzecz lokalnej społeczności, jak również niektóre z nich obejmują zasięgiem tereny spoza Gminy Masłów. Głównymi sferami zainteresowań stowarzyszeń jest pomoc społeczna, bezpieczeństwo publiczne, sport, kultura, przedsiębiorczość oraz inicjatywy lokalne.

Poniższa tabela przedstawia wykaz stowarzyszeń z terenu Gminy Masłów.

TABELA 23: WYKAZ STOWARZYSZEŃ Z TERENU GMINY MASŁÓW

Lp.	Nazwa	Miejscowość
1.	Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania – Wokół Łysej Góry”	ul. Partyzantów 3 26-004 Bieliny
2.	Stowarzyszenie Lokalna Organizacja Turystyczna „Partnerstwo Ziemi Świętego Krzyża”	ul. Rynek 15, 26-006 Nowa Słupia
3.	Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego	ul. Ściegiennego 2, 25-033 Kielce
4.	CARITAS Diecezji Kieleckiej	ul. Jana Pawła II 25-013 Kielce
5.	Ludowy Klub Sportowy „SKALNIK”	Wiśniówka 75 26-050 Zagnańsk
6.	Ochotnicza Straż Pożarna w Brzezinkach	Brzezinki 43 26-001 Masłów
7.	Ochotnicza Straż Pożarna w Woli Kopcowej	ul. Świętokrzyska 56 Wola Kopcowa 26-001 Masłów
8.	Ochotnicza Straż Pożarna w Mąchocicach Kapitulnych	Mąchocice Kapitulne 37 a 26-001 Masłów
9.	Ochotnicza Straż Pożarna w Masłowie	ul. księdza Józefa Marszałka 30 26-001 Masłów
10.	Ochotnicza Straż Pożarna w Ciekotach	Ciekoty 21 26-001 Masłów
11.	Stowarzyszenie „Partnerstwo i Rozwój”	Domaszowice 67 25-900 Kielce
12.	Stowarzyszenie Masłów Pierwszynfo – w likwidacji	Wola Kopcowa ul. Świętokrzyska 86 26-001 Masłów
13.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Mąchocice-Scholasteria i Ciekoty „Żeromszczyzna”	Mąchocice-Scholasteria 56 26-001 Masłów
14.	Świętokrzyskie Stowarzyszenie Agroturystyczne „W krainie latających czarownic”	Mąchocice Kapitulne 196 26-001 Masłów
15.	Masłowskie Stowarzyszenie Sportowe „KLONÓWKA”	Dolina Marczakowa 172 26-001 Masłów
16.	Stowarzyszenie Przedsiębiorców Gminy Masłów	Wola Kopcowa, ul. Świętokrzyska 86 26- 001 Masłów

17.	Stowarzyszenie Nowoczesna Gmina	Wola Kopcowa, ul. Świętokrzyska 86 26-001 Masłów
18.	Świętokrzyski Komitet Obrony Społecznej,	Domaszowice 79, 25-320 Kielce.

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Masłowie

Na szczególną uwagę zasługuje Stowarzyszenie Przedsiębiorców Gminy Masłów, którego zadaniem jest stworzenie na terenie Gminy Masłów klimatu przyjaznego dla rozwoju przedsiębiorczości, a tym samym rozwoju całej Gminy.

Główne cele działalności Stowarzyszenia:

- wsparcie i rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy,
- reprezentowanie i podejmowanie działań na rzecz przedsiębiorców, członków stowarzyszenia,
- aktywizacja i integracja przedsiębiorców,
- działania na rzecz poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej,
- promocja Gminy jako miejsca przyjaznego dla inwestorów,
- współdziałanie w tworzeniu planu rozwoju gospodarczego obszaru Gminy²⁴.

Stowarzyszenie prowadząc działalność od kilku lat aktywnie angażuje się w prowadzeniu działań na rzecz samych przedsiębiorców, a także poprzez szereg inicjatyw, stara się w porozumieniu z samorządem lokalnym wypracować najbardziej dogodne warunki dla rozwoju Gminy i jej mieszkańców.

2.8.4 KAPITAŁ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

2.8.4.1 PODSTAWY GOSPODARKI FINANSOWEJ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Główną cechą wieloletniego planu inwestycyjnego jest odniesienie kosztów planu inwestycyjnego do zdolności jego finansowania przez Gminę. Plan inwestycyjny może być finansowany ze źródeł wewnętrznych (budżet) oraz zewnętrznych (kredyty bankowe, obligacje komunalne, środki prywatne, budżet państwa, środki z budżetu Unii Europejskiej, inne zagraniczne środki pomocowe).

Planowanie wieloletnie umożliwia całościowe spojrzenie na kondycję finansową samorządu

w dłuższej perspektywie, zachęca do koncentracji zasobów, także finansowych, na istotnych przedsięwzięciach oraz unikania rozproszenia zasobów na realizacji

²⁴ Źródło: Strona internetowa <http://www.przedsiębiorcymaslow.pl>

zamierzeń o znikomym znaczeniu. Poprzez prezentowanie decydującym i mieszkańcom następstw budżetowych obecnie podejmowanych decyzji, planowanie wieloletnie pomaga ujawniać potencjalne „napięcia”, z jakimi mogą być skonfrontowane kolejne budżety.

Wśród zalet wieloletniego planowania finansowego w perspektywie kolejnych lat należy zwłaszcza wskazać bardziej racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi, zwiększenie wiarygodności polityki fiskalnej i dopasowanie do planowania na szczeblu unijnym.

Gospodarkę budżetową jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego regulują dwie podstawowe ustawy:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2009 nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 nr 157, poz. 1241 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. 2003 nr 203, poz. 1966 z późn. zm.).

Jednostki samorządowe zajmują się gromadzeniem i wydatkowaniem publicznych środków finansowych. Celem finansów samorządowych jest zgromadzenie takiej ilości środków finansowych, która będzie wystarczająca na zaspokojenie stale rosnącego zapotrzebowania na usługi publiczne i społeczne. Z punktu widzenia strumienia pieniądza, którym dysponuje jednostka samorządu terytorialnego, zarządzanie finansami jest to proces regulowania i kierowania pozyskiwaniem źródeł finansowania działalności bieżącej i inwestycyjnej oraz ich inwestowanie w składniki majątkowe w sposób pozwalający na realizację celów oraz kierunków działań określonych w strategii.

Wielkość zasobów finansowych jednostek samorządu terytorialnego zależy od czynników zewnętrznych (egzogonicznych), niezależnych od jednostki oraz od czynników wewnętrznych (endogenicznych) zależnych od jednostki.

Do pierwszej grupy czynników zalicza się wielkość i położenie, zasady podziału zadań i środków publicznych pomiędzy centralne i samorządowe organy władzy i administracji publicznej a także zakres samodzielności finansowej jednostki.

Do czynników wewnętrznych zalicza się poziom aktywności jednostki w zakresie pozyskiwania dochodów budżetowych, w tym przede wszystkim kształtowania źródeł dochodów własnych i dochodów transferowych (dotacji celowych, subwencji ogólnych) oraz dochodów z bezzwrotnych i zwrotnych poza budżetowych źródeł finansowania.

Do istotnych czynników wewnętrznych zalicza się również jakość zarządzania finansami jednostki.

2.8.4.2 AKTUALNA SYTUACJA FINANSOWA GMINY MASŁÓW

Gmina realizuje zadania publiczne o charakterze administracyjnym oraz społeczno – socjalnym przekazane lub zlecone przez państwo oraz prowadzi działalność w sferze gospodarczej np. realizuje inwestycje. Zadania publiczne finansowane są ze środków przekazanych z budżetu państwa. Zadania gospodarcze finansowane są z dochodów własnych, z nadwyżki budżetowej z lat poprzednich, ze sprzedaży majątku, z dotacji celowych oraz emisji obligacji, kredytów, pożyczek zaciąganych w bankach i innych instytucjach finansowych.

Analizę przeprowadzono na podstawie zestawień realizacji budżetów w latach 2012 – 2014 oraz planów na 2015 rok. W trakcie analizy poszukiwano głównie źródeł dochodów i wydatków gminy.

Dane dotyczące realizacji budżetu Gminy Masłów w latach 2012-2014 przedstawia poniższa tabela.

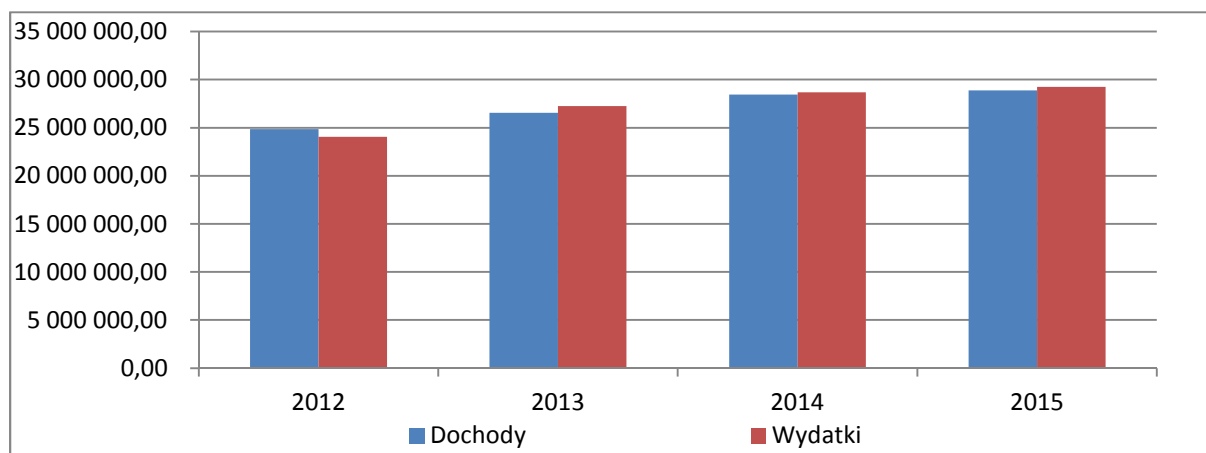
TABELA 24: BUDŻET GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

Wyszczególnienie	Wykonanie			Plan
	2012	2013	2014	2015
Dochody	24 840 050,86	26 558 807,49	28 431 295,28	28 893 245,00
Wydatki	24 037 889,65	27 245 679,94	28 671 000,29	29 249 362,00
Nadwyżka / deficyt	802 161,21	-686 872,45	-239 705,01	-356 117,00

Źródło: Opracowano własne na podstawie budżetu Gminy Masłów

WYKRES 11: ZESTAWIENIE DOCHODÓW I WYDATKÓW BIEŻĄCYCH GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2014

Źródło: Opracowano własne

Z powyższego wynika, iż Gmina Masłów w kolejnych latach zwiększała dochody oraz wydatki. W 2013 roku dochody Gminy wzrosły o 6,92% w stosunku do dochodów osiągniętych w 2012 roku, a w 2014 roku o 7,05% w stosunku do dochodów w 2013 roku. Planuje się, iż w 2015 roku dochody wzrosną o ok. 1,62% w stosunku do roku 2014.

W 2013 roku wydatki ogółem wzrosły o ponad 13,34% w stosunku do 2012 roku, a w 2014 o 5,23% w stosunku do wydatków z 2013 roku. Planuje się, iż wydatki w 2015 roku wzrosną o 2,02% w stosunku do roku 2014.

Wzrost kosztów w 2013 roku znacznie przewyższył wzrost dochodów. Sytuacja taka spowodowała powstanie deficytu w 2013 roku. Warto nadmienić, iż Gmina w 2012 roku odnotowała nadwyżkę finansową na poziomie ponad 800.000,00 zł.

W 2014 roku Gmina ograniczyła deficyt do poziomu 239.705,01 zł. Planuje się, iż (niestety) w 2015 roku deficyt będzie większy niż w 2014 roku.

W 2012 roku zaplanowane na poziomie 25.510.992,99 zł dochody ogółem budżetu Gminy Masłów zrealizowano w wysokości 24.840.050,86 zł, co stanowi 97,37% wykonania.

Dochody bieżące w 2012 roku planowano na poziomie: 23.715.054,00 zł a faktycznie zrealizowano dochody na poziomie: 24.186.698,79 zł (wykonano: 101,99%).

Dochody majątkowe w 2012 roku planowano na poziomie: 1.795.938,00 zł a faktycznie zrealizowano dochody majątkowe na poziomie: 653.352,07 zł (wykonano: 36,38%).

Poprawa kondycji finansowej lokalnych podmiotów gospodarczych oraz gospodarki państwa pozytywnie wpłynęły na wykonanie zaplanowanych wpływów, głównie z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych – dochody z tego tytułu zrealizowano na poziomie 103,37% w stosunku do planu, co stanowiło 45,16% dochodów ogółem wykonanych w 2012 roku (w roku 2012 odnotowano wzrost wskaźnika PKB w Polsce).

Głównym źródłem dochodów Gminy Masłów w 2012 roku były następujące pozycje:

- 1) Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem: 11.218.461,99 zł (plan: 10.852.728,00 zł; wykonanie: 103,37%), co stanowiło 45,16% wszystkich dochodów;
- 2) Subwencje: 7.693.437,82 zł (plan: 7.590.797,00 zł; wykonanie: 101,35%), co stanowiło 30,97% wszystkich dochodów;
- 3) Dotacje z budżetu państwa na pomoc społeczną: 4.019.744,94 zł (plan: 4.042.969,00 zł; wykonanie: 99,43%), co stanowiło 16,18% wszystkich dochodów;
- 4) Pozostałe dochody: 1.908.406,11 zł (plan: 2.579.347,25 zł; wykonanie: 73,99%), co stanowiło 7,68% wszystkich dochodów.

W 2013 roku zaplanowane na poziomie 28.602.774,00 zł dochody budżetu Gminy Masłów zrealizowano w wysokości 26.558.807,49 zł, co stanowi 92,85%.

Dochody bieżące w 2013 roku planowano na poziomie 25.363.923,10 zł a faktycznie zrealizowano dochody bieżące na poziomie 25.307.199,00 zł (wykonano: 99,78%).

Dochody majątkowe w 2013 roku planowano na poziomie 3.239.851,00 zł a faktycznie zrealizowano dochody majątkowe na poziomie 1.251.508,49 zł (wykonano: 38,63%).

Głównym źródłem dochodów Gminy Masłów w 2013 roku były następujące pozycje:

- 1) Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem: 11.789.123,12 zł (plan: 11.717.860,00 zł; wykonanie: 100,61%), co stanowiło 44,39% wszystkich dochodów;
- 2) Subwencje: 7.998.501,57 zł (plan: 7.963.043,00 zł; wykonanie: 100,45%), co stanowiło 30,12% wszystkich dochodów;

- 3) Dotacje z budżetu państwa na pomoc społeczną: 4.149.943,06 zł (plan: 4.226.863,00 zł; wykonanie: 98,18%), co stanowiło 15,63% wszystkich dochodów;
- 4) Pozostałe dochody: 2.621.239,74 zł (plan: 4.665.206,35 zł; wykonanie: 56,19%), co stanowiło 9,87% wszystkich dochodów.

W 2014 roku zaplanowane na poziomie 29.217.124,09 zł dochody budżetu Gminy Masłów zrealizowano w wysokości 28.431.295,28 zł, co stanowi 97,31%.

Dochody bieżące w 2014 roku planowano na poziomie 26.599.401,09 zł a faktycznie zrealizowano dochody bieżące na poziomie 27.038.635,93 zł (wykonano: 101,65%).

Dochody majątkowe w 2014 roku planowano na poziomie 2.517.723,00 zł a faktycznie zrealizowano dochody majątkowe na poziomie 1.392.659,35 zł (wykonano: 53,20%).

Głównym źródłem dochodów Gminy Masłów w 2014 roku były następujące pozycje:

- 1) Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem: 13.213.560,20 zł (plan: 12.744.724,00 zł; wykonanie: 103,68%), co stanowiło 46,48% wszystkich dochodów;
- 2) Subwencje: 7.718.031,22 zł (plan: 7.652.437,00 zł; wykonanie: 100,86%), co stanowiło 27,15% wszystkich dochodów;
- 3) Dotacje z budżetu państwa na pomoc społeczną: 4.371.388,37 zł (plan: 4.360.382,58 zł; wykonanie: 100,25%), co stanowiło 15,38% wszystkich dochodów;
- 4) Pozostałe dochody: 3.128.318,49 zł (plan: 3.927.647,30 zł; wykonanie: 79,65%), co stanowiło 11,00% wszystkich dochodów.

W 2015 roku planuje się, iż Gmina osiągnie dochody na poziomie 28.893.245,00 zł dochody budżetu.

Dochody bieżące w 2015 roku zaplanowano na poziomie 26.590.579,00 zł, a dochody majątkowe zaplanowano na poziomie 2.302.666,00.

Głównym źródłem dochodów Gminy Masłów w 2015 roku będą (wg planów) następujące pozycje:

- 1) Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem: 13.843.670,00 zł, co będzie stanowiło 47,91% wszystkich dochodów;
- 2) Subwencje: 7.719.562,00 zł, co będzie stanowiło 27,41% wszystkich dochodów;
- 3) Dotacje z budżetu państwa na pomoc społeczną: 3.576.827,00 zł, co będzie stanowiło 12,38% wszystkich dochodów;
- 4) Pozostałe dochody: 3.553.178,00 zł, co będzie stanowiło 12,30% wszystkich dochodów.

W 2012 roku zaplanowane na poziomie 27.300.648,00 zł wydatki ogółem budżetu Gminy Masłów zrealizowano w wysokości 24.037.889,05 zł, co stanowi 88,05% wykonania.

Wydatki bieżące w 2012 roku planowano na poziomie: 23.582.080,00 zł a faktyczne wydatki osiągnęły poziom: 21.786.037,87 zł (wykonano: 92,38%).

Wydatki majątkowe w 2012 roku planowano na poziomie: 3.718.568,00 zł a faktyczne wydatki osiągnęły poziom: 2.251.851,78 zł (wykonano: 60,56%).

Głównym źródłem wydatków Gminy Masłów w 2012 roku były następujące pozycje:

- 1) Oświata i wychowanie: 10.860.611,16 zł (plan: 11.668.309,00 zł; wykonanie: 93,08%) co stanowiło 45,18% wszystkich wydatków;
- 2) Pomoc społeczna: 4.732.124,13 zł (plan: 4.852.369,00 zł; wykonanie: 97,52%), co stanowiło 19,69% wszystkich wydatków;
- 3) Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego: 1.571.167,00 zł (plan: 2.057.217,00 zł; wykonanie: 76,67%) co stanowiło 6,54% wszystkich wydatków;
- 4) Transport i łączność: 1.228.742,00 zł (plan: 1.548.292,00 zł; wykonanie: 79,36%) co stanowiło 5,11% wszystkich wydatków;
- 5) Gospodarka komunalna i ochrona środowiska: 981.457,65 zł (plan: 1.110.915,00 zł; wykonanie: 88,35%) co stanowiło 4,08% wszystkich wydatków;
- 6) Pozostałe wydatki: 981.457,65 zł (plan: 4.663.786,79 zł; wykonanie: 79,92%), co stanowiło 19,40% wszystkich wydatków.

W 2013 roku zaplanowane na poziomie 31.933.241,10 zł wydatki ogółem budżetu Gminy Masłów zrealizowano w wysokości 27.245.679,94 zł, co stanowi 85,32% wykonania.

Wydatki bieżące w 2013 roku planowano na poziomie: 25.226.667,10 zł a faktyczne wydatki osiągnęły poziom: 22.974.990,42 zł (wykonano: 91,07%).

Wydatki majątkowe w 2013 roku planowano na poziomie: 6.706.574,00 zł a faktyczne wydatki osiągnęły poziom: 4.270.689,52 zł (wykonano: 63,68%).

Głównym źródłem wydatków Gminy Masłów w 2013 roku były następujące pozycje:

- 1) Oświata i wychowanie: 11.088.890,13 zł (plan: 11.908.235,00 zł; wykonanie: 93,12%) co stanowiło 40,70% wszystkich wydatków;
- 2) Pomoc społeczna: 5.422.384,08 zł (plan: 5.639.776,00 zł; wykonanie: 96,15%), co stanowiło 19,90% wszystkich wydatków;
- 3) Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego: 1.379.165,34 zł (plan: 2.726.443,00 zł; wykonanie: 50,58%) co stanowiło 5,06% wszystkich wydatków;
- 4) Transport i łączność: 3.496.502,23 zł (plan: 4.029.371,00 zł; wykonanie: 86,78%) co stanowiło 12,83% wszystkich wydatków;
- 5) Gospodarka komunalna i ochrona środowiska: 784.672,93 zł (plan: 1.090.053,00 zł; wykonanie: 71,98%) co stanowiło 2,88% wszystkich wydatków;
- 6) Pozostałe wydatki: 5.074.065,23 zł (plan: 6.539.363,10 zł; wykonanie: 77,59%), co stanowiło 19,62% wszystkich wydatków.

W 2014 roku zaplanowane na poziomie 32.698.343,82 zł wydatki ogółem budżetu Gminy Masłów zrealizowano w wysokości 28.670.252,82 zł, co stanowi 87,68% wykonania.

Wydatki bieżące w 2014 roku planowano na poziomie: 25.810.086,09 zł a faktyczne wydatki osiągnęły poziom: 23.527.056,66 zł (wykonano: 91,15%).

Wydatki majątkowe w 2014 roku planowano na poziomie: 6.888.257,00 zł a faktyczne wydatki osiągnęły poziom: 5.143.196,16 zł (wykonano: 74,67%).

Głównym źródłem wydatków Gminy Masłów w 2014 roku były następujące pozycje:

- 1) Oświata i wychowanie: 10.811.067,76 zł (plan: 11.545.261,00 zł; wykonanie: 93,64%) co stanowiło 37,71% wszystkich wydatków;
- 2) Pomoc społeczna: 5.217.854,19 zł (plan: 5.503.062,58 zł; wykonanie: 94,82%), co stanowiło 18,20% wszystkich wydatków;
- 3) Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego: 1.591.123,78 zł (plan: 2.657.430,00 zł; wykonanie: 59,87%) co stanowiło 5,55% wszystkich wydatków;
- 4) Transport i łączność: 3.605.679,01 zł (plan: 4.000.251,00 zł; wykonanie: 90,14%) co stanowiło 12,58% wszystkich wydatków;
- 5) Gospodarka komunalna i ochrona środowiska: 1.392.845,05 zł (plan: 1.606.100,00 zł; wykonanie: 86,72%) co stanowiło 4,86% wszystkich wydatków;
- 6) Pozostałe wydatki: 6.051.683,03 zł (plan: 7.386.238,51 zł; wykonanie: 81,93%), co stanowiło 21,11% wszystkich wydatków.

W 2015 roku planuje się, iż Gmina poniesie wydatki ogółem na poziomie 29.249.362,00 zł.

Wydatki bieżące w 2015 roku zaplanowano na poziomie 25.692.056,00 zł, a wydatki majątkowe zaplanowano na poziomie 3.557.306,00.

Głównym źródłem wydatków Gminy Masłów w 2015 roku będą (wg planów) następujące pozycje:

- 1) Oświata i wychowanie: 11.958.072,00 zł, co będzie stanowiło 40,88% wszystkich wydatków;
- 2) Pomoc społeczna: 5.095.512,00 zł, co będzie stanowiło 17,42% wszystkich wydatków;
- 3) Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego: 1.454.978,00 zł, co będzie stanowiło 4,97% wszystkich wydatków;
- 4) Transport i łączność: 3.062.611,00 zł, co będzie stanowiło 10,47% wszystkich wydatków;
- 5) Gospodarka komunalna i ochrona środowiska: 1.785.225,00 zł, co będzie stanowiło 6,10% wszystkich wydatków;
- 6) Pozostałe wydatki: 5.892.964,03 zł, co będzie stanowiło 20,15% wszystkich wydatków.

W tabeli poniżej przedstawiono syntetyczne zestawienie realizacji dochodów i wydatków Gminy Masłów w latach 2012 – 2015:

TABELA 25: REALIZACJA BUDŻETU GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 – 2015

L.p.	Wyszczególnienie	2012			2013			2014			2015		
		Plan	Wykonanie	%	Plan	Wykonanie	%	Plan	Wykonanie	%	Plan	Wykonanie	%
1	Dochody ogółem	25 510 992,00	24 840 050,86	97,37%	28 602 774,00	26 558 807,49	92,85%	29 217 124,09	28 431 295,28	97,31%	28 893 245,00	0,00	0,00%
1.1	Dochody bieżące	23 715 054,00	24 186 698,79	101,99%	25 363 923,10	25 307 299,00	99,78%	26 599 401,09	27 038 635,93	101,65%	26 590 579,00	0,00	0,00%
1.2	Dochody majątkowe	1 795 938,00	653 352,07	36,38%	3 239 851,00	1 251 508,49	38,63%	2 617 723,00	1 392 659,35	53,20%	2 302 666,00	0,00	0,00%
2	Wydatki ogółem	27 300 648,00	24 037 889,65	88,05%	31 933 241,10	27 245 679,94	85,32%	32 698 343,09	28 670 252,82	87,68%	29 249 362,00	0,00	0,00%
2.1	Wydatki bieżące	23 582 080,00	21 786 037,87	92,38%	25 226 667,10	22 974 990,42	91,07%	25 810 086,09	23 527 056,66	91,15%	25 692 056,00	0,00	0,00%
2.2	Wydatki majątkowe	3 718 568,00	2 251 851,78	60,56%	6 706 574,00	4 270 689,52	63,68%	6 888 257,00	5 143 196,16	74,67%	3 557 306,00	0,00	0,00%

Źródło: Opracowano własne na podstawie sprawozdań Gminy Masłów

Jak wynika z powyższej tabeli, na podstawie procentowej realizacji założonych budżetów, Gmina Masłów bezpiecznie szacuje zarówno swoje dochody jak i wydatki, co niewątpliwie wpływa na jej stabilność finansową.

W tabeli poniżej zaprezentowano syntetyczną analizę dochodów i wydatków w latach 2012 – 2015:

TABELA 26: ANALIZA DOCHODÓW I WYDATKÓW GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 – 2015

L.p.	Analiza dochodów i wydatków	Struktura % (udział)				Zmiana % (rok / rok)			
		2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
1	Dochody ogółem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	106,92%	107,05%	101,62%
1.1	Dochody bieżące	97,37%	95,29%	95,10%	92,03%	100,00%	104,63%	106,84%	98,34%
1.2	Dochody majątkowe	2,63%	4,71%	4,90%	7,97%	100,00%	191,55%	111,28%	165,34%
2	Wydatki ogółem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	113,34%	105,23%	102,02%
2.1	Wydatki bieżące	90,63%	84,33%	82,06%	87,84%	100,00%	105,46%	102,40%	109,20%
2.2	Wydatki majątkowe	9,37%	15,67%	17,94%	12,16%	100,00%	189,65%	120,43%	69,17%

Źródło: Opracowano własne na podstawie sprawozdań Gminy Masłów

Z powyższego wynika, iż Gmina, systematycznie w badanych latach zwiększała dochody bieżące oraz dochody majątkowe (obserwuje się znaczący wzrost dochodów majątkowych – realizacja wielu projektów w perspektywie finansowania 2007 – 2013).

Gmina także zwiększała wydatki w badanych latach (wzrost przede wszystkim wydatków majątkowych).

Mimo, iż w latach 2013 – 2014 i w planach na 2015 rok wydatki ogółem przewyższają dochody ogółem to procentowe wartości realizacji planów budżetowych wskazują jednak, że Gmina wcześniej planowała takie zależności (była świadoma zwiększenia wydatków na rzecz przede wszystkim realizacji inwestycji).

Wydatki ogółem w 2014 roku wzrosły w stosunku do roku 2012 o ok. 19,27%.

W 2014 roku ponad 2-krotnie wzrosły wydatki majątkowe (inwestycyjne w stosunku do 2012 roku), w 2015 roku planuje się, iż wydatki majątkowe będą niższe niż te poniesione w 2014 roku.

Wydatki bieżące mają zazwyczaj charakter powtarzalny i liniowy. W badanym okresie stanowiły one od 82,06% do 90,63% wydatków ogółem, co oznacza że pozostałe 9,37% do 17,94% to wydatki majątkowe, przeznaczane głównie na inwestycje.

Wydatki majątkowe średnio stanowiły 14,33% wszystkich wydatków, co oznacza duży udział – co siódmą złotówkę Gmina wydawała na cele inwestycyjne. Może, to świadczyć o dbałości Gminy o własny rozwój i w przyszłości powinno się przełożyć na wzrost jakości życia społeczności lokalnej.

Analiza dynamiki wykazuje, iż wydatki bieżące charakteryzują się zdecydowanie niższą stopą wzrostu niż dochody bieżące. W ciągu trzech lat wydatki bieżące wzrosły o 7,99%, co w zderzeniu z dynamiką dochodów bieżących na poziomie 11,79% oznacza wyraźne zwiększenie zasobów finansowych Gminy Masłów. Warto wspomnieć fakt, iż gdy zestawia się wzrost wydatków bieżących z inflacją, okazuje się, że realny przyrost wydatków wyniósł w tym czasie ok. 5,5%.

Analizując wzajemne relacje między dochodami i wydatkami, można wykazywać pozytywne i negatywne trendy dysponowaniu zasobami Gminy. Ponadto połączenie wskaźników strukturalnych z analizą dynamiki zmian, pomaga ukazać ogólny obraz sytuacji budżetu danej JST. Zestawienie wzajemnych zależności między analogicznymi grupami dochodów i wydatków prezentuje wykres poniżej. Widać na nim wyraźnie, że dochody bieżące charakteryzowały się wyższą dynamiką niż wydatki bieżące na przełomie lat 2013 – 2014, natomiast dynamika zmian wzrostowych w latach 2012 – 2013 była na mniej więcej podobnym poziomie (z niewielką przewagą na rzecz wydatków bieżących).

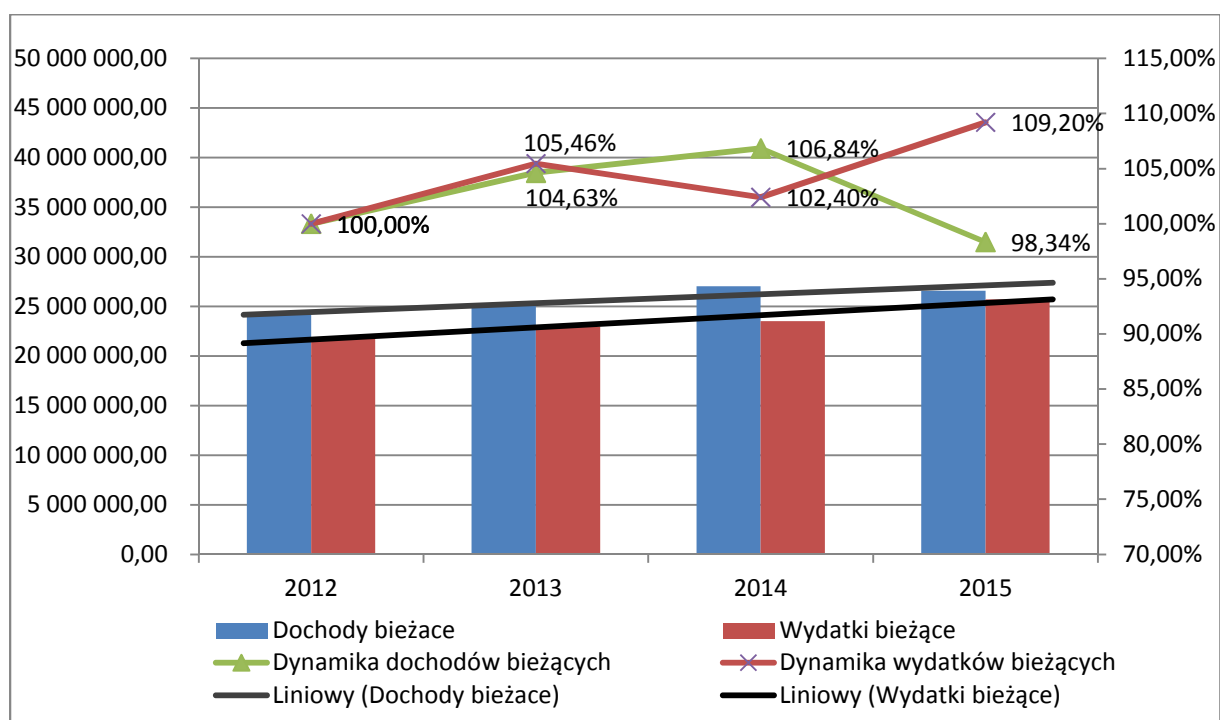
W planach 2015 roku Gmina planuje, iż dynamika wzrostu wydatków bieżących będzie większa, ponieważ Gmina planuje, iż w 2015 roku spadną dochody bieżące (w stosunku do 2014 roku).

Warto podkreślić, iż Gmina w badanych latach zrealizowała nadwyżkę dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi. W 2014 roku nadwyżka była największa i osiągnęła poziom: 3.511,579.27 zł i była wyższa o ponad 50,56% niż w 2013 roku. Planuje się, iż w 2015 roku nadwyżka dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi nie będzie już na tak wysokim poziomie i spadnie w stosunku do roku 2014.

Analizując okres 2012 – 2015 w Gminie wyraźnie wzrosły zasoby finansowe, a w ślad za tym zwiększyła się ilość środków do wykorzystania na inwestycje i spłatę zobowiązań.

WYKRES 12: POZIOM I DYNAMIKA DOCHODÓW ORAZ WYDATKÓW BIEŻĄCYCH W LATACH 2012 - 2015

Źródło: Opracowano własne na podstawie sprawozdań Gminy Masłów

W 2012 roku Gmina planowała, iż deficyt osiągnie poziom 1.789.656,00 zł, a faktycznie osiągnęła nadwyżkę budżetową na poziomie 802.161,21 zł.

W 2013 roku Gmina planowała, iż deficyt będzie na poziomie 3.330.467,10 zł, a faktyczny deficyt osiągnął poziom 686.872.45 zł.

W 2014 roku Gmina planowała, iż deficyt będzie na poziomie 3.481.219,00 zł, a faktycznie deficyt osiągnął poziom 238.957,54 zł.

W 2015 roku Gmina planuje deficyt na poziomie 356.117,00 zł.

Deficyt został lub zostanie sfinansowany z zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Szczegółowa analiza dochodów i wydatków została zaprezentowana w załącznikach AF do niniejszego opracowania.

2.8.4.3 SZCZEGÓŁOWA ANALIZA DOCHODÓW GMINY MASŁÓW

Szczegółowe źródła dochodów gminy określa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Do najważniejszych źródeł z jakich pochodzą pieniądze w budżecie można zaliczyć:

- 1) Dochody własne – gromadzone na podstawie różnych ustaw, wpływają głównie od mieszkańców w formie podatków i opłat, ze sprzedaży majątku gminy, z jego najmu i dzierżawy, część otrzymywana jest z Urzędów Skarbowych, dla których gminy pobierają niektóre podatki oraz z Ministerstwa Finansów, które przekazuje środki pieniężne z pobranych podatków dochodowych.
- 2) Subwencje – są to bezzwrotne środki należne gminie z budżetu państwa, otrzymywane z Ministerstwa Finansów na określone cele, np. subwencja oświatowa.
- 3) Dotacje – środki, które Gmina otrzymuje z budżetu państwa za pośrednictwem instytucji publicznych. Dotacje mają ściśle określone przeznaczenie i można je wydać tylko na wskazany cel, nie można nimi dowolnie dysponować. Z otrzymanych dotacji Gmina musi się rozliczyć. Niewykorzystana kwota dotacji zostaje zwrócona właściwej instytucji.
- 4) Środki pomocowe i inne – to dotacje pochodzące z budżetu UE oraz innych źródeł zagranicznych. Są to środki przyznawane w celu realizacji programów społecznych i inwestycji w ramach projektów unijnych.

Tabela poniżej przedstawia szczegółową analizę dochodów Gminy Masłów:

TABELA 27: SZCZEGÓŁOWA ANALIZA DOCHODÓW GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

L.p.	Szczegółowa analiza dochodów Gminy Masłów	Wykonanie			Plan
		2012	2013	2014	2015
1	Dochody podatkowe	5 028 550,41	5 067 724,85	5 224 820,55	5 780 403,00
1.1	Podatek od nieruchomości	3 840 463,73	4 043 692,37	4 242 649,60	4 872 748,00
1.2	Podatek rolny	268 060,73	287 074,67	314 521,57	316 057,00
1.3	Podatek leśny	77 037,12	77 346,85	71 890,49	110 566,00
1.4	Podatek od środków transportowych	220 430,92	204 439,40	183 001,30	206 022,00
1.5	Podatek od czynności cywilnoprawnych	398 791,20	296 778,00	305 584,00	207 000,00
1.6	Podatek od spadków i darowizn	31 086,00	81 269,00	27 668,66	25 000,00
1.7	Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej	24 380,35	29 746,09	26 440,93	28 000,00
1.8	Odsetki od podatków lokalnych, należności i różne opłaty	168 300,36	47 378,47	53 064,00	15 010,00
2	Wpływy z opłat	513 978,16	870 802,78	1 271 875,50	1 211 533,00
2.1	Opłata skarbową	29 955,00	22 086,00	23 565,60	24 000,00
2.2	Opłata eksploatacyjna	304 616,40	309 553,34	405 969,60	370 000,00
2.3	Opłata targowa	391,00	0,00	48,00	200,00
2.4	Opłaty za zezwolenia na sprzedaż alkoholu	116 124,77	163 805,20	152 236,61	145 000,00
2.5	Opłaty inne	28 933,98	374 918,30	689 926,97	656 515,00
2.6	Odsetki	33 957,01	439,94	128,72	15 818,00
3	Udział w podatkach budżetu państwa	5 675 818,05	5 854 951,92	6 730 089,18	6 861 542,00
3.1	Podatek dochodowy od osób fizycznych	5 470 876,00	5 860 928,00	6 668 949,00	6 811 542,00
3.2	Podatek dochodowy od osób prawnych	204 942,05	-5 976,08	61 140,18	50 000,00
4	Dochody z majątku Gminy	364 009,47	189 336,18	294 810,21	1 056 702,00
4.1	Dywidendy	115,37	567,37	0,00	600,00
4.2	Dzierżawa i najem składników majątkowych	123 097,96	98 215,53	101 568,67	106 775,00
4.3	Wpływy z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	103 049,70	17 219,50	29 514,01	17 219,00
4.4	Wpływy z tyt. odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	113 780,49	68 695,00	161 323,77	931 000,00
4.5	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	551,85	3 043,90	597,30	0,00
4.6	Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości	23 414,10	1 594,88	1 806,46	1 108,00
5	Subwencje z budżetu państwa	7 495 142,00	7 903 043,00	7 552 028,00	7 889 562,00
5.1	Subwencja podstawowa	0,00	0,00	0,00	0,00
5.2	Subwencja oświatowa	6 418 696,00	7 903 043,00	7 552 028,00	7 889 562,00
5.3	Subwencja wyrównawcza	1 076 446,00	0,00	0,00	0,00
5.4	Subwencja równoważąca	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Dotacje celowe z budżetu państwa	4 202 135,54	4 600 519,26	5 048 121,50	4 021 442,00
6.1	Zadania bieżące zlecone i powierzone	3 441 816,01	3 608 449,64	3 687 489,27	3 251 516,00
6.2	Zadania bieżące własne	760 319,53	992 069,62	1 360 632,23	769 926,00
7	Środki na dofinansowanie zadań ze źródeł pozabudżetowych	213 756,87	190 869,79	251 298,59	35 112,00

7.1	Fundusze UE	213 756,87	190 869,79	251 298,59	35 112,00
8	Pozostałe dochody	910 689,93	719 009,62	867 027,03	682 502,00
8.1	Grzywny, mandaty, kary pieniężne	188 821,67	42 365,59	29 879,32	0,00
8.2	Wpływy z usług	368 054,74	396 111,95	425 717,61	551 667,00
8.3	Inne dochody	97 780,97	67 955,55	155 768,88	80 135,00
8.4	Pozostałe odsetki	152 173,35	101 384,47	120 328,16	34 300,00
8.5	Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	93 940,00	91 258,00	84 665,20	0,00
8.6	Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	9 919,20	19 934,06	50 667,86	16 400,00
9	Środki na inwestycje	435 970,03	1 162 550,09	1 191 224,72	1 354 447,00
9.1	Z budżetu państwa	263 493,47	1 103 538,38	932 201,56	760 000,00
9.2	Ze źródeł pozabudżetowych	172 476,56	59 011,71	259 023,16	594 447,00
	RAZEM	24 840 050,46	26 558 807,49	28 431 295,28	28 893 245,00

Struktura szczegółowych dochodów Gminy Masłów wygląda następująco:

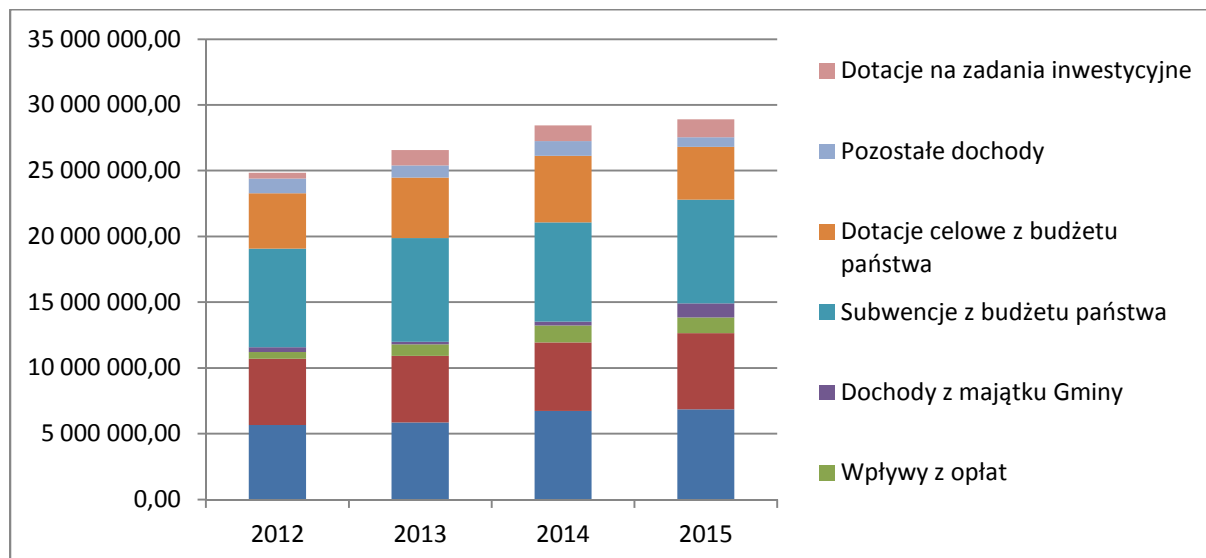
TABELA 28: SZCZEGÓŁOWA STRUKTURA DOCHODÓW GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

L.p.	Struktura dochodów Gminy Masłów	Wykonanie			Plan
		2012	2013	2014	2015
1	Dochody podatkowe	20,24%	19,08%	18,38%	20,01%
1.1	Podatek od nieruchomości	15,46%	15,23%	14,92%	16,86%
1.2	Podatek rolny	1,08%	1,08%	1,11%	1,09%
1.3	Podatek leśny	0,31%	0,29%	0,25%	0,38%
1.4	Podatek od środków transportowych	0,89%	0,77%	0,64%	0,71%
1.5	Podatek od czynności cywilnoprawnych	1,61%	1,12%	1,07%	0,72%
1.6	Podatek od spadków i darowizn	0,13%	0,31%	0,10%	0,09%
1.7	Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej	0,10%	0,11%	0,09%	0,10%
1.8	Odsetki od podatków lokalnych, należności i różne opłaty	0,68%	0,18%	0,19%	0,05%
2	Wpływy z opłat	2,07%	3,28%	4,47%	4,19%
2.1	Opłata skarbową	0,12%	0,08%	0,08%	0,08%
2.2	Opłata eksploatacyjna	1,23%	1,17%	1,43%	1,28%
2.3	Opłata targowa	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2.4	Opłaty za zezwolenia na sprzedaż alkoholu	0,47%	0,62%	0,54%	0,50%
2.5	Opłaty inne	0,12%	1,41%	2,43%	2,27%
2.6	Odsetki	0,14%	0,00%	0,00%	0,05%
3	Udział w podatkach budżetu państwa	22,85%	22,05%	23,67%	23,75%
3.1	Podatek dochodowy od osób fizycznych	22,02%	22,07%	23,46%	23,57%
3.2	Podatek dochodowy od osób prawnych	0,83%	-0,02%	0,22%	0,17%

4	Dochody z majątku Gminy	1,47%	0,71%	1,04%	3,66%
4.1	Dywidendy	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
4.2	Dzierżawa i najem składników majątkowych	0,50%	0,37%	0,36%	0,37%
4.3	Wpływy z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	0,41%	0,06%	0,10%	0,06%
4.4	Wpływy z tyt. odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	0,46%	0,26%	0,57%	3,22%
4.5	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%
4.6	Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości	0,09%	0,01%	0,01%	0,00%
5	Subwencje z budżetu państwa	30,17%	29,76%	26,56%	27,31%
5.1	Subwencja podstawowa	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
5.2	Subwencja oświatowa	25,84%	29,76%	26,56%	27,31%
5.3	Subwencja wyrównawcza	4,33%	0,00%	0,00%	0,00%
5.4	Subwencja równoważąca	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
6	Dotacje celowe z budżetu państwa	16,92%	17,32%	17,76%	13,92%
6.1	Zadania bieżące zlecone i powierzone	13,86%	13,59%	12,97%	11,25%
6.2	Zadania bieżące własne	3,06%	3,74%	4,79%	2,66%
7	Środki na dofinansowanie zadań ze źródeł pozabudżetowych	0,86%	0,72%	0,88%	0,12%
7.1	Fundusze UE	0,86%	0,72%	0,88%	0,12%
8	Pozostałe dochody	3,67%	2,71%	3,05%	2,36%
8.1	Grzywny, mandaty, kary pieniężne	0,76%	0,16%	0,11%	0,00%
8.2	Wpływy z usług	1,48%	1,49%	1,50%	1,91%
8.3	Inne dochody	0,39%	0,26%	0,55%	0,28%
8.4	Pozostałe odsetki	0,61%	0,38%	0,42%	0,12%
8.5	Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	0,38%	0,34%	0,30%	0,00%
8.6	Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	0,04%	0,08%	0,18%	0,06%
9	Środki na inwestycje	1,76%	4,38%	4,19%	4,69%
9.1	Z budżetu państwa	1,06%	4,16%	3,28%	2,63%
9.2	Ze źródeł pozabudżetowych	0,69%	0,22%	0,91%	2,06%
	RAZEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

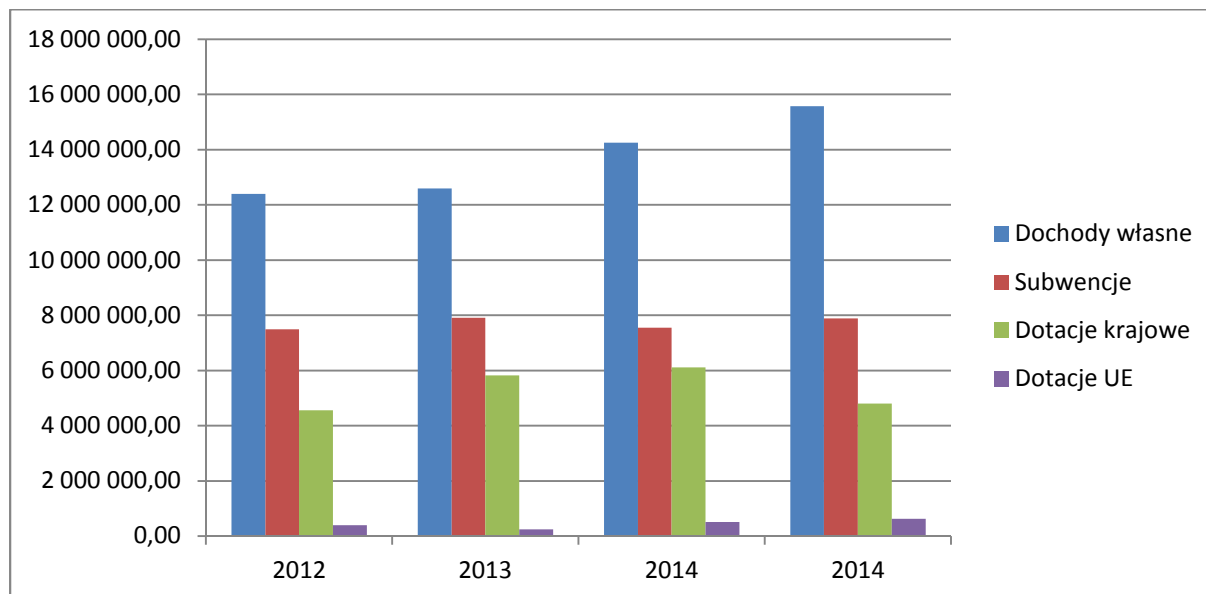
Z powyższego wynika, iż udział dochodów podatkowych w dochodach ogółem systematycznie spadał w latach 2012 – 2014, rosły wpływy z udziału w podatkach z budżetu państwa, wpływy z opłat, z dotacji oraz pozostałych dochodów.

WYKRES 13: DOCHODY GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

W tabeli poniżej przedstawiono pogrupowane pozycje dochodów Gminy Masłów:

TABELA 29: SYNTETYCZNA ZESTAWIENIE DOCHODÓW GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

Podsumowanie dochodów Gminy Masłów	Wykonanie			Plan
	2012	2013	2014	2014
Dochody własne	12 389 186,82	12 590 633,29	14 253 289,41	15 576 282,00
Subwencje	7 495 142,00	7 903 043,00	7 552 028,00	7 889 562,00
Dotacje krajowe	4 557 667,98	5 815 249,70	6 115 656,12	4 797 842,00
Dotacje UE	398 053,66	249 881,50	510 321,75	629 559,00
RAZEM	24 840 050,46	26 558 807,49	28 431 295,28	28 893 245,00

WYKRES 14: SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE DOCHODÓW GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

Struktura dochodów Gminy Masłów w takim podziale oraz zmianę w poszczególnych latach obrazuje tabela poniżej:

TABELA 30: SYNTETYCZNA ANALIZA DOCHODÓW GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

Analiza dochodów Gminy Masłów	Struktura % (udział)				Zmiana % (rok / rok)			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Dochody własne	49,88%	47,41%	50,13%	53,91%	100,00 %	101,63 %	113,21 %	109,28 %
Subwencje	30,17%	29,76%	26,56%	27,31%	100,00 %	105,44 %	95,56%	104,47 %
Dotacje krajowe	18,35%	21,90%	21,51%	16,61%	100,00 %	127,59 %	105,17 %	78,45%
Dotacje UE	1,60%	0,94%	1,79%	2,18%	100,00 %	62,78%	204,23 %	123,37 %
RAZEM	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	x	x	x	x

Dochody Gminy Masłów kształtują się na przestrzeni ostatnich 3 lat w sposób dość regularny. We wszystkich latach, Gmina Masłów odnotowała stały wzrost dochodów, z dynamiką rzędu 1,63% do 104,23%.

Z powyższego wynika, iż na przestrzeni badanych lat największy udział w dochodach ogółem miały dochody własne, które w 2014 roku stanowiły ponad 50% wszystkich dochodów Gminy.

Warto zauważyć, że w badanym okresie w 2014 roku dochody własne wzrosły o ponad 13,21% w stosunku do roku 2013, spadły otrzymane subwencje (o ok. 4,44%), dotacje z UE wzrosły o ponad 100%.

Planuje się, iż w 2015 roku Gmina zwiększy udział dochodów własnych w dochodach ogółem i osiągnie wzrost dochodów o 9,28% w stosunku do 2014 roku.

Planuje się, iż dotacje krajowe w 2015 roku spadną o ponad 21,55% oraz wykorzystanie dotacji UE (koniec okresu programowania 2007 – 2013).

TABELA 31: PODZIAŁ DOCHODÓW GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

L.p.	Podział dochodów Gminy Masłów	Wykonanie			Plan
		2012	2013	2014	2015
1	Dochody bieżące	24 186 698,39	25 307 299,00	27 038 635,93	26 590 579,00
1.1	Dochody własne	12 171 804,78	12 501 674,89	14 061 854,33	14 628 063,00
1.1.1	Udział w podatkach z budżetu państwa	5 675 818,05	5 854 951,92	6 730 089,18	6 861 542,00
1.1.2	Pozostałe dochody własne	6 495 986,73	6 646 722,97	7 331 765,15	7 766 521,00
1.2	Subwencje	7 495 142,00	7 903 043,00	7 552 028,00	7 889 562,00
1.2.1	Część oświatowa subwencji ogólnej dla JST	6 395 981,00	6 414 131,00	6 425 524,00	6 478 969,00
1.2.2	Uzupełnienie subwencji ogólnej dla JST	22 715,00	0,00	38 905,00	0,00
1.2.3	Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin	1 076 446,00	1 488 912,00	1 087 599,00	1 410 593,00
1.3	Dotacje	4 519 751,61	4 902 581,11	5 424 753,60	4 072 954,00
1.3.1	Dotacje celowe z budżetu państwa	4 282 242,94	4 690 657,48	5 150 725,49	3 996 410,00
1.3.2	Dotacje celowe z innych jst	11 931,57	21 053,84	22 729,52	41 432,00
1.3.3	Dotacje ze środków UE	225 577,10	190 869,79	251 298,59	35 112,00
1.3.4	Dotacje z innych źródeł	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Dochody majątkowe	653 352,07	1 251 508,49	1 392 659,35	2 302 666,00
2.1	Dochody ze sprzedaży majątku oraz odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	217 382,04	88 958,40	191 435,08	948 219,00
2.2	Dotacje celowe na zadania inwestycyjne z budżetu państwa	263 493,47	1 103 538,38	930 201,11	760 000,00
2.3	Dotacje celowe na zadania inwestycyjne z innych JST	0,00	0,00	0,00	0,00
2.4	Dotacje UE	172 476,56	59 011,71	259 023,16	594 447,00
2.5	Dotacje z innych źródeł	0,00	0,00	12 000,00	0,00
	RAZEM	24 840 050,46	26 558 807,49	28 431 295,28	28 893 245,00

TABELA 32: STRUKTURA WYSZCZEGÓLNIONYCH DOCHODÓW GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

L.p.	Struktura dochodów Gminy Masłów	Wykonanie			Plan
		2012	2013	2014	2015
1	Dochody bieżące	97,37%	95,29%	95,10%	92,03%
1.1	Dochody własne	49,00%	47,07%	49,46%	50,63%
1.1.1	Udział w podatkach z budżetu państwa	22,85%	22,05%	23,67%	23,75%
1.1.2	Pozostałe dochody własne	26,15%	25,03%	25,79%	26,88%
1.2	Subwencje	30,17%	29,76%	26,56%	27,31%
1.2.1	Część oświatowa subwencji ogólnej dla JST	25,75%	24,15%	22,60%	22,42%
1.2.2	Uzupełnienie subwencji ogólnej dla JST	0,09%	0,00%	0,14%	0,00%
1.2.3	Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin	4,33%	5,61%	3,83%	4,88%
1.3	Dotacje	18,20%	18,46%	19,08%	14,10%
1.3.1	Dotacje celowe z budżetu państwa	17,24%	17,66%	18,12%	13,83%
1.3.2	Dotacje celowe z innych jst	0,05%	0,08%	0,08%	0,14%
1.3.3	Dotacje ze środków UE	0,91%	0,72%	0,88%	0,12%
1.3.4	Dotacje z innych źródeł	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2	Dochody majątkowe	2,63%	4,71%	4,90%	7,97%
2.1	Dochody ze sprzedaży majątku oraz odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	0,88%	0,33%	0,67%	3,28%
2.2	Dotacje celowe na zadania inwestycyjne z budżetu państwa	1,06%	4,16%	3,27%	2,63%
2.3	Dotacje celowe na zadania inwestycyjne z innych JST	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2.4	Dotacje UE	0,69%	0,22%	0,91%	2,06%
2.5	Dotacje z innych źródeł	0,00%	0,00%	0,04%	0,00%
	RAZEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

TABELA 33: DYNAMIKA ZMIAN POSZCZEGÓLNYCH DOCHODÓW GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

L.p.	Dynamika zmian dochodów Gminy Masłów	Wykonanie		Plan
		2013/2012	2014/2013	2015/2014
1	Dochody bieżące	104,63%	106,84%	98,34%
1.1	Dochody własne	102,71%	112,48%	104,03%
1.1.1	Udział w podatkach z budżetu państwa	103,16%	114,95%	101,95%
1.1.2	Pozostałe dochody własne	102,32%	110,31%	105,93%
1.2	Subwencje	105,44%	95,56%	104,47%
1.2.1	Część oświatowa subwencji ogólnej dla JST	100,28%	100,18%	100,83%
1.2.2	Uzupełnienie subwencji ogólnej dla JST	0,00%	0,00%	0,00%
1.2.3	Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin	138,32%	73,05%	129,70%
1.3	Dotacje	108,47%	110,65%	75,08%
1.3.1	Dotacje celowe z budżetu państwa	109,54%	109,81%	77,59%
1.3.2	Dotacje celowe z innych jst	176,45%	107,96%	182,28%

1.3.3	Dotacje ze środków UE	84,61%	131,66%	13,97%
1.3.4	Dotacje z innych źródeł	0,00%	0,00%	0,00%
2	Dochody majątkowe	191,55%	111,28%	165,34%
2.1	Dochody ze sprzedaży majątku oraz odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	40,92%	215,20%	495,32%
2.2	Dotacje celowe na zadania inwestycyjne z budżetu państwa	418,81%	84,29%	81,70%
2.3	Dotacje celowe na zadania inwestycyjne z innych JST	0,00%	0,00%	0,00%
2.4	Dotacje UE	34,21%	438,94%	229,50%
2.5	Dotacje z innych źródeł	0,00%	0,00%	0,00%
	RAZEM	106,92%	107,05%	101,62%

Niewątpliwie, analiza struktury i dynamiki dochodów Gminy Masłów, przynosi dwa zasadnicze wnioski: dochody bieżące są w stałym trendzie wzrostowym, choć o niewielkiej dynamice, natomiast dynamika wzrostu dochodów majątkowych spadła.

Niski poziom dynamiki dochodów bieżących powoduje, że chcąc utrzymać zdolność finansowa na niezmiennym poziomie, również wydatki bieżące powinny zachowywać się podobnie – dostosowywać się do dynamiki dochodów bieżących.

Porównując rok 2014 z 2012 zauważyć należy wzrost dochodów bieżących o 11,79%, natomiast dochodów ogółem o 14,46%.

Dochody na mieszkańca przedstawiono poniżej:

Analiza dochodów na mieszkańca Gminy Masłów	Jednostka	Wykonanie			Plan
		2012	2013	2014	2015
Dochody ogółem na 1 mieszkańca	PLN / mieszkaniec	2 372,95	2 537,14	2 691,08	2 726,29
Dochody bieżące na 1 mieszkańca	PLN / mieszkaniec	2 310,54	2 417,59	2 559,27	2 509,02
Dochody majątkowe na 1 mieszkańca	PLN / mieszkaniec	62,41	119,56	131,82	217,27

Z powyższego wynika, iż dochód na 1 mieszkańca w badanych latach systematycznie rósł.

2.8.4.4 SZCZEGÓŁOWA ANALIZA WYDATKÓW GMINY MASŁÓW

Wydatki budżetowe w przeważającej części określone są rozmiarem strony dochodowej kształtowanej przez budżet państwa. Decydują o tym wielkości przyznawanych i przekazywanych dotacji celowych i określonych części subwencji z budżetu państwa.

Poniżej w tabeli zaprezentowano wydatki Gminy Masłów w latach 2012 - 2015 wg rozdziałów klasyfikacji budżetowej:

TABELA 34: WYDATKI GMINY MASŁÓW WG ROZDZIAŁÓW KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ W LATACH 2012 - 2015

L.p.	Wydatki Gminy Masłów wg rozdziałów klasyfikacji budżetowej	Wykonanie			Plan
		2012	2013	2014	2015
1	Rolnictwo i łowiectwo	177 531,45	179 495,09	561 322,99	347 100,00
2	Transport i łączność	1 228 742,00	3 496 502,23	3 605 679,01	3 062 611,00
3	Turystyka	64 544,84	142 931,50	494 482,77	95 672,00
4	Gospodarka mieszkaniowa	148 942,79	128 320,10	498 287,93	259 893,00
5	Działalność usługowa	133 438,67	97 840,37	96 404,15	264 400,00
6	Informatyka	4 746,42	35 377,26	82 415,45	316 983,00
7	Administracja publiczna	2 640 415,28	2 814 498,49	2 646 560,86	3 021 714,00
8	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 717,00	1 734,00	79 492,99	1 784,00
9	Obrona narodowa	0,00	5 683,64	8 902,71	6 000,00
10	Bezpieczeństwo publiczne i obrona przeciwpożarowa	140 905,97	541 653,20	190 751,54	359 596,00
11	Obsługa długu publicznego	565 953,87	339 051,00	333 329,84	405 000,00
12	Różne rozliczenia	0,00	0,00	9 906,00	105 600,00
13	Oświata i wychowanie	10 860 611,16	11 088 890,13	10 811 067,76	11 958 072,00
14	Ochrona zdrowia	192 957,74	177 986,45	143 921,55	199 000,00
15	Pomoc społeczna	4 732 124,13	5 422 384,08	5 217 854,19	5 095 512,00
16	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	247 792,01	206 926,17	247 960,22	0,00
17	Edukacyjna opieka wychowawcza	295 512,15	321 857,97	392 121,52	181 286,00
18	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	981 457,65	784 672,93	1 392 845,05	1 454 978,00
19	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 571 167,92	1 379 165,34	1 591 123,78	1 785 225,00
20	Kultura fizyczna	49 328,60	80 709,99	265 822,51	328 936,00
	RAZEM	24 037 889,65	27 245 679,94	28 670 252,82	29 249 362,00

TABELA 35: STRUKTURA WYDATKÓW GMINY MASŁÓW WG ROZDZIAŁÓW KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ W LATACH 2012 - 2015

L.p.	Struktura wydatków Gminy Masłów wg rozdziałów klasyfikacji budżetowej	Wykonanie			Plan
		2012	2013	2014	2015
1	Rolnictwo i łowiectwo	0,74%	0,66%	1,96%	1,19%
2	Transport i łączność	5,11%	12,83%	12,58%	10,47%
3	Turystyka	0,27%	0,52%	1,72%	0,33%
4	Gospodarka mieszkaniowa	0,62%	0,47%	1,74%	0,89%
5	Działalność usługowa	0,56%	0,36%	0,34%	0,90%
6	Informatyka	0,02%	0,13%	0,29%	1,08%
7	Administracja publiczna	10,98%	10,33%	9,23%	10,33%
8	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,01%	0,01%	0,28%	0,01%
9	Obrona narodowa	0,00%	0,02%	0,03%	0,02%
10	Bezpieczeństwo publiczne i obrona przeciwpożarowa	0,59%	1,99%	0,67%	1,23%
11	Obsługa długu publicznego	2,35%	1,24%	1,16%	1,38%
12	Różne rozliczenia	0,00%	0,00%	0,03%	0,36%
13	Oświata i wychowanie	45,18%	40,70%	37,71%	40,88%
14	Ochrona zdrowia	0,80%	0,65%	0,50%	0,68%
15	Pomoc społeczna	19,69%	19,90%	18,20%	17,42%
16	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1,03%	0,76%	0,86%	0,00%
17	Edukacyjna opieka wychowawcza	1,23%	1,18%	1,37%	0,62%
18	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4,08%	2,88%	4,86%	4,97%
19	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6,54%	5,06%	5,55%	6,10%
20	Kultura fizyczna	0,21%	0,30%	0,93%	1,12%
	RAZEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Z danych przedstawionych powyżej wynika, iż w analizowanym okresie Gmina Masłów najwięcej wydała środków na oświatę i wychowanie, która pochłonęła od 45,18% do 37,71%. Wysoki poziom wydatków w tym dziale jest typowy dla samorządów gminnych, ponieważ wynika z ustawowo powierzanych gminom zadań. Kolejne działy: pomoc społeczna, transport i łączność oraz administracja publiczna.

W kolejnym etapie analizy skumulowano poszczególne grupy wydatków i na tak przygotowanych danych przeprowadzono analizę struktury i dynamiki.

TABELA 36: PODZIAŁ WYDATKÓW GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

L.p.	Podział wydatków	Wykonanie			Plan
		2012	2013	2014	2015
1	Wydatki bieżące	21 786 037,87	22 974 990,42	23 527 056,66	25 692 056,00
1.1	Wydatki jednostek budżetowych	14 532 496,28	15 649 826,81	16 112 686,77	18 990 010,00
1.1. 1	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	9 591 884,72	10 245 385,87	10 603 310,41	11 770 584,15
1.1. 2	Wydatki związane z realizacją zadań statutowych	4 940 611,56	5 404 440,94	5 509 376,36	7 219 425,85
1.2	Dotacje na zadania bieżące	1 894 304,96	2 094 986,00	1 954 270,00	2 092 241,00
1.3	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	4 493 913,83	4 667 885,42	4 811 828,32	4 152 650,00
1.4	Wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3	299 368,93	223 241,19	314 941,73	52 155,00
1.5	Wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	0,00	0,00	0,00	0,00
1.6	Obsługa długu	565 953,87	339 051,00	333 329,84	405 000,00
2	Wydatki majątkowe	2 251 851,78	4 270 689,52	5 143 196,16	3 557 306,00
2.1	Inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym	2 251 851,78	4 270 689,52	5 143 196,16	3 556 706,00
2.1. 1	na programy finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3	1 188 338,92	261 051,93	889 580,04	608 283,00
2.2	zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	0,00	0,00	0,00	600,00
	RAZEM	24 037 889,65	27 245 679,94	28 670 252,82	29 249 362,00

TABELA 37: STRUKTURA WYDATKÓW GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

L.p.	Struktura wydatków Gminy Masłów	Wykonanie			Plan
		2012	2013	2014	2015
1	Wydatki bieżące	90,63%	84,33%	82,06%	87,84%
1.1	Wydatki jednostek budżetowych	60,46%	57,44%	56,20%	64,92%
1.1.1	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	39,90%	37,60%	36,98%	40,24%
1.1.2	Wydatki związane z realizacją zadań statutowych	20,55%	19,84%	19,22%	24,68%
1.2	Dotacje na zadania bieżące	7,88%	7,69%	6,82%	7,15%
1.3	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	18,70%	17,13%	16,78%	14,20%
1.4	Wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3	1,25%	0,82%	1,10%	0,18%
1.5	Wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
1.6	Obsługa długu	2,35%	1,24%	1,16%	1,38%
2	Wydatki majątkowe	9,37%	15,67%	17,94%	12,16%
2.1	Inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym	9,37%	15,67%	17,94%	12,16%
2.1.1	na programy finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3	4,94%	0,96%	3,10%	2,08%
2.2	zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	RAZEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

TABELA 38: DYNAMIKA ZMIAN WYDATKÓW GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

L.p.	Dynamika zmian wydatków Gminy Masłów	Wykonanie		Plan
		2013/2012	2014/2013	2015/2014
1	Wydatki bieżące	105,46%	102,40%	109,20%
1.1	Wydatki jednostek budżetowych	107,69%	102,96%	117,86%
1.1.1	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	106,81%	103,49%	111,01%
1.1.2	Wydatki związane z realizacją zadań statutowych	109,39%	101,94%	131,04%
1.2	Dotacje na zadania bieżące	110,59%	93,28%	107,06%
1.3	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	103,87%	103,08%	86,30%
1.4	Wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3	74,57%	141,08%	16,56%
1.5	Wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	0,00%	0,00%	0,00%
1.6	Obsługa długu	59,91%	98,31%	121,50%
2	Wydatki majątkowe	189,65%	120,43%	69,17%
2.1	Inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym	189,65%	120,43%	69,15%
2.1.1	na programy finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3	21,97%	340,77%	68,38%
2.2	zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	0,00%	0,00%	0,00%
	RAZEM	113,34%	105,23%	102,02%

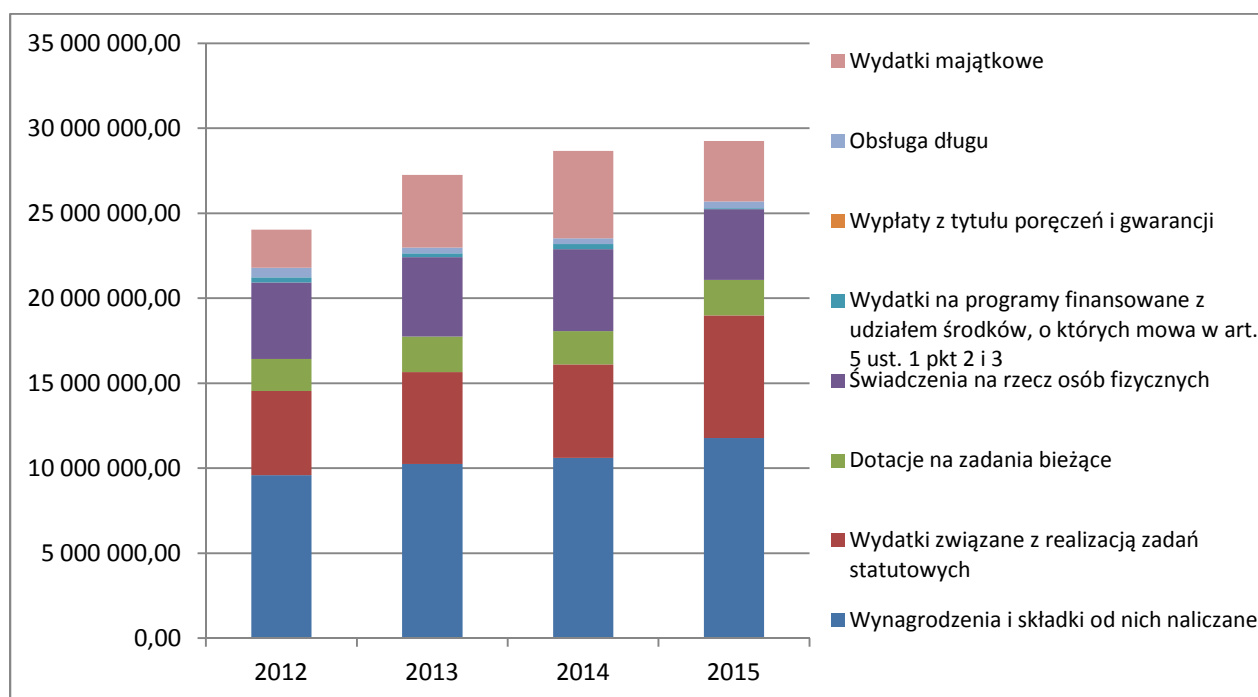

Wydatki bieżące mają zazwyczaj charakter powtarzalny i liniowy. W badanym okresie stanowiły one od 90,63% do 82,06% wydatków ogółem, co oznacza, że pozostałe 9,37% do 17,94% to wydatki majątkowe, przeznaczone głównie na inwestycje. W strukturze wydatków bieżących należy zauważyć niezmiennie dominującą grupę wynagrodzeń i składek od nich naliczanych – średnio 38,16%. Dominacja ta to typowe zjawisko dla samorządów w Polsce.

Wydatki majątkowe średnio stanowiły 14,33% wszystkich wydatków, co oznacza przeciętny udział – co siódma złotówkę Gmina Masłów wydawała na cele inwestycyjne.

Analiza dynamiki wykazuje, iż wydatki bieżące charakteryzując się równie umiarkowaną stopą wzrostu, jak dochody bieżące. Rokrocznie rosły nieprzerwalnie, a w ciągu 3 lat wzrosły o 7,99%, co w zderzeniu z dynamiką dochodów bieżących na poziomie 11,79%, oznacza nieznaczny wzrost zasobów finansowych Gminy Masłów. Jest to korzystne zjawisko, a analiza kolejnych rozdziałów pokaże, czy było to wystarczające dla poprawy perspektyw finansowych Gminy Masłów.

WYKRES 15: WYDATKI GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

Wydatki ogółem poruszały się w trendzie analogicznych do dochodów – bieżące rosły stale, choć umiarkowanie, a o fluktuacji decydowały wydatki majątkowe.

Wydatki na wynagrodzenia wzrosły w latach 2012 – 2014 o 10,54% co jest efektem głównie realizacji przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r., nr 97, poz. 674, z późn. zm.), tj. między innymi ustawowym wzrostem wysokości minimalnych stawek wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli w latach 2012 – 2014, wzrostem dodatków socjalnych.

2.8.4.5 WOLNE ŚRODKI OPERACYJNE

Wysokość wolnych środków operacyjnych wskazuje na zdolność jednostki do regulowania zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, a więc do spłaty rat kapitałowych i odsetek, a także na zdolność do samodzielnego finansowania inwestycji.

Do celów niniejszej analizy wolne środki operacyjne określono jako różnicę:

dochody bieżące – wydatki bieżące bez obsługi długu

Poziom wolnych środków operacyjnych Gminy Masłów w latach 2012 – 2015 przedstawiono w tabeli poniżej:

TABELA 39: POZIOM WOLNYCH ŚRODKÓW OPERACYJNYCH GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie			Plan
		2012	2013	2014	2015
1	Dochody bieżące	24 186 698,39	25 307 299,00	27 038 635,93	26 590 579,00
2	Wydatki bieżące bez obsługi zadłużenia	21 220 084,00	22 635 939,42	23 193 726,82	25 287 056,00
3	Nadwyżka operacyjna (1-2)	2 966 614,39	2 671 359,58	3 844 909,11	1 303 523,00

W latach 2012 – 2014 poziom wolnych środków operacyjnych kształtował się w granicach od około 2,9 mln w roku 2012 do 3,8 mln zł w roku 2014. Przeciętnie w latach 2012 – 2014 wolne środki operacyjne stanowiły ok. 3,2 mln zł, co oznacza, że średnio stanowiły 12,39% pozyskanych dochodów. Z doświadczenia wynika, iż samorząd dążący do rozwoju powinien osiągać poziom co najmniej 10%.

Niski poziom wolnych środków operacyjnych powoduje przeważnie poważne konsekwencje – determinuje niską zdolność finansową do realizacji inwestycji oraz co ważniejsze może spowodować istotny problem ze spełnieniem obostrzeń z art. 243 UoFP, o czym mowa będzie w dalszych rozdziałach niniejszego opracowania.

2.8.4.6 WYKONANIE BUDŻETU GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 - 2015

Poniższa tabela przedstawia zbiorczo dane dotyczące wykonania budżetów Gminy Masłów w latach 2012 – 2014 oraz plan na 2015 rok.

TABELA 40: WYKONANIE BUDŻETÓW GMINY MASŁÓW W LATACH 2012 – 2015

L.p.	Przebiegiwy Gminy Masłów	Wykonanie			Plan
		2012	2013	2014	2015
1	Dochody bieżące	24 186 698,39	25 307 299,00	27 038 635,93	26 590 579,00
1.1	Dochody własne	12 171 804,78	12 501 674,89	14 061 854,33	14 628 063,00
1.2	Subwencje	7 495 142,00	7 903 043,00	7 552 028,00	7 889 562,00
1.3	Dotacje	4 519 751,61	4 902 581,11	5 424 753,60	4 072 954,00
2	Wydatki bieżące	21 220 084,00	22 635 939,42	23 193 726,82	25 287 056,00
2.1	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	9 591 884,72	10 245 385,87	10 603 310,41	11 770 584,15
2.2	Wydatki związane z realizacją zadań statutowych	4 940 611,56	5 404 440,94	5 509 376,36	7 219 425,85
2.3	Dotacje na zadania bieżące	1 894 304,96	2 094 986,00	1 954 270,00	2 092 241,00
2.4	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	4 493 913,83	4 667 885,42	4 811 828,32	4 152 650,00
2.5	Wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3	299 368,93	223 241,19	314 941,73	52 155,00
3	Wolne środki operacyjne (1-2)	2 966 614,39	2 671 359,58	3 844 909,11	1 303 523,00
4	Obsługa długu	565 953,87	339 051,00	333 329,84	405 000,00
5	Nadwyżka operacyjna (3-4)	2 400 660,52	2 332 308,58	3 511 579,27	898 523,00
6	Dochody majątkowe	653 352,07	1 251 508,49	1 392 659,35	2 302 666,00
6.1	Dochody ze sprzedaży majątku oraz odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	217 382,04	88 958,40	191 435,08	948 219,00
6.2	Dotacje celowe na zadania inwestycyjne z budżetu państwa	263 493,47	1 103 538,38	930 201,11	760 000,00
6.3	Dotacje celowe na zadania inwestycyjne z innych JST	0,00	0,00	0,00	0,00
6.4	Dotacje UE	172 476,56	59 011,71	259 023,16	594 447,00
6.5	Dotacje z innych źródeł	0,00	0,00	12 000,00	0,00
7	Wydatki majątkowe	2 251 851,78	4 270 689,52	5 143 196,16	3 557 306,00
8	Nadwyżka / deficyt (5+6-7)	802 160,81	-686 872,45	-238 957,54	-356 117,00
9	Przychody	3 985 618,83	4 950 715,24	4 595 309,78	3 923 019,24
9.1	Kredyty, pożyczki	0,00	2 000 000,00	1 249 999,39	0,00
9.2	Pozostałe przychody	3 985 618,83	2 950 715,24	3 345 310,39	3 923 019,24
10	Rozchody	1 837 064,80	918 532,40	433 333,00	786 200,00
10.1	Splata kredytów, pożyczek	1 837 064,80	918 532,40	433 333,00	786 200,00
10.2	Pozostałe rozchody	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Wynik budżetu (8+9-10)	2 950 714,84	3 345 310,39	3 923 019,24	2 780 702,24

2.8.4.7 MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI I INWESTYCJI

Pod rządami nowej ustawy o finansach publicznych, poziom nadwyżki operacyjnej jest niezwykle ważny ze względu na limity obsługi zadłużenia określone w art. 243 UoFP. Konsekwencje spadającej nadwyżki operacyjnej ilustruje poniższy wykres, przedstawiający kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia z art. 243. UoFP, który obecnie determinuje zdolność Gminy Masłów do obsługi zadłużenia. Wykres przedstawia wartości wskaźnika bazowego jednorocznego, tj. stosunek dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące, powiększony o sprzedaż majątku, do dochodów ogółem.

WYKRES 16: ANALIZA WSKAŹNIKA BAZOWEGO JEDNOROCZNEGO W LATACH 2012 – 2015

Analizując wykres powyżej widać wyraźnie, że w 2015 roku (planowanym) wskaźnik ten znacznie spadnie w porównaniu do lat poprzednich. W 2016 roku do wartości wskaźnika zadłużenia będą brane dane z lat 2013, 2014, 2015. W 2013 roku wskaźnik ten był na poziomie ok. 10,87%, w 2014 roku: 14,82%, a planowany w 2015 roku 8,18%.

Przy obecnym poziomie zadłużenia Gminy, obniżający się poziom wskaźnika jednorocznego, jaki zaobserwujemy w 2015 roku, może powodować trudności z terminową spłatą zaciągniętego długu oraz brak możliwości zaciągania kolejnych kredytów i pożyczek przy realizacji projektów inwestycyjnych (w nowej perspektywie programowania).

3 ANALIZA SWOT

3.1 ANALIZA SWOT – KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

Kapitał Ludzki i Społeczny	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • wzrastająca liczba ludności w całej Gminie • wysoki odsetek osób w wieku produkcyjnym • wyhamowanie migracji zagranicznych mieszkańców w celach zarobkowych – zerowy bilans migracji w ostatnich latach • wzrastająca liczba miejsc pracy (10% w stosunku do lat 2011 – 2013) • spadające bezrobocie • występowanie instytucji wspierania zatrudnienia (LPIK przy GOPS) • wzrastająca liczba przedsiębiorstw, w szczególności osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą • realizacja projektów na rzecz przywrócenia do aktywności zawodowej osób trwale bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym • dobra jakość infrastruktury placówek oświatowych • zabezpieczenie przedszkolne dla większości dzieci • prowadzenie serii szkoleń i kursów, doradztwa i staży zawodowych dla osób bezrobotnych, rolników oraz dzieci i młodzieży przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy i Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, których efektem był spadek bezrobocia, 	<ul style="list-style-type: none"> • słaba i rozproszona struktura zaludnienia • spadek liczby mieszkańców w wybranych miejscowościach • duże bezrobocie ukryte (nierejestrowane) • mała liczba ofert pracy w ramach PUP (Powiatowy Urząd Pracy) • brak szkolnictwa średniego oraz placówek edukacji zawodowej • niewystarczające kompetencje z wybranych dziedzin nauczycieli zatrudnionych w szkołach na terenie Gminy Masłów • duża liczba nieaktywnych przedsiębiorstw (działalność gospodarcza o statusie wpisu zawieszony lub wykreślony) • brak działających żłobków (1 budowany obecnie żłobek nie zapewni wystarczającej liczby miejsc dla dzieci) • niezadawalający rodziców czas przebywania dziecka w placówce • duża liczba osób korzystających z pomocy socjalnej • duża liczba zdarzeń drogowych • brak programów dla młodzieży uzdolnionej • brak wystarczającego zaplecza technicznego części placówek edukacyjnych, wychowawczych itp.

<ul style="list-style-type: none"> • sprawne działanie świetlic wiejskich (zapewniają podstawową opiekę nad dziećmi i młodzieżą, wyposażenie oraz dostęp do internetu) • aktywna działalność Placówki Wsparcia Dziennego-Promyczek • dostęp mieszkańców do obiektów rekreacyjnych i sportowych, • dostęp do placówek świadczących usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej • duża liczba organizacji społecznych 	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie liczby projektów realizowanych przez GOPS na rzecz, przeciwdziałaniu bezrobociu, przemocy i wykluczeniu społecznemu • wprowadzenie nowych metod poszukiwania pracy i aktywizowania zawodowego oraz rozwój kompetencji TIK (Technologii Informacyjno – Komunikacyjnych) • poprawa efektywności oświaty poprzez wzrost liczby projektów edukacyjnych i pobudzenie kadry nauczycielskiej i zwiększenie kontroli nad działalnością edukacyjną szkół • rozwój systemu opieki nad dziećmi (żłobki, przedszkola itp.) • wprowadzenie nowych metod poszukiwania pracy i aktywizowania zawodowego • wdrażanie nowych technologii (innowacji) i metod edukacyjnych • dostęp do finansowania projektów ze środków UE 	<ul style="list-style-type: none"> • słaba aktywność zawodowa mieszkańców wsi • brak więzi integrujących środowiska lokalne z osobami z zewnątrz (migracje ludności) • zamknięcie środowisk lokalnych (poszczególnych wsi) • brak oferty ze strony środowisk naukowych i edukacyjnych dla osób z terenów wiejskich • brak wystarczających źródeł finansowania programów, projektów itp. • wzrost postaw pesymistycznych i poczucia braku perspektyw rozwojowych w małych środowiskach (np. wieś) • zahamowanie wzrostu demograficznego

3.2 ANALIZA SWOT – KAPITAŁ ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ

Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • posiadanie aktualnych planów zagospodarowania przestrzennego – duża ilość potencjalnych prywatnych terenów inwestycyjnych • dostępne zasoby ludzkie • dostępność terenów pod budownictwo (zbiorowe i indywidualne) • bardzo dobre uwarunkowania Gminy w kontekście układu logistycznego (bliskie położenie głównych szlaków komunikacyjnych, dostępność zaplecza itp.) • lotnisko na terenie Gminy • bliska odległość do Kielc zapewniająca dostęp do instytucji naukowych i innowacji • bliska odległość od Parku Narodowego 	<ul style="list-style-type: none"> • niskie nakłady na budowę nowych miejsc pracy • brak scalonych terenów inwestycyjnych • znikoma ilość dużych zakładów pracy • niedostateczne wyposażenie w infrastrukturę techniczną warunkującą pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych (sieci kanalizacyjne, gazowe, światłowodowe itp.) • mała ilość gruntów rolnych (większość to grunty pozaklasowe) • słabe warunki glebowe i klimatyczne – niski udział gleb dobrych i duży udział gleb klasy IV i V • niska opłacalność produkcji rolniczej • brak wyraźnej specjalizacji gospodarstw i wspólnych organizacji zawodowych • ograniczenia środowiskowe (sąsiedztwo terenów objętych ochroną) • niedostateczna promocja gospodarcza gminy • za mało działań przyciągających inwestorów zewnętrznych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego (w ograniczonym zakresie) oraz turystyki ekologicznej i agroturystyki • korzystne warunki dla rozwoju energetyki pochodzącej z odnawialnych źródeł energii np. farm fotowoltaicznych • możliwość rozwoju Gminy uwarunkowana dogodnym położeniem komunikacyjnym, oraz bliskością dużych aglomeracji miejskich i dostępnością do nowoczesnych systemów łączności • planowana rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 745 oraz budowa wschodniej obwodnicy Kielc 	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie liczby obszarów objętych ochroną przyrody (prawie cały obszar Gminy jest objęty różnego rodzaju ochroną) • powstawanie konkurencyjnych obszarów pod inwestycje na terenie innych gmin • zbyt mała liczba przedsiębiorstw oferujących zbiorowe (duże) zatrudnienia • niedoinwestowane obszary wiejskie nieatrakcyjne dla potencjalnych inwestorów

<ul style="list-style-type: none"> • rozwój instytucji rynku rolnego i tworzenie grup producenckich • uruchomienie usług cyfrowych dla zwiększenia atrakcyjności oraz obniżenia kosztów inwestycji • wykorzystanie funduszy RPO i innych (dotacje na tworzenie terenów inwestycyjnych, dotacje dla przedsiębiorstw) • wzrost uprzemysłowienia gminy po dokonaniu inwestycji infrastrukturalnych (sieci kanalizacyjne, gazowe, światłowodowe itp.) • wzrost liczby inwestycji terytorialnych oraz partnerskich (przy udziale różnych podmiotów) 	
---	--

3.3 ANALIZA SWOT – KAPITAŁ KULTURY I WIZERUNKU

<h2>Kapitał Kultury i Wizerunku</h2>	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • duża liczba i zróżnicowanie istniejących atrakcji turystycznych • występowanie zabytków • dobrze rozwinięta baza noclegowa obejmująca m.in. hotele, schroniska, agroturystykę • występowanie obszarów cennych przyrodniczo objętych ochroną (Ostoja Wierzejska, Przełom Lubrzanki, zabytki przyrody nieożywionej i ożywionej, pomniki przyrody, występowanie rzadkich gatunków roślin i zwierząt) • liczne i różnorodne zasoby dziedzictwa kulturowego oraz bogactwo miejsc i tradycji historycznych (w szczególności miejsca związane z życiem Stefana Żeromskiego) • liczne szlaki turystyczne (piesze, rowerowe) • dostępne place zabaw dla dzieci na terenie całej Gminy • rozbudowana infrastruktura 	<ul style="list-style-type: none"> • mała ilość regionalnych i markowych produktów turystycznych • niewystarczająca promocja Gminy na zewnątrz (słaba rozpoznawalność poza lotniskiem) • brak wystarczających nakładów finansowych na kulturę i kreowanie wizerunku • zły stan części obiektów kultury • nie wystarczająca ilość profesjonalnej kadry obsługi ruchu turystycznego • krótki sezon turystyczny (głównie sezon letni) • niedostateczne wykorzystanie walorów Gminy • mała i nieciekawa oferta rekreacyjna dla turystów, w tym spędzania wolnego czasu • słabo eksponowany na zewnątrz zasób atrakcji kulturowo – historycznych oraz walorów krajobrazowo – przyrodniczych • niskie kwalifikacje mieszkańców do prowadzenia działalności turystycznej • słabe związki przedsiębiorców w zakresie wsparcia kultury i jej promocji

<p>sportowo – rekreacyjna</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywna działalność GOKiS (imprezy, zajęcia dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, taniec, fitness, zespoły, koła gospodyń wiejskich itp.) • organizacja wielu imprez gminnych przez GOKiS, UG, Aeroklub, organizacje pozarządowe itp. • aktywna działalność Centrum Edukacyjnego „Szklany Dom” • sprawnie działające świetlice wiejskie oraz Placówka Wsparcia Dziennego „Promyczek” • działająca Gminna Biblioteka Publiczna i jej filie • przynależność Gminy Masłów do ROT, Stowarzyszenia Lokalna Organizacja Turystyczna „Partnerstwo Ziemi Świętego Krzyża”, Lokalnej Grupy Działania „Wokół Łysej Góry” • działające koła gospodyń wiejskich promujące Gminę poprzez regionalne wyroby kulinarne 	<ul style="list-style-type: none"> • brak centrum życia społecznego Gminy
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • planowana budowa dróg dla rowerów • planowana rewitalizacja centrum Masłowa jako bezpiecznego miejsca integracji społecznej • budowa systemu promocji i informacji w zakresie kultury, turystyki i wizerunku Gminy • wdrożenie programów turystycznych/kulturowych przy współpracy podmiotów niezależnych • stworzenie wspólnego produktu turystycznego gmin sąsiadujących z Gminą Masłów (zalew w Cedzynie, szlaki turystyczne, w tym piesze, rowerowe i tematyczne, edukacja geologiczna itp.) • wzrost udziału mieszkańców w promowaniu Gminy np. poprzez udział w imprezach gminnych, działalności GOKiS itp. • wzrost udziału organizacji pozarządowych w realizacji zadań z dziedziny kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie niskiej rozpoznawalności Gminy • zbyt mała i nieefektywna promocja Gminy • brak zainteresowania społeczności kulturą • brak wystarczających środków finansowych • wzrost izolacji mieszkańców nowobudowanych osiedli mieszkaniowych (przywiązanie do poprzedniego miejsca zamieszkania) • niska świadomość mieszkańców o celowości inwestowania w turystykę, w tym agroturystykę • konkurencja ze strony bardziej atrakcyjnych turystycznie gmin (głównie Kielce) • postępująca degradacja zabytków w gminie i zbyt małe dbanie o wartości historyczne

<ul style="list-style-type: none"> dostęp do źródeł finansowania ze środków UE wykorzystanie lotniska na potrzeby turystyczne 	
---	--

3.4 ANALIZA SWOT – KAPITAŁ TECHNICZNY I INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ

Kapitał Techniczny i Infrastruktury Publicznej	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> dobrze rozbudowana sieć drogowa na terenie Gminy (w tym dostęp do 2 najważniejszych dróg w regionie S7 i S74) prawie pełne zwodociągowanie obszaru Gminy dostęp do lotniska bliska odległość do sieci kolejowej dobrze rozwinięty system transportu zbiorowego (komunikacja miejska, bus itp.) budowana sieć światłowodowa rozbudowa sieci kanalizacyjnej w ramach projektu „Kompleksowa ochrona wód podziemnych aglomeracji kieleckiej” dogodne połączenie z gminami sąsiednimi, w tym z Kielcami wykorzystanie istniejącej infrastruktury światłowodowej dla rozwoju e-gospodarki, w tym uruchamianie e- usług. 	<ul style="list-style-type: none"> bardzo słabo rozwinięta sieć gazowa słabo rozwinięta sieć internetowa (brak łączy o wysokiej przepustowości) bardzo niski poziom skanalizowania Gminy (ok. 20% mieszkańców z dostępem do sieci kanalizacyjnej) część dróg jest nieutwardzona bądź tłuczniowa, znaczna część dróg asfaltowych wymaga modernizacji zły stan techniczny oświetlenia ulicznego lub jego brak na wielu odcinkach dróg mała ilość dróg dla rowerów brak chodników wzdłuż wielu odcinków dróg system komunikacji zbiorowej nie spełnia funkcji komunikacji wewnętrznej a zapewnia niemal wyłącznie połączenia metropolitalne z Kielcami mała ilość środków finansowych na modernizację i budowę dróg i infrastruktury towarzyszącej brak zorganizowanego systemu odbioru ścieków komunalnych oraz systemu kontroli nad produkcją ścieków rozproszona zabudowa mieszkaniowa generująca wysokie koszty uzbrojenia oraz ograniczająca rozwój wielofunkcyjny zły stan źródeł ogrzewania znacznej części gospodarstw wpływający na generowanie niskiej emisji
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> rozwój energetyki odnawialnej, w tym farm fotowoltaicznych - zwiększenie udziału OZE w bilansie energetycznym Gminy zmniejszenie zapotrzebowania 	<ul style="list-style-type: none"> rosnąca degradacja ścieżek rowerowych i szlaków pieszych trudności w rozwoju systemu komunikacji zbiorowej i dostosowania do oczekiwań większości mieszkańców Gminy

<p>energetycznego budynków (termomodernizacja obiektów oraz montaż instalacji z zakresu OZE , jak również wykorzystanie kogeneracji w budynkach gminnych)</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostęp do funduszy finansowych ze środków UE • układ dróg krajowych jak i wojewódzkich jest korzystny dla rozwoju przedsiębiorczości • budowa ścieżek rowerowych stanowiących alternatywę dla komunikacji samochodowej (tworzenie spójnego systemu komunikacji rowerowej przez gminy ościennie w ramach inwestycji terytorialnych) 	<ul style="list-style-type: none"> • brak środków finansowych na pokrycie kosztów inwestycji planowanych i utrzymania istniejącej infrastruktury • zwiększenie ograniczeń środowiskowych wpływających na rozwój infrastruktury • wzrost liczby pojazdów przejeżdżających przez teren Gminy w ramach tzw. tranzytu zagrożenie dla środowiska i bezpieczeństwa
--	---

3.5 ANALIZA SWOT – KAPITAŁ JAKOŚCI ŻYCIA

<h2>Kapitał Jakości Życia</h2>	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • dobre warunki dla kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjum (dobrze wyposażona i nowoczesna infrastruktura edukacyjna i sportowa) • rozwijająca się edukacja przedszkolna • bliski dostęp do dużych renomowanych uczelni (Kraków, Kielce, Łódź, Warszawa, Lublin) • aktywna działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (realizacja wielu projektów finansowanych ze środków UE na rzecz poprawy sytuacji społecznej) • istnienie boisk sportowych oraz infrastruktury sportowej • aktywnie działający Gminny Ośrodek Kultury i Sportu prowadzący szereg działań na rzecz rozwoju kultury (zespoły, imprezy, szkolenia itp.) • brak przemysłu ciężkiego w większości Gminy • wzrastająca jakość i ilość mieszkań w Gminie 	<ul style="list-style-type: none"> • brak dostępu do szerokopasmowego internetu na wszystkich stanowiskach pracy nauczycieli w szkołach • duża liczba uzdolnionych uczniów korzystających z oświaty poza obwodem szkolnych (w szczególności przenoszących się do Kielc) • silnie wyeksploatowany sprzęt komputery w pracowniach komputerowych i na stanowiskach pracy w szkołach i zespole obsługi, zakupionych w ramach wcześniejszych programów unijnych • niedoinwestowana infrastruktura OSP • brak wystarczającego wyposażenia w GOKiS oraz w obrębie infrastruktury sportowej (brak zaplecza socjalnego przy boiskach itp.) • mała aktywność prewencyjna policji • brak instytucji finansowych (w tym brak bankomatu) • rozdrobnienie gospodarstw rolnych • ukryte bezrobocie • ubożenie części społeczeństwa i wzrost patologii społecznych

<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne warunki dla mieszkalnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • niska opłacalność prowadzenia gospodarstw rolnych, ograniczenia inwestowania w produkcję rolną • niedostosowanie programu oświaty do potrzeb rynku pracy • niski poziom życia znacznej części społeczeństwa wiejskiego • zbyt skąpe wyposażenie w sprzęt do diagnostyki zdrowia • poziom bezrobocia warunkowany brakiem umiejętności zawodowych i mobilnością mieszkańców • wzrastająca liczba ludności w wieku poprodukcyjnym jako oznaka „starzenia się” społeczeństwa • brak interesującej stałej oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży i dzieci • brak dostępu do opieki nad dziećmi przez pracujących rodziców (w szczególności w okresie wakacyjnym) • uciążliwość kopalni zlokalizowanej w Wiśniówce
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie nakładów na szkolnictwo i ochronę zdrowia • poprawa jakości kształcenia • dostęp do innowacji i nowoczesnych technologii, rozwój kompetencji TIK • dostępność do nowych środków aktywizacji społecznej • tworzenie dogodnych wyższych standardowo warunków życia szczególnie dla młodych osób (kółka teatralne, muzyczne, sportowe, itp. w GOKiS, budowa dróg) • organizacja letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży – przystosowanie obiektów na cele kolonijne 	<ul style="list-style-type: none"> • dalszy wzrost patologii społecznych • pogłębianie się nierówności społecznej • spadająca aktywność zawodowa części społeczeństwa • starzenie się społeczeństwa • zahamowanie wzrostu przedsiębiorczości na terenach wiejskich (rolnych) • pogłębiający się wzrost bezrobocia i szarej strefy

3.6 ANALIZA SWOT – KAPITAŁ INSTYTUCJONALNO – DEMOKRATYCZNY

Kapitał Instytucjonalno- Demokratyczny	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zaangażowanie władz samorządowych na rzecz poprawy warunków funkcjonowania Gminy • aktywnie działająca pomoc społeczna, w tym działalność GOPS, GOKiS, Promyczka • aktywnie działające organizacje pozarządowe, w tym stowarzyszenia (przedsiębiorców, kulturowe, aeroklub) • profesjonalizm pracowników samorządowych, GOPS, GOKiS, SZOO i kadry pedagogicznej w szkołach • sprawna obsługa mieszkańców w Urzędzie Gminy, GOPS, GOKiS 	<ul style="list-style-type: none"> • niski udział i zaangażowanie znacznej części mieszkańców w inicjatywach gminnych • obojętność mieszkańców gminy wobec zamierzeń inwestycyjnych • nieidentyfikowanie się części mieszkańców z Gminą (głównie osób zamieszkałych na nowych osiedlach) • brak profesjonalnego punktu obsługi klienta i inwestora • zbyt mała ilość dużych (znaczących konkurencyjnych) zakładów pracy w kontekście aktywizacji gospodarczej Gminy • brak instytucji doradztwa w dziedzinie przedsiębiorczości i transferu wiedzy • słabo rozbudowany system informatyczny Urzędu Gminy i jednostek podległych • brak systemu zdalnej obsługi interesanta i inwestora
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • budowa systemów współpracy jednostek i podmiotów z terenu Gminy • aktywizacja kapitału społecznego poprzez wzrost kompetencji TIK oraz otwieranie nowych kanałów komunikacji z mieszkańcami • wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych w działalności i kierowania polityką Gminy • udział w projektach informatycznych w nowym okresie programowania mających na celu cyfryzację urzędów i instytucji podległych • zwiększenie współpracy pomiędzy jednostkami samorządowymi – innymi gminami, w tym zagranicznymi zarówno z Unii Europejskiej, jak też spoza Unii, Powiatem Kieleckim oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • niechęć do angażowania się mieszkańców w sprawy społeczne - roszczeniowa postawa mieszkańców • mała liczba usług dostępnych online ze strony urzędu Gminy i jednostek gminnych • mały udział społeczeństwa w tworzeniu prawa lokalnego • kierowanie się stereotypami

<ul style="list-style-type: none"> Województwem Świętokrzyskim dostęp do źródeł finansowania ze środków UE 	
--	--

3.7 ANALIZA SWOT – KAPITAŁ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Kapitał Źródeł Finansowania	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> w miarę stabilna sytuacja finansowa gminy wzrost dochodów Gminy ogółem umiarkowane zadłużenie Gminy wypłacalność Gminy doświadczenie w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> niski udział w przychodach z CIT brak wypracowanych rozwiązań współpracy z partnerami prywatnymi (m.in. w PPP) niski poziom wydatków konsumpcyjnych ponoszonych na terenie gminy przez mieszkańców duży poziom wydatków na oświatę i wychowanie wysoki poziom udziału własnego w przedsiębiorstwach
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> dostępność programów pomocowych UE napływ nowych podmiotów, zarówno podmiotów fizycznych, jak również podmiotów gospodarczych odprowadzających podatki unormowanie wpływów podatkowych z racji wprowadzenia ustawy śmieciowej dostępność dotacji krajowych na rozwój infrastruktury możliwość wykorzystania nowych rozwiązań instytucjonalnych służących realizacji inwestycji publicznych np.: formuła partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP), koncesjonowanie usług 	<ul style="list-style-type: none"> wzrost liczby zadań przekazywanych Gminie bez zabezpieczenia środków finansowych wzrost stopy bezrobocia, a tym samym konsekwencje finansowe dla Gminy - spadek dochodów, wzrost wydatków marginalizacja województwa w polityce regionalnej kraju i UE niestabilność prawa, zmiany w ustawach

4 MISJA GMINY

Strategia Rozwoju Gminy Masłów na lata 2015 – 2025 jest podstawowym dokumentem planistycznym Gminy, wyznaczającym jej kierunki rozwoju oraz prowadzenia lokalnej polityki.

Dla wskazania Misji Gminy Masłów konieczne jest przeanalizowania pojęcia i istoty gminy jako wspólnoty terytorialnej z mocy przepisów prawa. Gmina jest jednostką administracyjną powołaną w drodze ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. nr 16 poz. 95 z późn. zm.), powołanie której miało na celu zapewnienie realizacji spraw publicznych o znaczeniu lokalnych oraz zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty m.in. w zakresie organizacji i kierowania ładem przestrzennym i ochroną środowiska, zaopatrzenia w media, zapewnienia transportu zbiorowego, ochrony zdrowia, oświaty itp. Obowiązkiem Gminy jest zatem realizacja postanowień nałożonych przez ustawodawcę, co powoduje, iż zakres działalności Gminy jest z góry określony.

Inne jednak podejście jako definicji Gminy można przyjąć, gdy rozpatruje się Gminę jako wspólnotę mieszkańców tworzącą lokalną społeczność.

Rozpatrując małe społeczności lokalne, takie jak małe miejscowości (w szczególności te narażone na stosunkowo małe migracje), można zauważyć, że ich mieszkańcy, stanowią często środowiska mocno zintegrowane. Ich mieszkańcy dobrze się znają i komunikują, a także mają wspólne cele i problemy.

Przyjmując podobne ustosunkowanie się do definicji Gminy można spostrzec, że społeczność gminna potrafi się dość jasno identyfikować z własną Gminą. Dzięki temu społeczność ta stawia jej dobro własnej Gminy wyżej niż społeczności z odrębnych gmin, podobnie jak ma to miejsce wśród mieszkańców miejscowości.

Jako definicję Gminy należy rozumieć nie tylko jako jednostkę państwową, ale przede wszystkim jako wspólnotę osób zamieszkujących tę samą Gminę. Przystępując do określenia statusu Gminy należy mieć na uwadze powyższe, co pozwala na szersze rozumienie pojęcia Gminy w kontekście uwarunkowań lokalnych i prawnych.

Analizując uprzednie zapisy można wskazać Misję Gminy Masłów, która jest najogólniejszym celem jej istnienia.

Misją Gminy Masłów jest:

„Zapewnienie zrównoważonego wzrostu poziomu jakości życia mieszkańców oraz poprawa uwarunkowań społeczno – gospodarczych i środowiskowych na terenie Gminy Masłów”.

Tak sformułowanej Misji Gminy Masłów odpowiadają hasła przewodnie, z którymi powinna się kojarzyć Gmina:

„Masłów – Gmina przyjazna dla ludzi, biznesu i środowiska”

„Gmina Masłów – Gmina z polotem”

5 WIZJA ROZWOJU GMINY

Wizja rozwoju Gminy Masłów jest opisem wizerunku Gminy w niedalekiej przyszłości w wyniku realizacji podstawowego celu funkcjonowania Gminy, czyli jej Misji.

Analizując Gminę Masłów w zależności od obszarów jej funkcjonowania i sfer oddziaływania można wskazać następującą wizję rozwoju Gminy:

- 1. Gmina Masłów jest nowoczesną gminą, która dba o dobrobyt mieszkańców, zapewniając dostęp do niezbędnej infrastruktury, oświaty, ochrony zdrowia i pomocy społecznej.**
- 2. Gmina Masłów dba o lokalną tradycję i kulturę, stwarza warunki do uprawiania sportu, rekreacji oraz spędzania wolnego czasu.**
- 3. Gmina Masłów jest atrakcyjna turystycznie, a jej marka jest rozpoznawalna.**
- 4. Gmina Masłów wspiera rozwój przedsiębiorczości i przyciąga inwestorów.**
- 5. Gmina Masłów zapewnia poszanowanie dla środowiska i ochronę przyrody.**
- 6. Społeczeństwo obywatelskie**
- 7. Gmina Masłów jest gminą o stabilnej sytuacji finansowej.**

6 CELE STRATEGICZNE W ROZWOJU GMINY

Realizacja założeń Misji i wizerunku określonego w Wizji Rozwoju Gminy Masłów będzie możliwa poprzez wdrożenie celów i kierunków wynikających z działań wynikających ze sporządzonej analizy SWOT Gminy Masłów.

Działania, które będą podejmowane w najbliższych latach wynikają z konieczności:

1. Wzmocnienia istniejących mocnych stron Gminy
2. Wykorzystania szans rozwojowych Gminy
3. Przeciwdziałania istniejącym słabościom Gminy
4. Zapobiegania przyszłym zagrożeniom dla funkcjonowania Gminy.

Cele i kierunki rozwoju Gminy Masłów zostały opracowane według podziału dla poszczególnych kapitałów obejmujących różne sfery i obszary funkcjonowania Gminy, a uprzednio wskazane i pogrupowane w części inwentaryzacyjnej Strategii.

Cel główny – Misja Strategii „Zapewnienie zrównoważonego wzrostu poziomu jakości życia mieszkańców oraz poprawa uwarunkowań społeczno – gospodarczych i środowiskowych na terenie Gminy Masłów”						
Kapitał techniczny i infrastruktury publicznej	Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej	Kapitał Kultury i Wizerunku	Kapitał Jakości Życia	Kapitał Ludzki i Społeczny	Kapitał Instytucjonalno – Demokratyczny	Kapitał Źródeł Finansowania
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Cel 1 – Nowoczesna infrastruktura techniczna	Cel 2 – Atrakcyjność inwestycyjna lokomotywą gospodarki Gminy	Cel 3 – Kultura i turystyka wizytówką Gminy Masłów	Cel 4 – Gmina dbająca o jakość życia mieszkańców	Cel 5 – Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Cel 6 – Partnerstwo drogą do sukcesu	Cel 7 – Bogata Gmina
Kierunek 1.1 – Rozwój spójnego systemu komunikacji drogowej i transportu zbiorowego	Kierunek 2.1 – Zwiększenie dostępności terenów inwestycyjnych	Kierunek 3.1 – Efektywna promocja turystyki i zasobów kulturowych – stworzenie marki Gminy	Kierunek 4.1 – Poprawa warunków edukacji i wychowania dzieci i młodzieży	Kierunek 5.1 – Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości w Gminie	Kierunek 6.1 – Współpraca wielosektorowa i realizacja wspólnych inicjatyw	Kierunek 7.1 – Tworzenie warunków do zwiększenia dochodów własnych i dodatkowych w oparciu o majątek komunalny Gminy
Kierunek 1.2 – Inwestycje w ekologiczne systemy mobilności	Kierunek 2.2 – Stworzenie systemu zachęt i udogodnień dla przedsiębiorców	Kierunek 3.2 – Wsparcie aktywności kulturalnej w Gminie	Kierunek 4.2 – Zwiększenie dostępności i poprawa jakości ochrony zdrowia oraz promowanie zdrowego stylu życia	Kierunek 5.2 – Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców Gminy	Kierunek 6.2 – Cyfryzacja usług instytucji i jednostek samorządowych	Kierunek 7.2 – Programy organizacyjne i inwestycyjne pomniejszające wydatki Gminy
Kierunek 1.3 – Rozbudowa infrastruktury technicznej i ochrony środowiska	Kierunek 2.3 – Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych	Kierunek 3.3 – Ochrona dziedzictwa kulturowego i miejsc cennych przyrodniczo	Kierunek 4.3 – Przeciwdziałanie wykluczeniu i wyrównanie szans społecznych mieszkańców	Kierunek 5.3 – Rozbudowa systemu opieki nad dziećmi i młodzieżą	Kierunek 6.3 – Prowadzenie działań na rzecz angażowania się mieszkańców w funkcjonowanie Gminy – społeczeństwo obywatelskie	Kierunek 7.3 – Efektywne poszukiwanie i wykorzystanie środków zewnętrznych na realizację przedsięwzięć gminnych
Kierunek 1.4 – Ograniczenie niskiej emisji i wykorzystanie energetyki odnawialnej	Kierunek 2.4 – Promocja gospodarcza i inwestycyjna Gminy	Kierunek 3.4 – Rewitalizacja obszarów wiejskich	Kierunek 4.4 – Poprawa bezpieczeństwa w Gminie	Kierunek 5.4 – Rozbudowa systemu opieki nad osobami starszymi		
Kierunek 1.5 – Organizacja zrównoważonego ładu przestrzennego		Kierunek 3.5 – Rozwój usług kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych.		Kierunek 5.5 – Integracja mieszkańców Gminy		
Kierunek 1.6 – Wzrost zasobów mieszkaniowych						

Proces formułowania celów i kierunków Strategii musi być nastawiony na optymalne wykorzystanie wszystkich potencjalnych podstaw rozwoju Gminy prowadzących zarówno do ilościowych, jak i jakościowych zmian w przyszłości. Nie wolno zapominać, że proces ten musi mieć aktywny charakter i być nastawiony na kreowanie przyszłości Gminy. Istotnym jest, aby wybór celów i kierunków rozwoju Gminy opierał się na kompleksowości i utrzymaniu równowagi we wszystkich aspektach wpływających na funkcjonowanie Gminy Masłów przy założeniu, że postęp jako wyraz rozwoju Gminy jest znacznie ważniejszy niż przetrwanie. Winien on dokonywać się równocześnie i harmonijnie w sferach: społecznej, gospodarczej, infrastrukturalnej, przestrzennej i ekologicznej, a więc mieć charakter zintegrowanego.

Rozwój Gminy Masłów uwarunkowany jest osiągnięciem sukcesu w działaniu na rzecz osiągania efektów społeczno-gospodarczych i ekologiczno-przestrzennych, jak i finansowych. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć:

- dostęp do nowoczesnej infrastruktury technicznej,
- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy,
- budowa wizerunku Gminy Masłów poprzez wykorzystanie walorów kulturowych i atrakcji turystycznych,
- wzrost jakości życia mieszkańców,
- rozwój potencjału zasobów ludzkich i przedsiębiorczości,
- budowa społeczeństwa obywatelskiego,
- zapewnienie stabilności finansowej Gminy.

Cel 1 – Nowoczesna infrastruktura techniczna

Realizacja celu służyć będzie zwiększeniu dostępu mieszkańców do wysokiej jakości infrastruktury technicznej, niezbędnej dla prawidłowego funkcjonowania Gminy Masłów. Wśród działań, jakie zostaną podjęte, aby zrealizować powyższy cel konieczne będzie przede wszystkim dostosowanie istniejącej infrastruktury i systemu komunikacji do zmieniających się wymagań zagospodarowania przestrzennego oraz uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu największej mobilności, przepustowości dróg oraz bezpieczeństwa na drogach. Z uwagi na położenie Gminy Masłów oraz jej znaczenia w systemie komunikacyjnym ważne jest, aby infrastruktura drogowa w Gminie była powiązana i spójna z układem komunikacyjnym dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych. Prowadzenie działań w zakresie tworzenia najlepszych rozwiązań systemowych powinna się odbywać przy ścisłej współpracy z jednostkami odpowiedzialnymi za sieć drogową przebiegającą przez Gminę Masłów, w szczególności Powiat Kielecki i Województwo Świętokrzyskie, a także właścicielami dróg

wewnętrznych nie będących drogami publicznymi a mających znaczenie komunikacyjne dla Gminy i regionu.

Rozwój systemu komunikacyjnego powinien spełniać w jak największym stopniu potrzeby mieszkańców, w tym w szczególności zapewnić sprawną komunikację pomiędzy sołectwami a centrum Gminy oraz połączenie metropolitalne z Kielcami.

Uzupełnieniem działań w tym zakresie będzie stworzenie w ramach systemu komunikacji zintegrowanej z obszarem KOF sieci ścieżek rowerowych. Pozwoli to na częściowe odciążenie dróg z ruchu samochodowego na rzecz ruchu rowerowego, a tym samym pozytywnie wpłynie zarówno na środowisko, jak też na zdrowie osób przesiadających się na rowery oraz w znacznym stopniu uatrakcyjni turystycznie teren Gminy Masłów.

Gmina Masłów posiada obecnie bardzo słabo rozwiniętą sieć infrastruktury ochrony środowiska, a szczególnie system zbiorczej kanalizacji sanitarnej. Wpływa to bardzo niekorzystnie na stan środowiska, ponieważ znaczna część produkowanych w Gminie ścieków nie znajduje się pod kontrolą i nie jest utylizowana. Wielu mieszkańców „na dziko” wylewa ścieki na pola i do rowów przydrożnych powodując zagrożenie dla środowiska, w szczególności zanieczyszczenia wód gruntowych i naraża na niebezpieczeństwo zdrowie mieszkańców Gminy.

W chwili obecnej Gmina Masłów znajdując się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów silnie zurbanizowanych (obszar Kielc) narażona jest na zwiększoną ilość zanieczyszczeń pochodzących z niskiej emisji, w szczególności spalin samochodowych oraz gazów i pyłów wytwarzanych na potrzeby ogrzewania budynków. Dlatego też niezbędne jest wdrożenie inwestycji mających na celu ograniczenie niskiej emisji, w tym z zastosowaniem ekologicznych źródeł zasilania energii (np. energooszczędne oświetlenie uliczne, termomodernizacja budynków itp.) oraz zwiększenie świadomości mieszkańców o konieczności podjęcia starań na rzecz dalszego ograniczenia wpływu zanieczyszczeń na środowisko i zdrowie jego mieszkańców (m.in. poprzez zwiększenie nacisku w ramach zajęć lekcyjnych na temat promowania oszczędzania energii i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii). Równocześnie planując prace związane z termomodernizacją budynków, Inwestor będzie zobowiązany do uzyskania odpowiednich zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków ptaków (m.in. niszczenie siedlisk gatunkowych bytujących w obiektach) wydawanych w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651) oraz w zależności od potrzeby, zapewnienia im siedlisk zastępczych.

Gmina Masłów poprzez sąsiedztwo z Kielcami, będącymi stolicą całego regionu oraz położenia na ważnych na poziomie kraju węźle komunikacyjnym jest bardzo atrakcyjna dla prowadzenia działalności gospodarczej oraz dla osiedlania się ludności.

Znaczna część mieszkańców Kielc i gmin dalej położonych od Kielc chętnie wybiera Gminę Masłów jako miejsce do zamieszkania. Powoduje to z jednej strony stały przyrost ludności w Gminie a z drugiej wymusza na władzach samorządowych dostosowanie ładu przestrzennego do zmieniających się warunków.

Dlatego też konieczne jest stałe monitorowanie organizacji ładu przestrzennego, aby dalszy ekspansywny rozwój zasobów mieszkaniowych nie naruszał w znacznym stopniu istniejących uwarunkowań, a jednocześnie był w stanie sprostać oczekiwaniom obecnym i przyszłym mieszkańcom, a także inwestorom na terenie Gminy Masłów.

Kierunki rozwoju:

1.1 – Rozwój spójnego systemu komunikacji drogowej i transportu zbiorowego

1.2 – Inwestycje w ekologiczne systemy mobilności

1.3 – Rozbudowa infrastruktury technicznej i ochrony środowiska

1.4 – Ograniczenie niskiej emisji i wykorzystanie energetyki odnawialnej

1.5 – Organizacja zrównoważonego ładu przestrzennego

1.6 – Wzrost zasobów mieszkaniowych

Cel 2 – Atrakcyjność inwestycyjna lokomotywą gospodarki Gminy

Podstawą rozwoju Gminy Masłów powinna być rozwinięta gospodarka lokalna, będąca głównym źródłem dochodów Gminy. Należy zatem podjąć starania, aby na terenie Gminy powstawały warunki do lokowania działalności gospodarczej.

Do najważniejszych działań w tym zakresie należy zwiększenie dostępności terenów inwestycyjnych dla prowadzenia działalności. W tym celu ważne jest właściwe zorganizowanie koncepcji zagospodarowania przestrzennego w warunkach zmieniających się wymagań oraz zainteresowanie właścicieli nieruchomości wykorzystaniem posiadanych przez nich terenów na lokowanie nowych przedsiębiorstw.

Ze strony władz samorządowych konieczne jest równocześnie wprowadzenie zachęt i udogodnień dla istniejących i potencjalnych przedsiębiorców, w celu inwestowania na terenie Gminy Masłów. Wprowadzenie zachęt ma służyć pobudzeniu zarówno

zainteresowania Gminą Masłów, jako atrakcyjnym obszarem prowadzenia biznesu, jak też być obciążeniem dla przedsiębiorców w fazie rozruchu nowych inwestycji.

Rozwój inwestycji gospodarczych na terenie Gminy Masłów nie może wpływać negatywnie na środowisko i obszary zamieszkałe. Dlatego należy podjąć starania, aby przed rozpoczęciem inwestycji przeprowadzane były środowiskowe analizy wpływu na otaczające ją obszary, w tym, aby zakres planowanych inwestycji nie był uciążliwy dla środowiska.

Ważnym aspektem wpływającym na rozwój przedsiębiorczości w Gminie powinna być właściwa promocja gospodarcza i inwestycyjna Gminy. Należy zwiększyć zaangażowanie samorządu w pozyskiwanie potencjalnych inwestorów oraz wprowadzenie systemu informacji inwestycyjnej.

Kierunki rozwoju:

2.1 – Zwiększenie dostępności terenów inwestycyjnych

2.2 – Stworzenie systemu zachęt i udogodnień dla przedsiębiorców

2.3 – Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych

2.4 – Promocja gospodarcza i inwestycyjna Gminy

Cel 3 – Kultura i turystyka wizytówką Gminy Masłów

Gmina Masłów, z racji posiadania bogatej historii i spuścizny kulturalnej, w szczególności związanej z osobą Stefana Żeromskiego, od wielu lat bardzo aktywnie wspierała działalność na rzecz promocji kultury regionalnej i dziedzictwa narodowego.

Od chwili wstąpienia do Unii Europejskiej oraz możliwości pozyskania środków na rozwój kultury Gmina Masłów niejednokrotnie sięgała po ww. środki, co zaowocowało realizacją wielu działań wspierających kulturę regionu świętokrzyskiego, w tym Gminy Masłów.

Również obecnie zarówno władze samorządowe, jak i sami mieszkańcy dostrzegają potrzebę kultywowania polskiej kultury. Ma ona znaczenie dla zachowania świadectwa przeszłości i minionych pokoleń, jak również stanowi podstawę dla rozwoju turystyki w regionie świętokrzyskim.

Zgodnie z powyższym przewiduje się, że w ramach realizacji Strategii prowadzone będą dalsze działania, mające na celu rozwój kultury, w szczególności poprzez promocję zasobów kulturowych i potencjału turystycznego Gminy Masłów. Ważnym jest, aby promocja trafiała do jak najszerszego grona odbiorców z kraju i zagranicy. W tym celu konieczne będzie nawiązanie szerszej współpracy z organizacjami turystycznymi i innymi gminami z regionu (w szczególności w ramach związku gmin Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego). W przyszłości pozwoli to na stworzenie wspólnego produktu turystycznego, będącego alternatywą dla wyjazdów zagranicznych i do miejsc obecnie najchętniej odwiedzanych. W tym celu Gmina musi podjąć starania utworzenia własnej marki, charakterystycznej i rozpoznawalnej oraz łatwo kojarzącej się z Gminą Masłów.

Równocześnie należy wspierać działalność kulturalną, w szczególności poprzez aktywizowanie grup społecznych oraz wykorzystywać bogate doświadczenia istniejących organizacji i kół gminnych.

Aby sprostać tym wymaganiom Gmina Masłów powinna posiadać odpowiednie zaplecze techniczne, w tym miejsca do prowadzenia tego rodzaju działalności. Przewiduje się rozwój działalności Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu oraz zwiększenie jego zaangażowania na rzecz krzewienia kultury regionu, a także budowę nowych i rozbudowę istniejących świetlic wiejskich, które zajmują ważne miejsce w tworzeniu lokalnych środowisk kultury.

Gmina Masłów także będzie wspierać działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i miejsc cennych przyrodniczo. Do najważniejszych działań w tym zakresie należy zaliczyć planowaną inwestycję dotyczącą zagospodarowania zalewu w Cedzynie, który jest idealnym miejscem letniego wypoczynku dla mieszkańców Gminy i okolic, a także posiada duży potencjał w zakresie organizowania imprez kulturalnych i sportowych.

Bardzo istotne znaczenie dla funkcjonowania społeczności lokalnej Gminy Masłów jest potrzeba stworzenia przestrzeni publicznej pełniącej rolę centrum Gminy poprzez nadanie funkcji gospodarczej, edukacyjnej, turystycznej, rekreacyjnej, społecznej, kulturalnej oraz komunikacyjnej. Przestrzeń ta zostałaby utworzona poprzez rewitalizację terenów o największej dostępności dla wszystkich mieszkańców tj. w pobliżu Urzędu Gminy, Zespołu Szkół w Masłowie Pierwszym i zachodnich krańców terenu lotniska.

Kompleksowa rewitalizacja centrum umożliwi rozwój tego obszaru oraz zdecydowanie poprawi jakość życia publicznego, społecznego i kulturalnego w Masłowie oraz układ komunikacyjny centrum Masłowa i centrum Gminy, zaś z odbudowanej

i zmodernizowanej infrastruktury będzie korzystać wiele osób, zarówno miejscowych, jak i przyjezdnych. Powstanie spójna przestrzeń, która poprzez swoje ukształtowanie sprzyja różnorodnym aktywnościom czy wydarzeniom kulturalnym.

Powyższe działania zarówno w zakresie samej kultury, jak i zamierzeń inwestycyjnych będą skutkowały większą dostępnością oraz atrakcyjnością turystyczną obszaru Gminy Masłów.

Należy się spodziewać, że wraz z napływem turystów będzie się pojawiało zapotrzebowanie na usługi turystyczne i okołoturystyczne (noclegi, obsługa turystyczna, wynajem sprzętu turystycznego itp.). Dlatego też Gmina Masłów będzie wspierać inicjatywy służące zwiększeniu ruchu turystycznego oraz będzie aktywnie uczestniczyć w realizacjach przedsięwzięć mających na celu promowanie i uatrakcyjnienie terenu Gminy Masłów i regionu świętokrzyskiego.

Kierunki rozwoju:

- 3.1 –Efektywna promocja turystyki i zasobów kulturowych – stworzenie marki Gminy
- 3.2 –Wsparcie aktywności kulturalnej w Gminie
- 3.3 – Ochrona dziedzictwa kulturowego i miejsc cennych przyrodniczo
- 3.4 – Rewitalizacja obszarów wiejskich
- 3.5 – Rozwój usług kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych

Cel 4 – Gmina dbająca o jakość życia mieszkańców

Podstawowym celem funkcjonowania Gminy Masłów jako jednostki samorządowej jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb, które wpływają na jakość życia jej mieszkańców. Realizacja usług ustawowych powinna się mieć na celu zapewnienie jak najlepszych warunków dla funkcjonowania społeczności lokalnej oraz wpływać na kształtowanie jej rozwoju, a także pozytywnie oddziaływać w przyszłości na rozwój gospodarczy Gminy.

Wśród pól działania w tym zakresie należy wskazać oświatę i wychowanie dzieci i młodzieży. Do chwili obecnej działania Gminy nakierowane były przede wszystkim na zwiększenie jakości i dostępności infrastruktury technicznej (budynków, obiektów sportowych itp.). Analizowane potrzeby w tym zakresie wskazują, że konieczne jest

nadal prowadzenie działań zmierzających do poprawy warunków technicznych w jednostkach oświatowych przy uwzględnieniu możliwości zmniejszenia kosztów ich eksploatacji oraz oddziaływania ww. obiektów na środowisko. Dlatego też przewiduje się, że w kolejnych latach Gmina będzie podejmowała starania mające na celu wprowadzenia usprawnień termomodernizacyjnych w obiektach szkolnych, a z drugiej podejmie działania wpływające na wzrost komfortu uczniów przebywających w szkołach oraz poziomu kształcenia m.in. poprzez unowocześnienie i cyfryzację wyposażenia szkół. Przewiduje się także, uruchomione zostaną projekty z zakresu szkoleń oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowej dla kadry nauczycielskiej.

Powyższe kompleksowe działania mają służyć podniesieniu jakości warunków i poziomu kształcenia dzieci i młodzieży w szkołach.

Duże znaczenie dla właściwego funkcjonowania społeczeństwa w Gminie Masłów ma jakość usług ochrony zdrowia realizowanych na obszarze Gminy. W chwili obecnej znaczna część mieszkańców odczuwa potrzebę zmiany zasad funkcjonowania placówek ochrony zdrowia, w szczególności dostępności podstawowej opieki zdrowotnej w zadowalającym wymiarze. W tym celu zostaną przeprowadzone działania zmierzające do zwiększenia dostępności ww. usług, przy uwzględnieniu m.in. systemu komunikacji działającego na terenie Gminy Masłów oraz możliwości pracy personelu medycznego zatrudnionego w ośrodkach zdrowia.

Uzupełnieniem działań w zakresie ochrony zdrowia będzie promowanie zdrowego stylu życia mieszkańców Gminy. W tym celu Gmina Masłów będzie zachęcała do udziału w akcjach i wydarzeniach sportowych (turnieje dla każdej grupy wiekowej, aktywne spędzanie czasu w halach sportowych, na boiskach), a także do korzystania z wybudowanej infrastruktury sportowej na obszarze Gminy. Kluczowe w tym zakresie mieć będzie zainteresowanie mieszkańców do korzystania z planowanych do wybudowania ścieżek rowerowych, które poza funkcją komunikacyjną będą odgrywały dużą rolę w utrzymaniu dobrej kondycji i zdrowia. Przewiduje się także, że w wybranych miejscach na terenie Gminy rozbudowana zostanie infrastruktura sportowa, obejmująca m.in. sale sportowe do treningu siłowego oraz siłownie zewnętrzne (fitness parki). Ponadto rozbudowa boiska w Brzezinkach o zaplecze techniczne sprzyjać będzie zwiększeniu zainteresowania mieszkańców Gminy uprawianiem sportu oraz rekreacji ruchowej.

Dużym problemem występującym na obszarze całej Gminy Masłów są problemy społeczne. W odpowiedzi na nie na terenie Gminy podejmowane będą działania zmierzające do wyeliminowania problematycznych sfer życia społecznego, w tym w szczególności występujących patologii społecznych oraz narażeniu wielu

mieszkańców na wykluczenie społeczne. W tym celu Gmina Masłów przy udziale wyspecjalizowanych jednostek (przede wszystkim GOPS) opracuje wyspecjalizowane programy naprawcze, dzięki którym znaczna część mieszkańców znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej będzie miała możliwość na wyrównanie szans społecznych. Zakres tych działań będzie w szczególności polegał na organizacji spotkań, wsparciu zawodowym, zapewnieniu w razie potrzeby dodatkowej opieki bądź organizacji szkoleń zawodowych.

Poza ww. obszarami Gmina Masłów podejmie działania zmierzające do poprawy bezpieczeństwa. W tym zakresie przewiduje się, że na wybranych obszarach zainstalowany zostanie monitoring gminny. Jednocześnie Gmina podejmie starania nawiązania ściślejszej współpracy z jednostkami policji i będzie zachęcać do jej większej aktywności prewencyjnej na obszarze całej Gminy.

W ramach poprawy bezpieczeństwa planowany jest także zakup sprzętu na potrzeby Ochotniczej Straży Pożarnej. Dostęp do wysokiej jakości sprzętu strażackiego ma bardzo duże znaczenie na skuteczność działań, jak i samo bezpieczeństwo strażaków uczestniczących w akcjach ratowniczych.

Kierunki rozwoju:

4.1 –Poprawa warunków edukacji i wychowania dzieci i młodzieży

4.2 – Zwiększenie dostępności i poprawa jakości ochrony zdrowia oraz promowanie zdrowego stylu życia

4.3 – Przeciwdziałanie wykluczeniu i wyrównanie szans społecznych mieszkańców

4.4 – Poprawa bezpieczeństwa w Gminie

Cel 5 – Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego

Największe znaczenie dla rozwoju każdej gminy jest stworzenie warunków dla rozwoju bogatego społeczeństwa. Wśród najważniejszych działań tym zakresie należy ująć rozwój warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, jak również stworzenie warunków dla rozwoju zawodowego i pobudzenia rynku pracy.

Dlatego też Gmina Masłów będzie prowadziła działania zmierzające do pobudzenia działalności lokalnych przedsiębiorstw poprzez wprowadzenie mechanizmów

stymulujących ich rozwój. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć stworzenie systemu zachęt inwestycyjnych dla przedsiębiorców. Polegać one będą w szczególności na czasowym ograniczeniu wysokości podatków od prowadzonej działalności w zamian za realizację na terenie Gminy inwestycji w przedsiębiorstwo lub wpływające na zwiększenie zatrudnienia.

Takie działania powinny z jednej strony pomóc samym przedsiębiorcom w rozwoju swojej działalności a z drugiej strony stworzą warunki dla wielu mieszkańców dla podjęcia pracy w tych przedsiębiorstwach. Równocześnie na terenie Gminy podejmowane będą starania, aby zachęcić mieszkańców do udziału w projektach pobudzających aktywność zawodową, w szczególności osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej lub zagrożone wykluczeniem społecznym.

W ramach tego celu promowane będą też działania, które będą istotnie wpływały na poprawę warunków dla prowadzenia przedsiębiorstw oraz rozwoju zawodowego. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć wsparcie ze strony jednostek samorządowych o możliwościach prowadzenia inwestycji na terenie Gminy, organizowaniu spotkań dla przedsiębiorców o możliwościach ubiegania się o dotacje czy zwolnienia podatkowe, nawiązanie współpracy pomiędzy Gminą a przedsiębiorcami oraz możliwościach stworzenia nowych miejsc pracy w tych przedsiębiorstwach. Gmina Masłów w ramach promowania przedsiębiorczości planuje także wdrożenie projektów takich jak utworzenie spółdzielni socjalnej, która zrzeszałaby w dużej mierze osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym osoby, które samodzielnie nie byłyby w stanie uruchomić własnej działalności gospodarczej.

Pobudzenie rynku pracy wiąże się nierozdzielnie z zapewnieniem dla potrzebujących mieszkańców opieki nad dziećmi i młodzieżą pozostającą pod opieką osób aktywnych zawodowo. W związku z powyższym Gmina Masłów wspierać będzie inicjatywy mające na celu stworzenie warunków dla zwiększenia aktywności i mobilności mieszkańców.

Wśród najważniejszych działań w tym zakresie zajmuje zapewnienie właściwej opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym. Gmina Masłów będzie podejmować starania, aby jak największa liczba dzieci z jej terenu mogła być objęta nauczaniem i wychowaniem przedszkolnym.

Największym jednak problemem oświatowo – wychowawczym był dotychczas brak możliwości dostępu do żłobków na terenie Gminy. Dlatego też w ostatnich latach Gmina podjęła się budowy pierwszego żłobka na jej terenie, dzięki któremu znaczna część dzieci będzie mogła skorzystać z wyspecjalizowanej opieki nad dziećmi do lat 3.

Poza placówkami oświatowymi istotne miejsce w edukacji i wychowaniu mają takie placówki jak świetlice wiejskie i Placówka Wsparcia Dziennego-Promyczek, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczno-opiekuńcze nad dziećmi i młodzieżą z terenu Gminy Masłów. Planowane są w tym obszarze działania zmierzające do rozszerzenia zakresu działalności ww. placówek, w tym poprzez budowę nowych świetlic, a także utworzenie filii Promyczka w świetlicach samorządowych na terenie innych miejscowości Gminy Masłów.

Gmina Masłów podejmie także starania w celu zwiększenia dostępności ww. placówek w większym zakresie godzinowym, co zapewni dodatkową opiekę szczególnie nad małymi dziećmi z rodzin, które takiej opieki nie są w stanie zapewnić same.

Na terenie Gminy Masłów zgodnie z prowadzoną statystyką każdego roku przybywa osób starszych. Znaczna część tych osób wymaga dodatkowej opieki, której nie jest w stanie zapewnić jej najbliższe otoczenie. W związku z powyższym Gmina Masłów będzie prowadziła działania zmierzające do poprawy opieki nad osobami starszymi, głównie tymi, które wymagają specjalistycznej opieki. Uzupełnieniem powyższym działań będzie stworzenie miejsc spotkań dla osób starszych w ramach klubów i kół, które będą aktywizować osoby starsze, zapewniając im jednocześnie opiekę i wsparcie ze strony Gminy.

W ostatnich latach obserwuje się migracje ludności do miejscowości leżących w obrębie Gminy Masłów. Dotyczy to głównie byłych mieszkańców Kielc, którzy wyprowadzają się na tereny podmiejskie, a jednocześnie pozostają wciąż powiązani zawodowo z Kielcami. Taka sytuacja wpływa często niekorzystnie na stworzenie więzi pomiędzy nowymi mieszkańcami a dotychczasową społecznością lokalną.

W związku z powyższym Gmina Masłów będzie starała się organizować imprezy i wydarzenia kulturalne czy sportowe integrujące społeczności w celu zachęcenia wszystkich mieszkańców do aktywnego udziału w życiu Gminy.

Kierunki rozwoju:

5.1 – Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości w Gminie

5.2 – Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców Gminy

5.3. – Rozbudowa systemu opieki nad dziećmi i młodzieżą

5.4 – Rozbudowa systemu opieki nad osobami starszymi

5.5 – Integracja mieszkańców Gminy

Cel 6 – Partnerstwo drogą do sukcesu

Strategiczne położenie Gminy Masłów w bezpośrednim sąsiedztwie stolicy województwa świętokrzyskiego oraz na zbiegu ważnych szlaków komunikacyjnych powoduje, iż Gmina Masłów w najbliższej przyszłości będzie miała szansę wpływu na rozwój całego regionu. Wiele inicjatyw, jakie są realizowane na terenie Gminy, prowadzonych jest przy udziale jednostek i instytucji nie będących ściśle związanych z Gminą Masłów. Do najważniejszych z nich należą Województwo Świętokrzyskie, Powiat Kielecki, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, gminy ościenne czy też instytucje takie jak np. Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego, Policja, LGD „Wokół Łysej Góry” itd.

Przewiduje się, że część z planowanych przedsięwzięć będzie realizowana przy ich ścisłej współpracy. Dlatego też konieczne jest otwarcie się i nawiązanie współpracy z ww. instytucjami, w celu wprowadzenia działań mających znaczenie zarówno na dobro mieszkańców Gminy Masłów, jak i społeczności całego regionu i kraju. Przykładem tego rodzaju planowanych przedsięwzięć może być zagospodarowanie terenu przy lotnisku w Masłowie Pierwszym w ramach programu rewitalizacyjnego przy udziale Województwa Świętokrzyskiego bądź inwestycji realizowanych w ramach zintegrowanych inwestycji terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego, którego członkiem jest Gmina Masłów. Powyższe inwestycje będą mogły być realizowane głównie jako projekty partnerskie, przy czym oddziaływanie ww. inwestycji będzie odczuwalne dla całego regionu.

Gmina planuje rozszerzać prowadzoną współpracę zagraniczną z innymi jednostkami samorządowymi z zagranicy. Poza dotychczasowymi partnerami zagranicznymi jak: Usole Syberyjskie (Rosja), Börcs (Węgry), Naucelle (Francja), Gmina Masłów planuje także nawiązanie kontaktów i współpracy z innymi partnerami jak miasto Londyn czy inne jednostki, które będą zainteresowane współpracą międzynarodową.

Rozwój Gminy Masłów nie będzie możliwy bez wykorzystania nowoczesnych i szybkich metod komunikacji i przetwarzania danych. Do najważniejszych z nich należy wykorzystywanie usług świadczonych drogą elektroniczną. W związku z powyższym Gmina Masłów wraz ze wszystkimi jednostkami podległymi będzie starała się zwiększyć możliwości wykorzystania tego rodzaju usług jako tzw. e-administracji.

Zastosowanie e-usług w dłuższej perspektywie będzie pozwalało na zwiększenie szybkości prowadzonych spraw, jak też usprawni komunikację pomiędzy jednostkami gminnymi oraz mieszkańcami Gminy Masłów, a także podmiotami z zewnątrz zainteresowanymi współpracą z Gminą lub innymi podmiotami z jej terenu.

Gmina Masłów jest tego rodzaju gminą, która chce, aby społeczeństwo lokalne brało jak największy udział w formułowaniu i opiniowaniu kwestii ważnych dla funkcjonowania Gminy. W tym celu Gmina Masłów będzie podejmowała starania, aby o wszelkich ważnych wydarzeniach informowane było jak największe grono mieszkańców Gminy oraz aby zachęcić ich do aktywnego udziału w życiu lokalnym, w szczególności poprzez organizację spotkań z mieszkańcami, wykorzystanie gminnych portali internetowych, mediów lokalnych oraz organizacji samorządowych i społecznych.

Kierunki rozwoju:

6.1 – Współpraca wielosektorowa i realizacja wspólnych inicjatyw

6.2 – Cyfryzacja usług instytucji i jednostek samorządowych

6.3 – Prowadzenie działań na rzecz angażowania się mieszkańców w funkcjonowanie Gminy – społeczeństwo obywatelskie

Cel 7 – Bogata Gmina

Gmina dysponuje wieloma instrumentami finansowymi, za pomocą których może oddziaływać na lokalne życie gospodarcze. Nie są one potężne. Jednak zastosowanie ich kompleksowo, zgodnie z konsekwentnie realizowanym planem, może przynieść zdumiewające rezultaty.

Najpoważniejszym instrumentem finansowym gminy jest budżet, w którym z kolei zawarte są poszczególne elementy, takie jak podatki, opłaty, dochody z mienia, dochody z działalności gospodarczej itd., a także różne rodzaj wydatków, z których każdy może być instrumentem oddziałującym na lokalne zjawiska gospodarcze.

Na dochody własne gminy wpływają m.in. podatki i opłaty lokalne. Dlatego też, każda z gmin ma podstawowy dylemat, formułując zasady polityki fiskalnej: czy obniżyć czy podwyższać podatki i opłaty, a jeśli obniżyć, to czy wszystkie, i czy gmina ma w tym zakresie realne możliwości. Aby problem rozwiązać, trzeba przeanalizować skutki,

jakie dla budżetu gminy oraz lokalnego rozwoju gospodarczego i rozwoju przedsiębiorstw przynosi obniżenie, czy też podwyższanie opłat i podatków.

Mogłoby się wydawać, że aby uzyskać wzrost wpływów do budżetu o określoną wielkość, wystarczy o określoną wielkość podnieść podatki lub opłaty. Ale czy na pewno? Niestety nie. Zmiany podatków i opłat mogą wywoływać dość skomplikowane skutki, toteż wprowadzanie zmian wymaga umiejętności i wyobraźni oraz wiedzy o funkcjonowaniu rynku, zwłaszcza wtedy gdy projektowane zmiany zbliżają się do niebezpiecznej granicy, której przekroczenie spowoduje właśnie spadek, a nie wzrost globalnych dochodów do budżetu gminy.

Biorąc pod uwagę, że zwiększenie obciążeń podatników prowadzących działalność gospodarczą pociąga za sobą często rezygnację z prowadzenia działalności jednych, przejście do szarej lub czarnej strefy innych, a przeważnie zmniejsza zdolność do inwestowania – o wiele bezpieczniejsze dla rozwoju gospodarki wydaje się obniżenie podatków i opłat. Powinno ono też prowadzić do rozwoju inwestycji. Jednak obniżenie podatków bądź opłat o założoną z góry wielkość może spowodować, oprócz wyraźnych objawów koniunktury na rynku, chwilowy spadek dochodów budżety uniemożliwiający wywiązywanie się z obowiązkowych zadań publicznych (oraz z zwiększania standardu świadczonych usług publicznych przez gminę).

Między obciążeniem podatników a obowiązkami państwa i samorządów lokalnych musi być zachowana równowaga, a więc zmniejszeniu obciążeń podatników (równoznacznemu z pozostawieniem części pieniędzy w ich kieszeni) powinno towarzyszyć zmniejszenie obowiązków gminy.

Jeżeli tak się nie dzieje i nie ma możliwości zmniejszenia obowiązków gminy (nawet w przyszłości), to szanse zmniejszania przez gminę podatków i opłat są ograniczone.

Dążąc do obniżenia obciążeń podatników należy zawsze zachowywać równowagę między obciążeniami podatników a obowiązkami gminy i uważać, żeby nie odbiło się to negatywnie na wykonaniu obowiązkowych zadań bieżących. Nie jest to zadanie łatwe, jednak nie należy z niego rezygnować, gdyż im niższe będą obciążenia podatników, tym lepsze warunki do rozwoju przedsiębiorstw. Jego skutkiem będzie natomiast nie tylko wzrost dobrobytu i zadowolenie mieszkańców, ale również wzrost dochodów budżetu bez konieczności podnoszenia podatku i opłat.

Stosunkowo najtrudniej wyrokować, gdy polityka fiskalna zakłada wzrost jednych obciążeń, a obniżenie innych i z tego względu prowadzenie takich działań wymaga dużego profesjonalizmu oraz regularnego badania faktycznych skutków

wprowadzonych zmian na rynku. Istnieje jednak pewna bariera tych korzyści. Może ona stać się wyraźnie widoczna wówczas, gdy zabraknie jakichś ważnych dóbr lub usług, których dostarczyć mogą tylko państwo lub gmina. Te zaś potrzebują na to środków, które uzyskać mogą jedynie z podatków lub opłat. Do takich ważnych dóbr lub usług w zależności od występujących lokalnie uwarunkowań mogą należeć np. stan dróg, infrastruktura techniczna, szkolnictwo, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo itp.

Jak wspomniano wcześniej, najkorzystniejszym skutkiem obniżenia podatków dla rozwoju gospodarczego i dla rozwoju lokalnych firm będzie wzrost inwestycji. Gmina powinna zatem dążyć, aby za pomocą swojej polityki fiskalnej stworzyć jak najlepsze warunki do inwestowania (np. tereny inwestycyjne, infrastruktura drogowa, techniczna itp.).

Dlatego też, Gmina aby mogła zwiększać w przyszłości swoje dochody musi dobierać odpowiednią politykę inwestycyjną.

Powszechnie uważa się, że wydatki inwestycyjne służą powiększaniu majątku jednostki samorządowej, który sprzyja jej rozwojowi społecznemu i gospodarczemu. Gmina dysponując znaczną samodzielnością realizacji zadań posiada również rozległy zakres wydatkowania środków. Największy zakres swobody posiada ona w przypadku wydatków inwestycyjnych, gdyż sama decyduje o wyborze kierunku inwestowania w zakresie zadań własnych. Przez inwestycje realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego rozumieć należy celowe wydatkowanie kapitału, skierowane na powiększenie korzyści materialnych i niematerialnych wspólnoty samorządowej.

Inwestycje podejmowane przez samorzady są podstawowym czynnikiem rozbudowy lokalnej infrastruktury technicznej i społecznej, a w rezultacie powiększenia majątku gminy. Z tych właśnie względów wielkość inwestycji traktowana jest jako ważny wskaźnik jej rozwoju i kondycji finansowej. Inwestowanie jest jednak możliwe dopiero po pokryciu przez gminę niezbędnych wydatków bieżących. Realny poziom inwestycji, jako wyraz skłonności gmin do inwestowania, jest bardzo silnie skorelowany z dochodami gmin, a zwłaszcza z wysokością dochodów własnych.

Wszystkie wydatki, jakie ponosi gmina na wytworzenie lub odtworzenie składników majątku gminy, uważa się za środki pozytywnie wpływające na rozwój gminy i sytuację jej mieszkańców. Inwestycje zrealizowane przez gminę mogą generować jej przyszłe dochody, w przypadku inwestycji publicznych bardziej niż korzyści finansowe pożądane są korzyści społeczne i użytkowe. Ich służebny charakter wynika stąd, że zaspokajają podstawowe i codzienne potrzeby ludności, jednostek gospodarczych oraz instytucji zlokalizowanych na terenie gminy.

Skuteczny rozwój lokalny możliwy jest tylko wówczas, gdy działanie społeczności, władzy publicznej, oraz pozostałych podmiotów funkcjonujących danej jednostce terytorialnej będzie ściśle zharmonizowane i systematyczne. Wszystkie działania tych podmiotów powinny mieć na celu generowanie dynamiki rozwoju i tworzenie korzystnych warunków dla gospodarki.

To, czy gmina będzie inwestować, może przesądzić o jej szansach na rozwój w przyszłości. Dlatego odpowiedź na pytanie: konsumować czy inwestować, ma podstawowe dla rozwoju gospodarczego gminy znaczenie.

Ustalenie proporcji między wydatkami konsumpcyjnymi a inwestycyjnymi gminy jest najważniejszą kwestią, jaka przyjdzie rozstrzygać twórcom gminnej polityki gospodarczej. Dokonując tego wyboru, należy dążyć przede wszystkim do zmniejszenia poszczególnych wydatków konsumpcyjnych poszukując metody obniżenia kosztów usług finansowanych z budżetu gminy bez zmniejszania zakresu i jakości tych usług, a dopiero gdy jest to niemożliwe, szukać innych rozwiązań (ograniczać zakres usług, zwiększać opłaty).

Jest w tym zakresie wiele możliwości – od przetargów i wprowadzenia na rynek konkurencji, przez reorganizację jednostek gminnych i usprawnienie ich pracy, aż do prywatyzacji przedsiębiorstw komunalnych.

Jeżeli celem działania ma być rozwój gospodarczy gminy, należy starać się włączyć w te programy inne podmioty działające na terenie gminy, a w razie potrzeby próbować skorzystać ze środków zewnętrznych. Żadna lokalna akcja zmierzająca do rozwoju inwestycji w gminie w większej skali nie uda się bez udziału inwestycji finansowanych bezpośrednio z budżetu gminy. Powinny one być tak zaplanowane, aby powodowały rozwój kolejnych, już nie przez budżet finansowanych inwestycji.

Specyfika wydatków inwestycyjnych gminy polega na tym, że przeważnie nie są to wydatki, których efektem jest osiągnięcie wymiernego zysku, jak w przypadku inwestycji podmiotów gospodarczych. Inwestycje dokonywane przez gminy dopiero tworzą warunki do tego, aby podmioty gospodarcze mogły inwestować, a także poprawiają standard życia mieszkańców lub umożliwiają gminie pełnienie jej zadań publicznych. Mierniki oceny nakładów inwestycyjnych dokonywanych przez gminę będą więc inne niż w przedsiębiorstwach. Jedynie w stosunku do niektórych inwestycji można będzie posłużyć się takimi parametrami, jak obniżka kosztów jakiejś prowadzonej przez gminę inwestycji (oszczędność) lub wzrost dochodów budżetu gminy z tytułu podatków, czynszów, opłat. W przypadku inwestycji w infrastrukturę społeczną (szkoły, przedszkola, żłobki, domy kultury etc.) i innych o podobnym charakterze można mieć

do czynienia ze zwyżką wydatków budżetowych po zakończeniu inwestycji, gdyż pojawi się koszt funkcjonowania nowej placówki.

Efekty takiej inwestycji będzie się zatem mierzyło na podstawie liczby obsługiwanych osób i na podstawie jakości tej obsługi albo na podstawie innych czynników (np. spadku zachorowalności, wzrostu liczby osób z określonym wykształceniem, spadku liczby przestępstw itp.).

Programy i strategie inwestycyjne realizowane są przez wiele lat. Powodzenie i skuteczność programów wieloletnich zależą w dużej mierze od konsekwentnego ich realizowania. Programy nie powinny ulegać nieustannym modyfikacjom wynikającym z bieżących trudności lub potrzeb.

Kierunki rozwoju:

7.1 – Tworzenie warunków do zwiększenia dochodów własnych i dodatkowych w oparciu o majątek komunalny Gminy

7.2 – Programy organizacyjne i inwestycyjne pomniejszające wydatki Gminy

7.3 – Efektywne poszukiwanie i wykorzystanie środków zewnętrznych na realizację przedsięwzięć gminnych

7 POWIĄZANIE STRATEGII GMINY Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

W trakcie przygotowywania Strategii Rozwoju Gminy Masłów na lata 2015 – 2025 dokonano weryfikacji zbieżności planowanej polityki rozwoju Gminy Masłów z zapisanymi, ogólnymi dokumentami o charakterze strategicznym na poziomie wyższego rzędu tj. polityki rozwoju zjednoczonej Europy, kraju oraz na szczeblu regionalnym – województwa oraz powiatu.

Do najważniejszych dokumentów programowych Unii Europejskiej na kolejne lata jest „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” jest nową długookresową strategią rozwoju Unii Europejskiej na lata 2010-2020. Została zatwierdzona przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r., zastępując w ten sposób realizowaną w latach 2000-2010 Strategię Lizbońską. Strategia „Europa 2020” jest zarówno kontynuacją wizji rozwoju nakreślonej przez Strategię Lizbońską, jak i próbą odpowiedzi na słabości europejskiej gospodarki, które ze wzmożoną siłą ujawniły się podczas ostatniego kryzysu, który przyniósł

największe od co najmniej 80 lat załamanie gospodarcze oraz uwidocznili poważne słabości strukturalne gospodarek europejskich. Strategia Europa 2020 ma na celu uczynienie z gospodarki unijnej najbardziej konkurencyjnej, opartej na wiedzy gospodarki świata zdolnej do utrzymania zrównoważonego wzrostu gospodarczego, stworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy oraz zachowania spójności społecznej.

Kolejnym ważnym dokumentem powiązaniem ze Strategią Europa 2020 są Wspólne Ramy Strategiczne 2014 – 2020. WSR które powinny ułatwić państwom członkowskim przygotowanie się do wdrożenia polityki spójności w latach 2014 – 2020. Władze krajowe i regionalne podczas opracowywania dokumentów dotyczących Funduszy Europejskich na lata 2014 – 2020 na poziomie krajowym stosują Wspólne Ramy Strategiczne, zobowiązując się do realizacji celów dotyczących rozwoju i zatrudnienia we wspólnej Europie.

Realizacja założeń powyższych dokumentów przekłada się na obowiązek opracowania przez poszczególne państwa członkowskie strategii właściwych dla danego państwa. W przypadku Polski jest to Strategia Rozwoju Kraju 2020. Dokument ten jest elementem nowego systemu zarządzania rozwojem kraju, którego fundamenty zostały określone w znowelizowanej ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) oraz w przyjętym przez Radę Ministrów 27 kwietnia 2009 r. dokumencie „Założenia systemu zarządzania rozwojem Polski”. SRK 2020 stanowi kluczowy dla określenia działań rozwojowych, w tym możliwych do sfinansowania w ramach przyszłej perspektywy finansowej UE na lata 2014 – 2020.

Uzupełnieniem SRK 2020 na poziomie kraju jest konieczność wdrożenia przez państwo 9 zintegrowanych strategii służących realizacji założonych celów rozwojowych: „Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki”, „Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego”, „Strategia Rozwoju Transportu”, „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, „Sprawne Państwo”, „Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego”, „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie”, „Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP”, „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa”.

W strategiach zintegrowanych nastąpiło odejście od wąskiego sektorowego podejścia na rzecz integracji obszarów oraz przenikania się różnych zjawisk i procesów.

Ramy przestrzenne dla prowadzenia polityki rozwoju w Polsce, w tym realizacji poszczególnych strategii rozwojowych stanowi koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju – „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”.

Jest to główny dokument strategiczny kreujący ład przestrzenny w Polsce oraz porządkujący zagadnienia związane z rozwojem – w którym przestrzeń traktowana jest jako płaszczyzna odniesienia dla działań rozwojowych.

Ze względu na położenie geograficzne oraz dotychczasowe doświadczenia zarówno w zakresie polityki regionalnej, jak i pozyskiwania źródeł finansowania, największe znaczenie dla rozwoju Gminy Masłów ma polityka rozwoju Województwa Świętokrzyskiego.

Najważniejszym dokumentem rozwojowym województwa jest „Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020”, której głównym celem strategicznym jest wzrost atrakcyjności województwa względem innych regionów Polski i Europy. Założeniem efektów realizacji niniejszej Strategii jest poprawa wizerunku województwa, ze wskazaniem faktycznych i potencjalnych korzyści dla mieszkańców i inwestorów w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego.

Wzrost atrakcyjności całego województwa jest uzależniony od szeregu działań na poziomie kraju (głównie działania rządowe) oraz na szczeblu samego regionu. W tym przypadku kluczowe znaczenie ma skuteczność działań związanych z samorządnością. W ramach realizacji SRWŚ do roku 2020 ważne będą poczynania samorządu Województwa, Powiatu oraz samej Gminy Masłów.

Dlatego też jest tak ważne, aby Gmina Masłów nakreślając swoją politykę miała na uwadze poczynania i polityki horyzontalne Województwa Świętokrzyskiego.

Przy planowaniu zamierzeń i stwarzania warunków do rozwoju Gminy należy mieć w szczególności na uwadze oddziaływanie Gminy na swoje najbliższe sąsiedztwo oraz powiązania z nim. Dlatego też ważne jest, aby wiele pomysłów samorządowych było realizowane przy współpracy z sąsiednimi społecznościami.

Do najważniejszych z tego rodzaju inicjatyw należą w szczególności realizacje inwestycji i zamierzeń w ramach wspólnych obszarów tematycznych i geograficznych. Tego rodzaju rozwiązania pojawiły się w trakcie opracowywania Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020, które wskazały mocne strony dla wykorzystania kooperacji i tworzenia inwestycji zintegrowanych, o większym oddziaływaniu niż na poszczególne gminy.

Szczegółowe sposoby implementacji tego rodzaju inwestycji zostały zapisane w „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020” (tzw. Strategii ZIT).

Gmina Masłów, będąc członkiem Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego (KOF), została objęta oddziaływaniem ww. Strategii. Szereg działań uwzględnionych w niniejszym dokumencie ściśle koresponduje z zapisami Strategii ZIT. Głównym polem dla współpracy w ramach zintegrowanych inwestycji terytorialnych, mających kluczowe znaczenie dla regionu, KOF i samej Gminy Masłów, jest wdrożenie działań na rzecz poprawy jakości środowiska (w tym ograniczenia niskiej emisji), usprawnienia systemu komunikacji oraz działania z zakresu tworzenia wspólnego wizerunku turystycznego.

8 KONSULTACJE SPOŁECZNE

Do podstawowych czynników warunkujących funkcjonowanie państwa demokratycznego jest możliwość czynnego udziału społeczeństwa w ocenie oraz weryfikacji zamierzeń i inicjatyw planowanych przez przedstawicieli władzy.

W związku z powyższym, na etapie przygotowawczym wszelkie działania (tj. nim wejdą w życie) są często poddawane konsultacjom społecznym. Wynika to w pewnych przypadkach z mocy prawa (obligatoryjnie), bądź też jako tzw. „dobra praktyka”.

Konsultacje nie ograniczają się tylko do przedstawienia tych planów, a także do wysłuchania opinii na ich temat, ich modyfikowania i informowania o ostatecznej decyzji. Konsultacje społeczne to sposób uzyskania opinii, stanowisk propozycji itp. od instytucji i osób, których w pewien sposób dotkną bezpośrednio lub pośrednio, skutki proponowanych przez administrację działań.

Podczas opracowywania treści niniejszej Strategii od chwili rozpoczęcia prac nad dokumentem władze samorządowe (Wójt Gminy Masłów wraz z Urzędem Gminy) podjęły starania, aby w opracowaniu przyszłych kierunków rozwoju Gminy Masłów wzięło jak najszersze grono osób zainteresowanych i zaangażowanych w funkcjonowanie i rozwój Gminy Masłów.

Z chwilą rozpoczęcia prac nad opracowaniem Strategii z inicjatywy Wójta Gminy Masłów powołane zostały:

- ZESPÓŁ DS. STRATEGII,
- RADA KONSULTACYJNA DS. STRATEGII.

W skład Zespołu ds. Strategii weszły osoby biorące czynny udział w pracach na rzecz Gminy Masłów (w tym w szczególności pracownicy Urzędu Gminy, jednostek gminnych, Prezes Stowarzyszenia Przedsiębiorców Gminy Masłów i Przewodniczący Rady Gminy Masłów itd.), odpowiedzialni za wybrane aspekty funkcjonowania Gminy, takie jak:

uwarunkowania społeczne, gospodarcze, środowisko, bezpieczeństwo publicznego, infrastruktura techniczna, otoczenie instytucjonalne itp.

Zadaniem Zespołu było zebranie i przygotowanie niezbędnych materiałów koniecznych do przeprowadzenia inwentaryzacji stanu Gminy Masłów wraz z oczekiwaniami jej rozwoju w kolejnych latach.

W wyniku prowadzonych prac przez Zespół oraz Wykonawcę Strategii dokonano analizy uwarunkowań na terenie Gminy.

Niezależnie od działań Zespołu powołana została Rada Konsultacyjna ds. Strategii. W skład Rady weszły osoby posiadające największą wiedzę o Gminie, w tym m.in. radni, sołtysi, przedstawiciele środowisk lokalnych, przedsiębiorcy oraz członkowie jednostek i organizacji pozarządowych.

Zadaniem Rady była weryfikacja opisu inwentaryzacji oraz oceny wniosków z niej płynących, a także wsparcie merytoryczne w zakresie wskazania przyszłych kierunków rozwoju Gminy.

Poza działalnością ww. zespołów na potrzeby opracowania Strategii przygotowane zostały zestawy pytań w formie ankiet, skierowane bezpośrednio do mieszkańców Gminy Masłów oraz osobno do przedsiębiorców działających na jej terenie.

Przeprowadzone badania ankietowe były bardzo pomocne inwentaryzacji stanu Gminy oraz przy wyznaczaniu przyszłych kierunków jej rozwoju.

Szczegółowe wyniki badania ankietowego zostały zaprezentowane w załączniku do Strategii „Analiza ankiet”.

Kluczowe dla formułowania treści niniejszej Strategii było porównanie wyników analizy ankiet oraz wniosków ze spotkań Wykonawcy Strategii, przedstawicieli Zespołu ds. Strategii oraz Rady Konsultacyjnej.

Na podstawie powyższych prac zidentyfikowano kluczowe działania, jakie powinny być uznane jako priorytetowe do realizacji w kolejnych latach.

Kolejnym etapem prowadzenia konsultacji społecznych było zaprezentowanie wstępnego projektu Strategii na stronach Urzędu Gminy. Do przedstawionego projektu Strategii mieszkańcy Gminy mogli zgłaszać swoje uwagi pisemnie bądź pocztą elektroniczną, na podstawie których została opracowana finalna wersja Strategii, przedłożona do przyjęcia uchwałą przez Radę Gminy Masłów.

9 SYSTEM ZARZĄDZANIA STRATEGII

9.1 SYSTEM WDRAŻANIA

Zapewnienie realizacji celów Strategii możliwe będzie pod warunkiem, że jej założenia będą poddawane stałej kontroli ze strony jednostek odpowiedzialnych za jej wdrażanie.

W związku z powyższym na etapie wdrażania Strategii zostanie powołany ZESPÓŁ DS. WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII. Przewiduje się, że w skład zespołu wejdą osoby zatrudnione w Urzędzie Gminy Masłów na stanowiskach blisko związanych z określonymi działaniami Strategii. Ze względu na charakter przewidzianych do realizacji celów i kierunków, w razie konieczności zespół będzie wspierał się wiedzą i doświadczeniem dodatkowych osób zaangażowanych w rozwój Gminy Masłów.

Nad całością prac zespołu będzie prowadzony nadzór ze strony Wójta Gminy Masłów oraz Rady Gminy.

W trakcie opracowywania corocznych budżetów oraz planów inwestycyjnych Zespół będzie kontrolował zapisy odnoszące się do Strategii tak, aby jej założenia były każdorazowo uwzględniane przy tworzeniu i aktualizacji powyższych dokumentów.

9.2 MONITORING I EWALUACJA

Ostatnim etapem procesu już po przyjęciu Strategii przez Radę Gminy, powinna być cykliczna weryfikacja jej realizacji. Zaleca się, aby następowało to poprzez opracowanie i wykonanie poszczególnych programów i projektów wynikających z zapisów Strategii, a następnie ocena porównawcza założonych i uzyskanych tą drogą efektów pod kątem uzyskania celu strategicznego i celów operacyjnych. Ważne jest, że wymienione w Strategii programy i projekty to idee programów i projektów rozwojowych (IPR), które wymagają oddzielnego szczegółowego opracowania, a ich zbiór nie jest zamknięty. Niezbędne będzie m.in. wypracowanie dla nich planów działania (w tym określonych w czasie) ściśle powiązanych ze źródłami i zasadami finansowania oraz mierzalnych kryteriów oceny.

System monitorowania i oceny realizacji strategii rozwoju lokalnego mógłby odbywać się w następujących aspektach:

1. zbieranie informacji poprzez:
 - gromadzenie opinii i wniosków przekazywanych do władz Gminy z inicjatywy mieszkańców,

- przeprowadzanie, opracowywanie i udostępnianie wyników badań prowadzonych wśród mieszkańców przez lub na zlecenie Wójta Gminy,
 - zbieranie opinii wśród mieszkańców w ramach bezpośrednich spotkań,
 - zbieranie opinii wśród mieszkańców w ramach spotkań prowadzonych przez zespoły zadaniowe i projektowe,
 - regularna aktualizacja polegająca na corocznym przeglądzie Strategii, przed uchwaleniem budżetu na kolejny rok,
 - sprawozdania z realizacji zadań zaplanowanych w roku poprzednim, analiza problemów ograniczających realizację zadań, propozycje korekt,
2. określenie wskaźników monitorowania obejmujące:
- zdefiniowanie wskaźników dla poszczególnych części strategii rozwoju,
 - określenie procedury monitorowania,
 - wyznaczenie referatów i osób odpowiedzialnych za pozyskiwanie, przetwarzanie i udostępnianie poszczególnych grup wskaźników,
 - koordynowanie przez Przewodniczącego zespołu ds. realizacji strategii rozwoju lokalnego procesu monitorowania i administrowania bazą danych,
 - partycypacja obywatelska, upowszechnianie zapisów Strategii,
 - pozyskiwanie partnerów na rzecz Strategii (partnerzy lokalni i zewnątrzni: instytucje, podmioty gospodarcze, osoby wspierające).

W związku z powyższym corocznie będą organizowane spotkania Zespołu ds. wdrażania i monitorowania Strategii wyłącznie pod kątem oceny jakości postępów i możliwości wdrażania przyjętych na etapie tworzenia niniejszego dokumentu założeń.

W wyniku prowadzonych spotkań opracowywane będą raporty oceniające osiągnięte efekty pracy oraz poziom realizacji przyjętych założeń.

Powyższe raporty będą poddane dyskusji przez Zespół oraz przedstawione Radzie Gminy.

9.3 AKTUALIZOWANIE STRATEGII

Zmieniające się uwarunkowania działalności i funkcjonowania Gminy mogą powodować konieczność zmiany założeń niniejszego dokumentu. Wpływ na to mogą mieć czynniki zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne (np. zmiana koniunktury gospodarki kraju itp.). Dlatego też w razie konieczności na podstawie prowadzonych okresowo monitoringu i ewaluacji podejmowane będą działania i czynności zmierzające do dostosowania polityki Gminy, w tym zapisów Strategii.

Każda proponowana zmiana powyższych celów i kierunków działań poddawana będzie ocenie przez mieszkańców Gminy Masłów, podobnie jak miało to miejsce przy

przygotowaniu niniejszego opracowania. Ostateczna treść aktualizacji powinna być przyjęta uchwałą Rady Gminy.

10 PODSUMOWANIE

Strategia Rozwoju Gminy Masłów na lata 2015 – 2025 stanowi podstawowy dokument planistyczny Gminy. W oparciu o zapisy w niej zawarte zostaną opracowane dokumenty tematyczne, uszczegółowiające wybrane zagadnienia dotyczące funkcjonowania Gminy. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć strategię rozwiązywania problemów społecznych, lokalne programy rewitalizacji, programy i plany promocji, kultury i sportu, a także dokumenty finansowe.

W załączeniu do niniejszej Strategii opracowano Wieloletni Plan Finansowy Gminy Masłów, ujmujący inwestycje przewidziane do realizacji w latach 2015 – 2025.

Szczegółowy wykaz inwestycji w Załączniku AF13 do Wieloletniego Planu Finansowego.

ZESTAWIENIE TABEL

Tabela 1: Drogi publiczne w Gminie Masłów	12
Tabela 2: Wykaz szkół na terenie Gminy Masłów	31
Tabela 3: Wykaz przedszkoli/oddziałów przedszkolnych i żłobków na terenie Gminy Masłów	33
Tabela 4: Wykaz dróg gminnych na terenie Gminy Masłów	38
Tabela 5: Wykaz wewnętrznych dróg gminnych na terenie Gminy Masłów	40
Tabela 6: Zasoby Mieszkaniaowe w Gminie Masłów w latach 2011-2013	45
Tabela 7: Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w latach 2011 – 2013 na terenie Gminy Masłów	47
Tabela 8: Wykaz obszarów Natura 2000 na terenie Gminy Masłów	56
Tabela 9: Ruch turystyczny w Gminie Masłów w latach 2011 – 2014	61
Tabela 10: Wykaz obiektów hotelowych i agroturystycznych z terenu Gminy Masłów..	63
Tabela 11: Wykaz szlaków turystycznych na terenie Gminy Masłów	65
Tabela 12: Wykaz szlaków turystycznych na terenie Gminy Masłów	67
Tabela 13: Beneficjenci pomocy społecznej na terenie Gminy Masłów wg podziału na sołectwa	71
Tabela 14: Wykaz ośrodków zdrowia na terenie Gminy Masłów	75
Tabela 15: Liczba zdarzeń drogowych w latach 2012 – 2014 w Gminie Masłów	77
Tabela 16: Wykaz obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie Gminy Masłów.....	79
Tabela 17: Wskaźniki demograficzne dla Gminy Masłów w latach 2011 – 2013	80
Tabela 18: Dane demograficzne dla poszczególnych sołectw wg liczby zameldowanych na terenie Gminy Masłów w latach 2011 – 2014	82
Tabela 19: dynamika zmian wielkości zatrudnienia na terenie Gminy Masłów w latach 2011 – 2013	83
Tabela 20: Bezrobotni w Gminie Masłów zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kielcach.....	84
Tabela 21: Podmioty gospodarki narodowej w Gminie Masłów	86
Tabela 22: Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD 2007 w Gminie Masłów	90
Tabela 23: Wykaz stowarzyszeń z terenu Gminy Masłów	96
Tabela 24: Budżet Gminy Masłów w latach 2012 – 2015.....	99

Tabela 25: Realizacja budżetu Gminy Masłów w latach 2012 – 2015	106
Tabela 26: Analiza dochodów i wydatków Gminy Masłów w latach 2012 – 2015.....	106
Tabela 27: Szczegółowa analiza dochodów Gminy Masłów w latach 2012 – 2015	110
Tabela 28: Szczegółowa struktura dochodów Gminy Masłów w latach 2012 – 2015	111
Tabela 29: Syntetyczna zestawienie dochodów Gminy Masłów w latach 2012 – 2015.	113
Tabela 30: Syntetyczna analiza dochodów Gminy Masłów w latach 2012 – 2015.....	114
Tabela 31: Podział dochodów Gminy Masłów w latach 2012 – 2015.....	115
Tabela 32: Struktura wyszczególnionych dochodów Gminy Masłów w latach 2012 – 2015	116
Tabela 33: Dynamika zmian poszczególnych dochodów Gminy Masłów w latach 2012 – 2015	116
Tabela 34: Wydatki Gminy Masłów wg rozdziałów klasyfikacji budżetowej w latach 2012 – 2015	118
Tabela 35: Struktura wydatków Gminy Masłów wg rozdziałów klasyfikacji budżetowej w latach 2012 – 2015.....	119
Tabela 36: Podział wydatków Gminy Masłów w latach 2012 – 2015.....	120
Tabela 37: Struktura wydatków Gminy Masłów w latach 2012 – 2015	121
Tabela 38: Dynamika zmian wydatków Gminy Masłów w latach 2012 – 2015.....	121
Tabela 39: Poziom wolnych środków operacyjnych Gminy Masłów w latach 2012 – 2015	123
Tabela 40: Wykonanie budżetów Gminy Masłów w latach 2012 – 2015.....	124

ZESTAWIENIE ILUSTRACJI

Rysunek 1 Herb Gminy Masłów.....	7
Rysunek 2 Lokalizacja Gminy Masłów na tle kraju i Województwa Świętokrzyskiego.....	8
Rysunek 3 Lokalizacja Gminy Masłów na tle Powiatu Kieleckiego.....	9
Rysunek 4 Mapa Gminy Masłów.....	9
Rysunek 5: Sołectwa Gminy Masłów	10
Rysunek 6: Przebieg dróg krajowych i wojewódzkich na terenie województwa świętokrzyskiego z zaznaczoną lokalizacją Gminy Masłów	12
Rysunek 7: Mapa linii kolejowych w województwie świętokrzyskim	14
Rysunek 8 Przebieg linii autobusowych komunikacji ZTM w Kielcach na terenie Gminy Masłów	15
Rysunek 9 Przebieg ścieżki rowerowej na terenie miejscowości Masłów Pierwszy.....	44
Rysunek 10 Obszary chronione na terenie Gminy Masłów	55
Rysunek 11 Schemat organizacyjny Urzędu Gminy w Masłowie	95

ZESTAWIENIE WYKRESÓW

Wykres 1: Zasoby Mieszkaniowe w Gminie Masłów w latach 2011-2013	46
Wykres 2: Powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego mieszkańca w Gminie Masłów w latach 2011-2013.....	46
Wykres 3: Udział turystów zagranicznych w Gminie Masłów w latach 2011 – 2014	62
Wykres 4: Przyczyny korzystania z usług GOPS na terenie Gminy Masłów w latach 2012 – 2014	73
Wykres 5: Liczba ludności Gminy Masłów w latach 2011 – 2013 z podziałem wg płci ...	81
Wykres 6: Zmiany liczby ludności w poszczególnych sołectwach na przestrzeni lat 2011 – 2014	82
Wykres 7: Struktura bezrobocia na terenie Gminy Masłów w latach 2012 – 2015	85
Wykres 8: Struktura przedsiębiorstw na terenie Gminy Masłów w latach 2011 – 2013	87
Wykres 9: Status prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa na terenie Gminy Masłów	88
Wykres 10: Liczba przedsiębiorstw wg kodu sekcji PKD 2007 działających na terenie Gminy Masłów	89
Wykres 11: Zestawienie dochodów i wydatków bieżących Gminy Masłów w latach 2012 – 2014	100
Wykres 12: Poziom i dynamika dochodów oraz wydatków bieżących w latach 2012 - 2015.....	108
Wykres 13: Dochody Gminy Masłów w latach 2012 - 2015.....	113
Wykres 14: Syntetyczne zestawienie dochodów Gminy Masłów w latach 2012 - 2015	114
Wykres 15: Wydatki Gminy Masłów w latach 2012 - 2015.....	122
Wykres 16: Analiza wskaźnika bazowego jednorocznego w latach 2012 – 2015	125